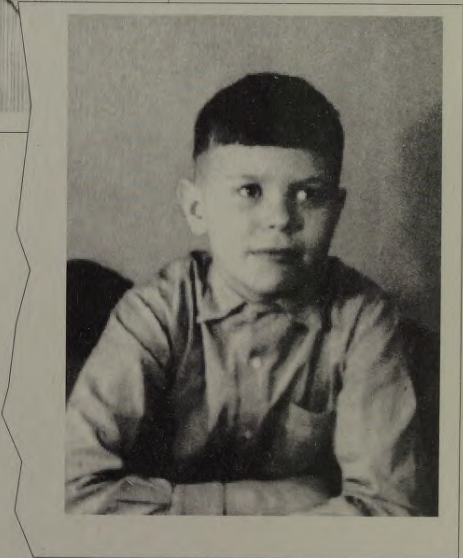
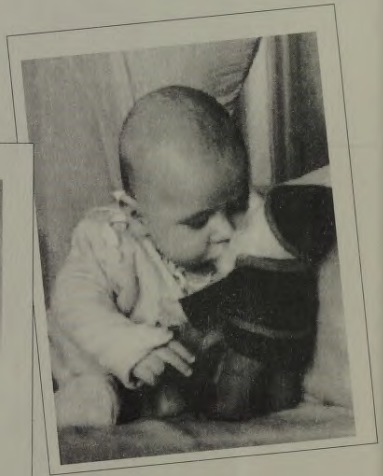
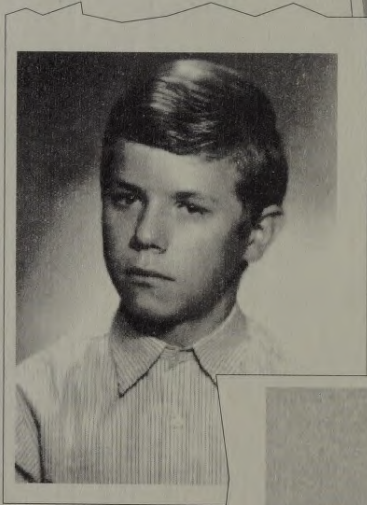
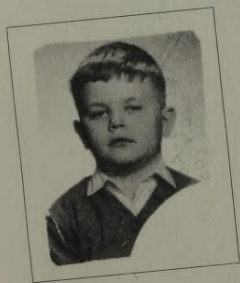
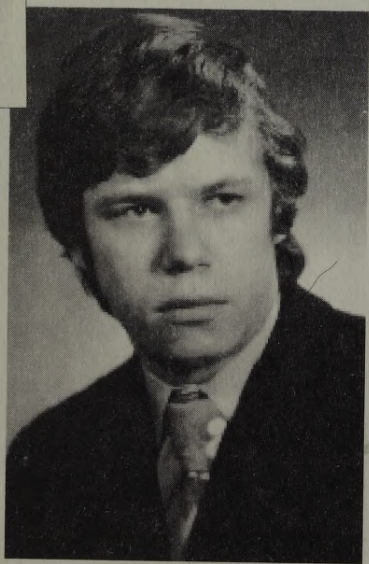
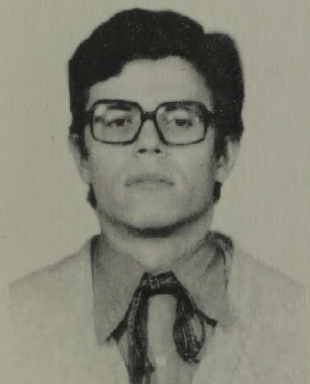
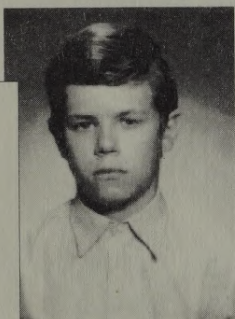

Klāvs Elsbergs

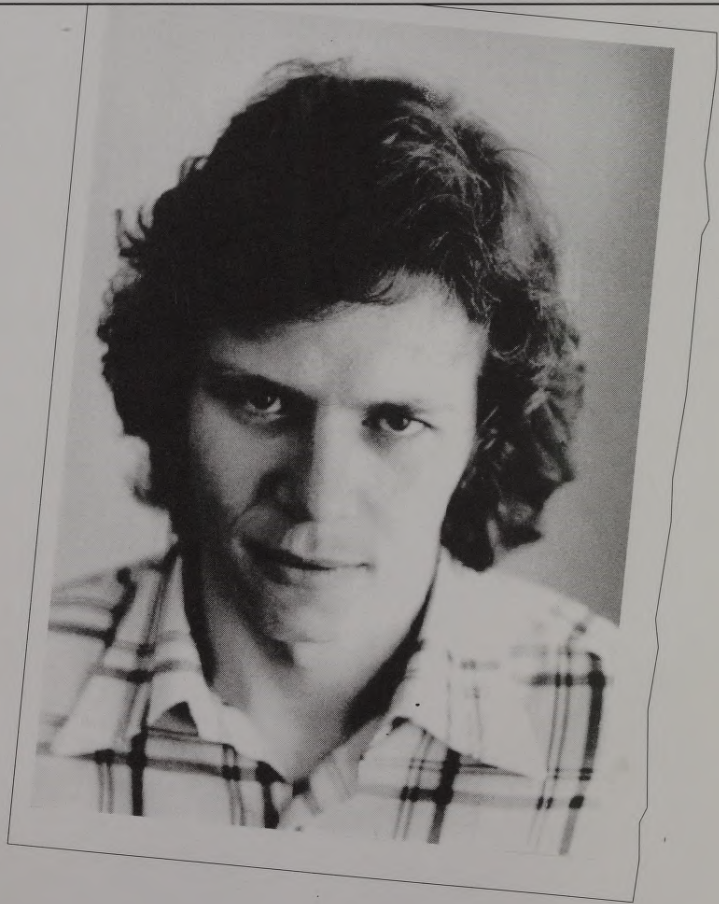
1987
1997

Die Sterne von A'algja zome

97-3
-524

L
810

Klāvs Elsbergs

pie sienas
un Maigajā zemē

dzejoļi

1977
1987

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

94 ~~11.748~~
0304010245

Māksliniece
MĀRA MUSKARE

Grāmatā izmantoti
Māra Bērsona (vāka foto), Jura Krieviņa,
Ojāra Martinsona, Mārtiņa Zelmeņa
un ģimenes arhīva foto

ISBN 9984-9181-3-0

© Klāvs Elsbergs, 1987
© Jānis Ramba, priekšvārds, 1997
© Māra Muskare, noformējums, 1997
© Izdevniecība „Enigma”, izdevums, 1997

levads ar mirkli bijušajā tagadnē

Laikmeta gaita ir uzkrītoša un skaļa. Informācijas buma un brīvības ērā esam pieraduši katru dienu uzzināt par jaunām traģēdijām. Bet paša Laika gaita ir klusāka par klusu. Bijusī tagadne nemanāmi pārveidojas par vispārīgiem priekšstatiem. Dzīves sūkumi pagaist no atmiņas. Droši vien daudzi cilvēki savureiz klusībā pārraksta piezīmju blociņus — lai nebūtu diendienā jāuzduras mirušu cilvēku adresēm un tālruņa numuriem. Ko spējam atcerēties? Ko gribam atcerēties? Ko aizmirstam? Ko negribam aizmirst? Ko nespējam aizmirst? („Cik nedzēšama atmiņa ir / zem sniega.“) Laiks tikmēr iet. Mirkli pēc mirkļa.

1986. gada 15. augusta „Literatūra un Māksla“. Protams, ne vārda par Marijas Debesbraukšanas dienu. Pirmajā lappusē Amandas Aizpurietes, Evas Mārtužas, Māra Melgalva, Annas Rancānes un arī Klāva Elsberga fotoportreti. 14. lappusē lakoniska vēsts: „Piekdien, astotajā augustā, desmitos un desmit minūtēs darbu sāka jauna žurnāla „Avots“ redakcija.“ Literatūras nodaļu tajā pārzināja Klāvs. 12.—13. lappuses atvērumā — Māra Čaklā sagatavota milzīga atskaite „Atbildības mērs“

ar apakšvirsrakstu „Piecu jauno latviešu dzejnieku darbu apspriešana PSRS Rakstnieku savienībā latviešu literatūras padomē“. Un? Maskavā sanāca kopā bariņš it kā nopietnu, sevi cienošu rakstnieku, intelektuāļu, izlasīja nelielas iepriekšminēto autoru dzejoļu kopas krievu tulkojumos, kas lielākoties bija darināti no parindēm, un ņēmās spriest. Latvijas PSR pārstāvēja M. Čaklais un J. Rokpelnis, sniedzami atbildīgākajiem biedriem papildu ziņas par audzināmajiem debitantiem. Klāvu drusciņ paslavēja, taču pārmeta epatāžu, pārspilētu toņa pazemināšanu un tamlīdzīgi. Tomēr... „Tomēr ir dzejoļi, piemēram, „Zalvē“, kas negaidīti parāda, ka arī Elsbergs var aizdomāties par nopietnām lietām.“ (V. Ogņevs) Klāvs par to uzrakstīja „Vēso dzejoļi“ ar apakšvirsrakstu „kādas apspriešanas sakarā“:

„Mūsu dvēselēs polāra ziema
un es pat negribu iemācīt tev
kā to pārlaist

šo polāro ziemu
ņem kaut vai lāsteku skaliņus šķel

Mēs esam tīnišu vētrasputni
izteicam vārdos ko viņi ar frizūrām (..)“

Savukārt PSRS Rakstnieku savienības dokumentos droši vien tika ievilkts ķeksītis — ielānotais pasākums bija noticis.

Tas ir tikai mirklis no mūsu dzīves zemē, kas „stipra kā nāve“, no ziemas, kas tika pārlaista un Atmodas pavasarī pārvērsta, nemitīgi uzturot spēkā šo „mēs“ patosu. Tobrīd vēl bija grūti iztēloties, cik milzīga būs „Avota“ ietekme Latvijas gara dzīvē 1987. — 1992. gadā — lielā mērā pateicoties arī Klāva dotajai ievirzei; būtu bijusi vajadzīga teju ārpātīga iztēle, lai uzminētu E. Mārtužas blefu, ar savu vārdu publicējot represētās B. Martuževas dzeju; un bija pilnīgi neiespējami iedomāties, ka pavisam drīz, 1987. gada 5. februārī, tiks varmācīgi aprauts Klāva mūžs.

Mūsdienu tīnišu „vētrasputni“ raujas brīvā šovbiznesa leknajās druvās, tomēr... Tomēr, vērojot 90. gadu dzejas debitantus, viņu pantos ārkārtīgi bieži manāma ļoti spēcīga Klāva ietekme: gan pasaules uztverē, gan tās izteiksmes veidos. Tas pierāda, ka tieši Klāvs 80. gados ir uzminējis „tās vienīgās notis“, kas vislabāk atbilst jaunās paaudzes meklējumiem

pēc savas patiesības, pēc savas garīgās identitātes. Klāvs uztaustīja un apgaroja to laikmeta nervu, kas ir palicis nemainīgi aktuāls, par spīti pēdējo gadu vēstures likločiem, to nemanāmo pavedienu, kas dažnedažādos mirkļus dara par Laiku. Uzdrošinos apgalvot, ka Klāvs ietekmē pašlaik topošo latviešu dzeju vairāk nekā jebkurš cits viņa paaudzes autors.

„šis laiks ir automātiskas durvis
neviens lai tām nepiespiežas“

8 Klāvs kļuva par Klāvu, tāpēc ka nesekoja savam ironiskajam padomam, šai gaužām cilvēciskajai vēlmei.

„nekad nav bijis tik viegli
iz dzīves vilciena krist“

Laba dzeja diemžēl mēdz būt pravietiska.

Šī grāmata iznāk tāpēc, ka laba dzeja joprojām ir vajadzīga. Tāpēc, ka tieši dzejas lasītāji mēdz uzturēt gara brīvību un daudznozīmīgu dzīvību savas darbības jomās. Dzeja ir alternatīva viennozīmīgam pragmatismam.

„savus čukstus mēs uzdāvināsim lietum
desmit sirdspukstus — pārkonam leišmalē tālu“

Nav taču nekādas jēgas to zināt, vai ne? Un kāpēc, sasodīts, tieši desmit?

Šai grāmatā ir trīs daļas. Pirmās divas ir vienīgie Klāva paša sastādītie un viņa dzīves laikā iznākušie krājumi: „Pagaidīsim ausaino“ (1981) un „Bēdas uz nebēdu“ (1986), trešā daļa „pie sienas un Maigajā zemē“ ir jauna variācija par tēmu „kāds varētu būt Klāva trešais dzejoļu krājums“. Pirmā variācija par šo tēmu, kā zināms, bija grāmata „Velci, tēti“ (1989), kuru veidojusi dzejniece, Klāva atraitne Irēna Auziņa (bet nosaukumu deva dzejniece, Klāva māte Vizma Belševica). „Velci, tēti“ bija izcils notikums latviešu literatūrā, viena no to gadu pašām būtiskākajām dzejas grāmatām. Klāva dzejoļi, kuru spēku izcēla Irēnas lieliskā atlase un sakārtojums, no jauna pierādīja viņa slavas pamatotību.

Vai vispār vajadzīgs jauns trešā krājuma variants? Apmēram 95% dzejoļu taču sakrīt. Varbūt nav vajadzīgs. Tomēr pastāv gluži cilvēciska nevēlēšanas Klāvu kanonizēt, derdzīgā uzzīņu literatūras stilā pavilkt svītru zem viņa

dzīves un darba: „Dzimis... miris... Sarakstījis tik un tik grāmatas, kurās tik un tik dzejoļu.“ Patiesība bieži vien ir nežēlīga, tai negribas ticēt. „Velci, tēti“ ievadā Irēna rakstīja: „Atvilktnes saturs vairs nemainīsies.“ Bet ja nu atrodas VĒL kaut kas?... Diemžēl nekā — vienīgi šīs grāmatas sastādītājs lieku reizi pārliecinājās, ka Irēna, veidodama „Velci, tēti“ un dažas vēlākās preses publikācijas, neko būtisku nav palaidusi garām. Tādējādi „pie sienas un Maigajā zemē“ rāda to pašu Klāva dzeju, tikai no cita laika un citas cilvēciskās un literārās pieredzes viedokļa. Ne vairāk un ne mazāk. Šim sējumam sekos otrs, kurā būs apkopoti Klāva stāsti, atdzejojumi, kolēģu atmiņas par viņu un citi materiāli. Kādreiz noteikti tiks izdotas arī jaunas Klāva dzejas grāmatas — izlases, kuras būs sastādījuši citi dzejnieki vai kritiķi, — un tajās Klāvs atklāsies atkal no jauna un citādāk. Vai vajadzīgs akadēmisks Klāva Rakstu izdevums? Droši vien, bet tas ir nākamajā gadsimtā darāms darbs.

No tikai periodikā publicētajiem Klāva dzejojumiem šai grāmatā ievietoti: „Kauja bioloģijas

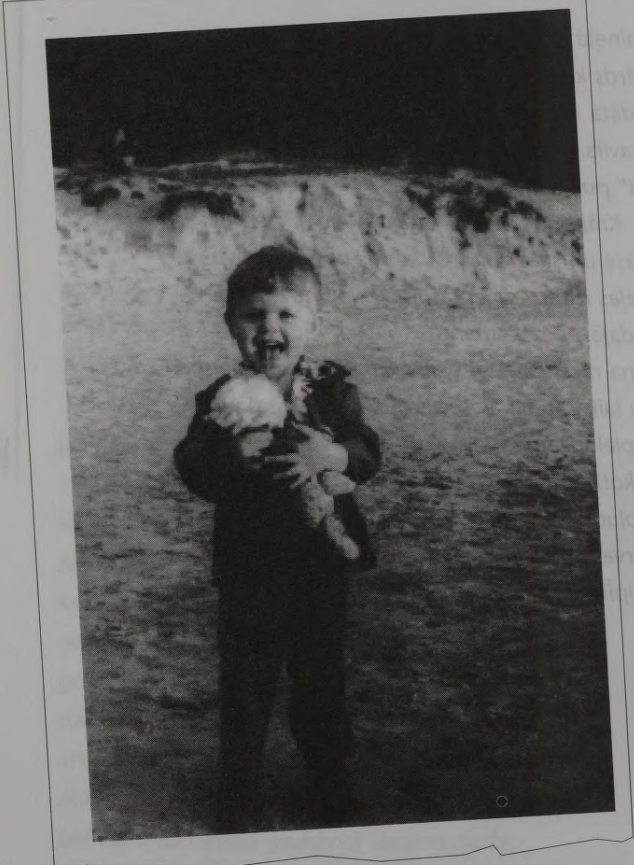
kabinetā", „Tu runā — un cik man tālu...“, „Vārds kociem“, „Rokas“ (no cikla „Dzejas par zaldāta locekļiem“) un „Zālē guļ noguris karavīrs...“, savukārt nav iekļauti daži no „Velci, tēti“ publicētajiem darbiem.

Krājuma „pie sienas un Maigajā zemē“ atlase un sakārtojums balstās uz subjektīvu dzejas izjūtu un izpratni. Dzejoļi nav dalīti nodaļās, nav komentēti. „Velci, tēti“ ievadā Irēna rakstīja: „Vēl pietrūkst laika attālinājuma.“ Nu laika attālinājums ir nežēlīgi liels un nepielūdzami aug. „Ko pamanīs bezkaislīgā nākotnes acs?“ Dzejoļi ir pēc iespējas organiski sapludināti vienkopus, lai tie ar kopīgu spēku pārvarētu laiku un kopīgi nākotnei (mums) laupītu bezkaislīgumu.

„redzi
tur aizlīda Laiks
kā milzīga žņaudzējčūska“

Jānis Ramba

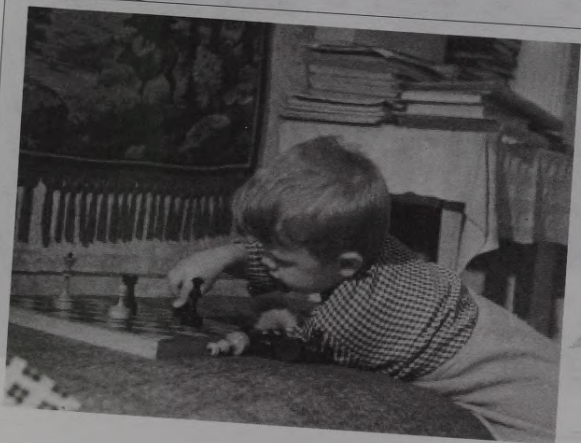
Bērnība.

kāpinā
Vind
zāģis
kāp
197
kā
āģis
dāģis
nod
līdz
Nu
ne
nāģ
zāģ
pāģ
lāģ

...
...
...

Augšējā attēlā - kopā ar māti Vizmu Belševicu.

Ar brāli Jāni. 1971. gads. *Ar brāli Jāni. 1971. gads.*

Ar Irēnu mēnesi pēc kāzām. 1978.gads.

Latvijas Valsts
BIBLIOTĒKA

97-11.748

Pagaidīsim ausaino (1981)

Starp krājuma rindām mājō ausainais. Viņš ir zemteksta dvēsele un var parādīties gan kā mīļš cilvēks, gan kā saules rotaļa krūma lapās vai kas cits. Ausainais ir zaķis tajā nozīmē, ka to grūti iemānīt dzejolī iekšā. Trausls, patiess, brīžam traģisks dzejoļa zemteksts lirikā izšķir visu. Neko citu jau dzejnieks nemeklē.

Krājums tapis piecus gadus. Žēl pirmo divu gadu dzejoļu, kur ausainais bija gana sirsnīgs, bet vēl pārlietu jauns un glups. Bija arī rindas apgrauzis, tādas jau nevienam nevar rādīt. „Ausainā“ autors mācās Svešvalodu fakultātes IV kursā, bet ar šo poētisko dresūru nodarbojas nepārtraukti.

es klusi rādīšu — tu aizej tur pa ceļu
tu vientulīga ej starp diviem sniega klajiem
es rādīšu kā es no peļķes smeļu
un sniega ūdeni pie karstās pieres ceļu
kā mana seja raud par vārdiem vienīgajiem

cik daudz ir šoziem nāves pelēkajā gaisā
cik ātri pakāries ir maigais rietumvējš
un tavas drēbes tavas acis skaistās
kā pelni rūsgani pār mitro sniegu kaisās
un pār šo muļķīti kas kaukdamš grāvi sēž

viņš piecelsies un noskrāpēs tos dubļus
(vairs viņu neredzēs pie kādas kājām klūpam)
ar ledu noskrāpēs tos ārstējošos dubļus
un resnai bufetniecei atdos piecus rubļus
un uzpīpēs un runāsies ar žūpām

es klusi rādīšu — tu ej uz vientulību
ar manu parakstu uz maigās baltās ādas
ar cigareti raksta nebūtību
ar sniega piku raksta mīlestību
ar lūpām raksta atvadas uz ādas

*es eju apgrauzt ābeles
dziļš sniegs vēl stieg man kājas*

LUCAVSALA

Rudens

manai vecaimātei

Pavasaris

zeme šķauda puņķojas zeme

zeme zem brunčiem palien

paskaties knisli ko zeme dara

un būdā zem sola palien

nav vaļas mans knauķi

ja vajag — aiz būdas

mans zemes stūrīt's ir pamodies

mans zemes stūrītis sūdzas

pirmoreiz šogad ieskanas gaiss

aiz mums uz mājām mēs ejam

es turos pie raženās stērbeles

un skatos uz zemes kail - dejām

Vasara

nāk vējš sit logus ciet vaļā
plēš plēves ciet vaļā
apsēžas zemenes plēš
sēž puķu sīpolus stāda
kārkli pirksteļiem rāda
te

vēja āda zirņu ķeburos žāvējas
vējš ūdeni deldē pēdas dzēš
es visu redzēju vējš

20

čīkst pumpis vējš vīlē
savas kameras restes
es to ar lāpstu ar zobinu
kolonisti lejkannām stāvām
kā āvām — nosargāt dobes

Rudens

tikli izmesti putniem
izmesti putniem un ķiršiem
vecis ar nēšiem nāk
pie trausliem šī meža viršiem

ar vienu sitienu biedēkli iedzen
par caurumu zemes būs mazāk
jau rudens jāj raudu zirģeli
kā veča bērniņas kazaks

tas dzīvnieks liek kājas
tik manīgi
un paliek veseli krūmi
un nopūšas vecis
cik svētīgi tas
ka reizēm bez bērniem
nav drūmi

Ziema

es eju apgrauzt ābeles
dziļš sniegs vēl stieg man kājas
un vecā goba ceļmalā
ar plinti mastā stājas

ar ausaino mēs tiekamies
un ķepas silti spiežam
un savā autiņbrālībā
aiz rožābeles danci griežam

22 | un apse nolaiž gunspagali
spīd blašķe mēness gaismā
mēs metam mieru skatāmies
kā māsas dobes ļaistās

un paliek zemei mazbērni
no mūsu atnāciena
mēs nācām apgrauzt ābeles
nakts palagos mēs vieni

ZĪMĒJUMS

uzzīmēt sevi ar zilām līnijām
ejot pa taciņu baltu zem pīnijām
nav manis skolā esmu vēl mazs
pielīpis Karabass Barabass
neizvēlas vārdus nemaz
kaujama vepra brēciens ass
no bārdainās rīkles izlaužas
viegli trīsuļo zilās līnijas
bijīgi mazulis stāv zem pīnijas

klip klap
kādi vientuļi soļi
kādi tukši šai parkā soli
klip klap

meitenes kāpēc
jūs nelasāt romānus
taisni jums jau
viņi ir domāti

klip klap
kādas akācijas
kādas vienkāršas sadzīves negācijas

24

atskan un atbalso
manus čukstus
kā ilgu pilnas sirsniņas pukstus
klip klap

dzīvīte dzīvīte
kam tu man devi
tādu divvientulību
ar sevi

smaržo un viļņojas kustināts gaiss
krūmā sēd nelabais

GĀJĒJA

Skat, atgāzeniski viņa iet,
es bolos uz slaido stāvu.
Rauj mani jupis, kā es te stāvu,
ja tā tagad skaistules iet.

Varbūt nemaz arī skaistule nav,
ko tad var redzēt no sestā stāva?
Varbūt kāda Jāņa (vai Klāva)
pēctecis viņā spirinās jau?

Varbūt pasaukt, nokāpt? Nav reāli,
tā attālinās rēnā vakarā,
un kaut kāds mīlums manī šai sakarā
zvīlo kā spāniešu zelta reāli.

Ja es ļoti vēlu iznāku no mājas
Ja tajā mājā deg spuldze bez viltus
Ja nakti uz savas astes ceļ jāņtārps
Ja es ļoti vēlu iznāku no mājas

Pārāk vēlu lai paspētu nomest acis visur
Pārāk noguris lūgties lai paceļ
Pārāk muļķis lai zinātu vairākas izejas
Pārāk vēlu lai paspētu nomest acis visur

Neviens cilvēks nav ielās nevienas siltas galvas
Neviens nedomā nocelt mani atpakaļ
26 Neviens nezina tāds tagad palieku tāds būšu
Neviens cilvēks nav ielās nevienas siltas galvas

Tad eju zooveikalā klieudz kāmis
Tad mani noliks vietā tad vecis būšu
Tad pēkšņi labam sagribas būt tad citādam
Tad eju zooveikalā izmisīgi klieudz kāmis

Un par to, ka cauru nakti laukā blandos,
Māte nepateicas,
Es vēl nezinu, vai bēdas bij, vai lielas, kur tās
Beidzās.

Divi vienlīdz stipri klinšu blāķi sirdī
Stumdās,
Mana gaita klibojoša, galva sāp un acis neredz
Tajās stundās.

Protams, tikai domās eju tajās naksnīgajās
Ielās,
Sirds man piepildās — tad iet uz rīta pusi sapnī
Lielā.

jo manā pasaulē sniegi snieg
manā pasaulē būdiņa sniegos
manā pasaulē būdiņā krāsns
un tajā krāsni ir guns

ja kāds reiz ieklīdīs pasaulē manā
tad lai viņš tajā būdiņā iet
tad lai viņš uzsilda ūdeni krūzītē
iedzer tēju un uzpīpo

kam pieder šīs actiņas tālajā kaktiņā

kurp vedīs mans ceļš ja es došos

tām pretī

sava dzīve man plecos kā

divdurvju skapis

savā kaktiņā sēž klusi raud

kādas

acis

ĶEIPENE—LĪGATNE, 42 KM

Eju es. Viens un dzīvs.
Eju savā nākotnē.
Ko tu dves, Melnais mežs?
Ko tu saki, azote?

Kur tas ir. Kur tas būs.
Soļi, kilometri.
Kur tas ir. Kur tas būs.
Kopā nebūt vieno mūs.

Nedzirdu. Neredzu. Nejūtu neko.
Kā lai zinu, kur tu dzīvo,
Vai tu vispār mani gribi?
Dzīve nemāca neko.

Nāku es. Nāku es.
Viens uz visas pasaules.
Nedzen vis. Nedzen prom.
Jo no Prom jau nāku es.

Cik var cilvēks. Ilgi iet.
Cik var muti. Turēt ciet.
Tas ir viss.
Tā man šķiet.

Irēnai

Tovasar bija nelokāms gaiss
Un neatliekamās priedes

Viss vienkārši briesmīgs viss vienkārši skaists
Divas tālumā ejošas sliedes

Dūjiņas divas pa priekšu maisījās
Baltas rozes mums ceļā kaisīja

Es biju tik priecīgs par to kā tu smaidīji
Tas bij vēl daudz vairāk nekā es gaidīju

31

Divas priedes pret negaisu iet
Divas priedes tik iet un dzied

Viss bijis svētīgs kas ir jau bijis
Bet labāks būs kas vēl palicis

Pa saulainu taku iet divas govīs
Tā pirmā bij bovis tā otrā būs Jovis

Es nebaidos ka tu nesapratīsi
Es zinu cik labi tu visu pratīsi

Tu modīsies agrāk ausīs rīts
Es dusēšu segā līdz ausīm tīts

Ārā vidžinās mazi putni
Tie būs mani pilnvarotie un sūtņi
Un ja vēl tālumā skanēs zvans
Tas tev būs veltīts un nebūs vairs mans
Mēs nebūsim nebūsim nebūsim veci
Ārpus laika tavi mīļie pleci
Mēs uzņemam platformāta grāvēju
Saucas „Tava dzīve un manējā”

Mīlulīt, ienāc manā cellē,
redzēsi, kāpēc es esmu tik dažāds —
ar mūžīgu nogurumu un bažām,
siltu segu un grāmatām dažām.

— Es nolaidos tevī kā alpīnists ellē.

Skaistulīt, kāpēc tev pelēka seja
un sabeigtas rociņas klēpī?
Šī vēl nav īstākā bēdu leja,
te retumis uzrakstāš kāda dzeja.

— Skrien sāpes kā zviedru ķēniņš uz slēpēm.

IENIRSTI, DZIRDĒSI SOĻUS

delfins peldoša sala
tālas un siltas jūras
peldam un nirstam un spēlējamies
peldam un nirstam un mirstam

ai mūsu siltajās dzelmēs
mirguļo mājokļu dzeltenās ugunis
prožektorī pār līci
ekstāzē staro virs galvas

es tevī ienāku tuvu
delfiniņ, peldošā sala
peldam un nirstam un spēlējamies
peldam un nirstam un mirstam

apstāšanās un vilņi
vēstules pludmales oļi
daļa no manis pie tevis aiziet
ienirsti dzirdēsi soļus

ko tad es varu prasīt
kur tad tev neļaut iet
tikai sapnīši lido
pulcējas vienuviet

mazi pavisam basi
no aukstuma sārti un stīvi
par mazliet mīļāku tevi
pavisam citādu dzīvi

VALSIS CEHA DISPEČERAM

Dans l'herbe noire les Kobolds vont*

Apvilē nagus, lai neķeras viņas zeķēs,
Kad vakars nāk virsū un viņa tev iepretim sēd,
Mūziku klausās, un labi, ka viņai smeķē,
Kad aizver tā acis un laiski ābolu ēd.

Piecelies, izņem to augli viņai no rokām,
Lai tava pelēkā ķetna par glāstošu roku kļūst,
Lai biezākie dzelži starp taviem pirkstiem lokās,
Lai atliecas tērauda āķi, celtņu ķēdes lai trūkst.

36

Un konveijers klusi gar aizvērtām acīm slidēs,
Vien viņas glāsmainā āda pieklāvusies tev spītēs.

---

* Koboldi tuvojas melnajā zālē (*Verlēns*).

ar veldzējošu prieku
man gribas nākt pie tevis
ar valgu pieskārienu
kad tavā zemē nelīst

kad koku zari ir sausi
kā saulē guļoša virve
un atmosfēras sprakšķi
skaras pie tavas dzirdes

lai ieslēdz tu radio savu
un dzirdi ka lietus līst
un gan jau arī pie tevis
vējš mani aiznesīs

es lišu es bungošu lapās
un skriešu pa asajiem stumbriem
maza lāsīte valguma
izbāztiem muzeja sumbriem

nekad nebūs par nāvi
tie bauros un kārpīs zemi
tie auļos gar tavu logu
Emī

RUDENS, RUDENS ČERAM

Atkal atrodu debesis saulainās
Atkal tās pazaudēju
Spalva uz mana papīra
Cīnās ar stipru vēju
Un salīkusi
Iet klusi klusi
Nogurusi un izmisusi

Teic lietus no debess es nelīstu muļķīgs tas vārds
Es lejos
Es atmetu galvu un dzirdu: es smejos
Lietus un vējš un dubļi līdz ceļiem
Valda uz mana galda

Un mani valda viens abstrakts dievs kas visu
pasauli valda

Man ir vieni dubļi brienami kopā ar jums

Ievedīsim Pānu lai vairojas Latvijas mežos
Krīt priekškars debesis tumst
Pāns nedzīvos Latvijas mežos

DECEMBRA KONCERTS ASARU DZIEDZERIEM

Nebūs tiesa, tu ceļā vēl esi,
es stāvu rindā pie kases,
nozīlējušu mēli
čalim uzpīpēt prasū.

Izmuldēts būs, žiglā „Concorde”
vizina tevi no Honkongas.
Visi vēl silitē dus, daži izpelnās sadegt sārtos.
Rietumvācija ietniec bumbu Maltas izlases vārtos.

Pacilāti mēs bungas sitam,
pūšam autotaures un svilpes.
Koncerti notiks Rīgā un Liepājā,
Alsungā, Talsos un Zilupē.

Rītausmas bālais un mirušais vaigs.
No pēdējiem krogiem met laukā,
mazliet indes ir iepilināts
manā dzeramā traukā.

Mazliet indes ir rīta avīzēs,
ielās nemaz nav gaismas.
Noraudājušies koki stāv
un zvērīgā aukstumā laistās

DECEMBRA KONCERTS
RUDENS, RUDENS, RUDENS

kā spoguļi milzīgā zālē,
kur cilvēki sarkst un bālē.
Bet mierīgs es varu uz skoliņu braukt,
sakodis zobus, un klusi kaut.

Drūmajā miglā un mijkrēsli
ausīs skan skumīgais *Let it be*,
es čukstu, diezgan es esmu smacis.
Atdod man Džona Lenona acis.

AINIŅA

uz ledus plikām ciskām
sēž divi Nogurumi
viens locīdamies gaudo
un otrais baro suni

un aukstās sala ķetnās
visapkārt brākš' un trīs
ir visos kokos sarma
un saule debesīs

pieceļas un šurpu nāk
pirmais Nogurums
un otrais viņa pēdās
un aiz viņiem suns

NĀVE IR CEĻĀ PIE TEVIS

nāve ir ceļā pie tevis
nāve ir palaista vaļā
un atrodas ceļā pie tevis

kopš tavas dzimšanas
atspere taisnojas
nāve ir ceļā pie tevis

sapņos es stāvu
ar mirdzošu zobenu
nāvei ceļā pie tevis

Ne pūsmiņas. Un upē atspīd koks,
bet spāre novilks līniju, aiz kuras
tev klusums neizturams kļūs. Vien lūpas
kustēsies. Tu mēģināsi saprast,

kam labi nejūties šai rāmā novakarē;
pār savām acīm nevaldīsi, kodīs
siena guba, kad izkāps vaids
no upītes. Nekā tev rokā nebūs.

EPITĀFIJA

(mēs esam viena zāle — — —)

Uģa Pētersona piemiņai

1

Vienpadsmit skolotas saules aprit.
Vienpadsmit ziemas bez vasarām.
Paliek, līdz aizaug.
Noskan, līdz apklust.
Sākot — sākot ar asarām,
Beidzot ar sarkanu šjakatu matos.
Varbūt uz piedurknes?

44

Tagad nu es.

2

Svaiga sarkana lente matos...
Asins, ko visu tu neatnes,
Asins, ko visu tu nedod,
Asins, bet tevis nav...

3

Parku celiņi aprij mani,
Vējš, uguni vilkdams, zēģelē.
Sāpes. Spēlēt man gribas.
Spēlēt uz liesmu ērģelēm.

4

Nezinu jūsu radu rakstus,
Kuri nu viedojas, kuri nu būs.
Nevaru nojaust, kurš pēdējais.
Zinu, kurš pirmais par zemi kļūst.

Uzliksim palsu nakts pieminēkli.
Noliksим ziedus. Atkāpsimies.

Uģis atkal mums visiem cauri
Uz blēņu, uz blēņu rokām ies.

5

— Atstāj pēdas, jo pusaugu saule
Paliek. Tā nogrimis vien aizparīt.
Atstāj pļavā. Atkal pa stiebriem
Vērmeļu rūgtas lāses rit.

6

— Es **vienmēr** pilēšu vērmelēm,
Nav tāda, kas mūžam to ļautu.
Es vienmēr lāsošu vērmelēm,
Lai visus kopā reiz pļautu.

Jo mēs esam viena zāle
Mūžam kapos un ceļmalās — — —

Ojāram Vācietim

un pēkšņi man liekas
neko nedrīkst dedzināt
dzirdējis esmu pagales vaidam

man reizē sirds un Visums sāp
bet cilvēku nedrīkst tā sāpināt

gaismas gadus ar
gaismas ātrumu
mana roka pie mīlotās iet
un kad viņa pie mīlotās nonāk
man jau acis
ar zemēm ciet

man reizē sirds un Visums sāp
bet cilvēku nedrīkst tā sāpināt

es spēlēju klavieres
spēlēju klavieres
gaismas meldija cilvēcē iet
un kad viņa pie cilvēces nonāk
man jau acis
ar zemēm ciet

es stāvu viļņainā pļavā
 atvases dzenu un lapas
 vēji pieglauž un kārtu pļavu
 ir liesmiņa stiebriņš katrs
 un es vairs nevaru dedzināt
 bet man var sāpēt
 un man sāp.
 Visums, sirds un tāpat.

Slepenā nodaļa

Es stāvu viņaiņš pļāvot
stāvēs dzenu un laņķis
un pēkšņi man liek apskatīt
un kāro pļāvot un kāro pļāvot
li liešņis stieņņis kārs tāndab
un es veis nevainu tāndab
bet man var sāpēt
un man sāpēt
bet cilvēku nedrīkst tā sāpēt
bet cilvēku nedrīkst tā sāpēt

gaismas gadus ar
gaismas ātrumu
mana roka pie mīlotās let
un kad viņa pie mīlotās nonāk
man jau acis
ar zemēm ciet

man reizē sirds un Visums sāp
bet cilvēku nedrīkst tā sāpēt

es spēļu klavieres
spēļu klavieres
gaismas mērija cilvēce let
un kad viņa pie cilvēces nonāk
man jau acis
ar zemēm ciet

ar baltu balodi uz pirksta
tu dziļi pļavā atrodies
un palaid neklausīgo putnu
no rasodiņa padzerties

un vilinājums līdzī doties
liek bēdās grimt un šaubīties
jo tālu meitene ko mīli
un vecāki vēl tālāk dievs

kā nicinādams tavu stomīšanas
pār pļavu nokrīt sastingums

un miers

nāk liču ločiem atpakaļ tavs putniņš
tam guzā alus knābī siers

Esi klusa pret mani,
Vārīsim pelnu putru.

Tas būs klusums
Ar oglītēm apakšā.

Ja būs vējš,
Oglītes iekvēlosies

Un pajuks uz visām pusēm.

Un mēs varēsim
Nomirt reizē.

Kā esam solījušies.

ATSTĀTAIS TILTS

tikai dūmi dūmi
tikai grants un smilts
klepojoši krūmi
un viens atstāts tilts

likumu met ceļi
tiltā nesatiekas
reizēm pārbrauc veļi
un tas arī liekas

Gribēt un varēt
Tikai iedomāties karu.

---

iesvaidi sevi
ar slapjo zāli upmalā līdz ceļiem
par mācekli
šim apdullinošajam vakaram

lai ik vizošas straumītes ceļš
upes lielajā straumē
tev redzams un saprotams top
kad krēsla paliek

tumšāka un sārtojas
un visas debesis un tikai
ir tavs noziegums
un sarecējušu asiņu krāsā

neļauj drebēt savai rokai
nenotrauc rasu neatstāj pēdas
kas tik viegli iesūcas
dresētās kaskotās galvās

iesvaidi sevi
par upes mācekli
par tās niedres mācekli
kas vistālāk upē aug
un uz kuras
paliks pēdas
asins pēdiņa no tava ievainojuma
pirms automāts sāks kapāt
pretējo krastu
tev tur jātiek peldus vai līšus
iesvaidi sevi par ūdens mācekli
apmāni asinssuņus

Gilvikam

Lai nekavētu procesiju drūmo —
Aiz vīra vīrs pa augstu tiltu iet,
Tik viņu elpa — manas zemes gaiss
Un smagās dūres — debesis un elle.
Lai nekavētu procesiju drūmo,
Es uzlidoju kokā: divās stundās
No maniēm vīteriem un treļļiem gaiss
Par asu spelti kļuva,
nāvēja tos vīrus...
Un attaisnojās procesijas drūmums.

VASARAS RĪTA GAISMAS BALĀDE

ielas ir zaļas un tukšas
jo šis ir vasaras rīts
kājas kā divi durkļi
urbjas zemē un trīc

soli pa solim
šī asā deja
bet asinis nenotek
asaras netek
vien ūdens renstelē
tek

šonakt ir lijis šonakt ir lijis
asfalts ir tīrs
garas un melnas domas domā
ejošais vīrs

soli pa solim
šī asā deja
bet asinis nenotek
asaras netek
vien ūdens renstelē
tek

tam vīram vēl silti pelni
glabājas azotē
nekas vairs nelīp pie viņa
zābaku pazolēm

soli pa solim
šī asā deja
bet asinis nenotek
asaras netek
vien ūdens renstelē
tek

56

katru vasaras rītu
šis vīrs pa ieliņām klīst
piedodiet viņam visi
kas mājojat debesīs

soli pa solim
šī asā deja
bet asinis nenotek
asaras netek
vien ūdens renstelē
tek

MAZA POĒMA 7 DAĻĀS

*Astronomija
Ir man naidīga:
Es nevēlos debesīs
Ieraudzīt Marsu.*

I. Dziesmiņa aizlidojusi

Ilgi skatos uz pēdām,
cenšos bēdāties klusi.

Vai mana dziesmiņa

pate ir aizgājusi?

Vai tu viņu man

esi paslēpusi?

Putna pēdiņas sniegā,
vienkāršais ornaments.

Viņš šeit ir savicinājis spārnus

un aizlaidies

kliedzams.

Tagad es

tajā vietā stāvu.

II. Džimam

Es sētā dzenāju bumbu, o, Džim!

Es blēņoties pagrabā lienu, o, Džim!

Resnulis, ķildojos sētā ar kaimiņiem
agresīviem un tieviem.

Tad jumta korē es sēžu

un šiferi plēšu, o, Džim, o, skaistais Džim!

Es uzvelku pirmo smēķi, o, Džim!

Un tā ir Kamieļa tabaka, o, Džim!

Tad kopā ar veco Selindžeru

mēs Gulbja zvaigznājā strīdamies abi, o, Džim!

Ceru, mēs viens pret otru

būsim labi, o, Džim, o, skaistais Džim!

III. Pēdējais dotajā Zemes rajonā

Jūras krastā es skatos debesīs
Un ceru, ka tās man nonesīs
Zvaigžņu meiteni, kas mani milēs.

Un cerība nepiepildāmā,
Manu augumu vildama,
Žņaudz kaklu aukstajās spilēs.

Kur tu dēpēt,
Kur tu bēdēt,
Lakstīgalā vālozītā,
Vai es kādā
Mānu līdā pīstā šūpu arātā,
Vēl mazāk man gūdas no kādas pārmāks,
Kad pasēdēt tu šūpā,
Kad visapkārt zāle degs...

Cik pušu,
Cik helikopteru
Pa to laiku
Mūs segs!

Un kad es celšos un lešu,
Tu neķeries man ap kaklu.
Es zinu, tu viegla,
Mana dziesmāpa, esi,
Īst manā uzkabē
Brīvu vietu vairs nav.

IV. Ko daru es

Es atgriežos, es atgriežos,
Savā dzīvītē ieskatos
Un cenšos to neuzkrietoši darīt.
Lai to nepamanu
Es pats, es —
Kāds būšu parīt.

V. „Es karā aiziedams“

Man negribas šodienas karā aiziet,
Māsu lielā pilsētā šūpulī atstāt.
Vēl mazāk man gribas no kariņa pārnākt,
Es jaušu, ko māsa būs pierakstījusi.

VI. Pēdējā atvadišanās no dziesmiņas IIV

Un dziesmiņa jau

Ir aizlidojusi...

Kur viņa slēpsies,

Kad ieroči runās?

It kā atlicis vienkārši rakstīt un katru
vārdiņu svērt ar visas pasaules zeltu,
un laikam arī tas būs par velti.

Kur tu slēpsies,

Kur tu bēgsi,

Lakstīgala, vālodzīt?

Vai es spēšu

Izrauties

Tevi apraudzīt?

Klusi pasēdēt uz celma,

Kad visapkārt zāle degs...

Cik puišu,

Cik helikopteru

Pa to laiku

Mūs segs?

Un kad es celšos un iešu,
Tu neķeries man ap kaklu.
Es zinu, tu viegla,
Mana dziesmiņa, esi,
Bet manā uzkabē
Brīvu vietu vairs nav.

VII. Jūs nedusmojiet, vecie karavīri

Jūs nedusmojiet, vecie karavīri,
Par manu ķīvītes kļedzienu miglā.

Esmu tik nesamaitāts un naivs
Un pulveri ostīt dabūjis neesmu,
Šo zāli jūs slēpjat no mums,
paldies,
vienīgi:

mēs esam tie,
kam būs jāiet;
viņas ir tās,
kam būs jāgaida;

mūsu bērniem varbūt
nekad un nekur nebūs jāiet.

ES GRIBU ŪDENS BŪT

Vai upe kādreiz tautas bēdas nav?
Kad redzam mākoņus,
Kas visur ir, kas zina?
Tā tautām skumju ūdensaudus aust
Par saviem dēliem dziļi ūdeņos,
Jo tie, kas pāri gājuši,
Jo tie, kas nepazīna, — tie nebij mākoņi,
Tie uguns, pulvers bija,
Tie ūdens pretstats mūžīgais —
Kaut sveši —,
Tiem pašiem savas upes bij
Un savu tautu bēdas,
Un mākoņi tur pašu debesīs,
Kas visas tautas pazīst
Un rūgti nolīst pāri uzvandītai zemei.
Es gribu ūdens būt, tas mūžīgais un gudrais,
Kas savus, svešus nepazīst
Un savus lietus audus auž,
Un neiet ugunī — — —

CONCERTO GROSSO

Con passione

Concertino

es gribu par nāvi
plecīgu sievu
kas labi pļautu
un bijātos dieva

Ripieno

mēs esam zārdi
un destilēts ūdens
mēs esam vārdi
un pērnais rudens

ko mēs varam tev līdzēt?

Concertino

lai es křitu kā pīpene
pašā tveicīgā tvīkumā
lai man nepiemetas nekas
no sirmuma un no likuma

Ripieno

mēs esam zārdi
un destilēts ūdens
mēs esam vārdi
un pērnais rudens

66

ko mēs varam tev līdzēt?

Concertino

es mūžīgs būdams
jums nevaru iztapt
mana nāve pļauj zāli
ar savu izkapti

Ripieno

mēs esam zārdi
un destilēts ūdens
mēs esam vārdi
un pērnais rudens

iztop vai neiztop būsi tāds pats

Concertino

es gribēju vismaz priecīgs būt
ja nevaru visu zināt
es gribēju goda svārkus šūt
jūs mani apbēdināt

Ripieno

par vēlu zaļknābi knēveli
tu atceries mūs
poēt ai poēt
nabadzīgi tev jādzīvo būs

Concertino

labi labi gan negaiss būs
vētra jūs dzīs un spārdīs
zibens nemirst nesarūs
pērkona dārdi

Ripieno

jau tavi vārdi ir zārdi
būs labi būs labi ko ārdies
neviens tevi netur kāp tad kāp
bet kas tev stiprāk par nāvi sāp
pateic un tevi uzmanīt beigšu

Concertino

tā jau nu teikšu

ATMODA

ar spoguļkarpu ķeselē
viens reibis vīrs guļ renstelē

un atdzīvojas spogulis
no slapjuma kur nogūlies

un atspulgojot debesis
peld karpa prom no zemes šīs

vīrs jautā ģīmi pacēlis
kas noticis kas noticis

VAKARS VIENĀ KRODZINĀ

tur lāso pa logu un lejup slīd
un iepinas krunkainā sejā

tur veča dzer absintu īdēdama
un galdiņš zem elkoņiem smejas

tur rīdīti suņi ielaužas krogā
un melnas zeķes ietricas logā

dodiet man gadsimtos ārdētu steku
kaktā Ziemeļnieks kaujas ar Tulūzu-Lotreku

LIDOJUMS KOPĀ AR KOKU

Es uzkāpu kokā, es lūkojos tālē,
Es redzēju tālē, kā diena bālē,
Un sapinās skatiens biežajā zālē.

Un gribēju ātrāk tikt zemē no koka,
Pie apaļā stumbra pielipa roka —
Es norāvu ādu, tik lipīgas bija

Asaras biežās, no koka kas lija.
Koks ierēcās mokās, koks iestenējās
(jau maijvabole mūs abus smēja

70

un trīcēja debesis varenos smieklos),
un likās, ka koks mani nokratīt tiecas.
Bet saaugām kopā, mēs salipām cieši

Kā kovbojs ar zirgu: man izauga pieši
Pie basajām pēdām un atvēzās spārni
varenām vēdām,
Un debesis augstu mēs uzlidojām —

No saviem mīļajiem projām.
— Paldies tev, dēls, par vēl vienām bēdām. —
Redzēju māti skvēriņā sēdam.

— Ai, pieņem mani, debesu vikār,
 Ai, nebūs tik prasti, kā bija ar Ikaru! —
 Bet spārnus stindzina bēdu cements,

Jo katram ir tā, kā viņam tas nolemts.
 Koks, paliec par māju, es būšu par skudru,
 Man sīkus zarus un skujuš būs vandīt.

Vēl laiciņu koki pa debesīm joņos,
 Pa debesīm — dzelzsbetona toņos.

Šī liecība tīlā no aizsienām laikiem
 mūsu cīdēnos sentēvus vīa.
 Tie rakstīja himnas daktilā,
 Un tāles bij debeszilas...

Mēs stāvējām kūnās pterodaktīlam
 Un kūlām 30-metrīgas astes.

DZEJOLIS PAR KUKURŪZU

tavas acis tik zaļas
kā kukurūza
tavas plaukstas tik mazas
kā kukurūza
tik stingrās formās
kā Kārlim Krūzam
ap tavu māju
aug kukurūza
tu ej uz aku
ar zaļo krūzi
uz krūzes stāv rakstīs
„Kukurūza“

72

tu esi sārtaidze brigadiere
es kolhoza traktorists stalts
vakara vēsma glāsta mums pieres
mēs ejam kurp sirdis sauc

Un debesīs augstu mēs uzlidojām —

No saviem mīļajiem projām.

— Paldies tev, dēls, par vēl vienām bēdām. —

Redzēju māti skvēriņā sēdām.

PTERODAKTILS

Kvēlošas lodes kā nešpetni odi
laidelējās virs ūdens.
Bārdains un tievs staigāja dievs,
atkaudamies no kvēlošām lodēm.

Sauļu stari kā saknes, kā zari
saplēsa kosmu gabalu gabalos,
sistēmām druskas tika, ko uzkost.
Dievs vēlēja drusku uzposties,

jo dzimis bij mūsu tēvs okeāns
(oda pēc skābiem kāpostiem skāņi).
Žvaigznes aizspieda nāsis,
aizcirta sfēru slēģus.

Pierijies nēģu —
zobains un tievs, pelēks vai zils —,
no dzelmes uznira pterodaktils...

Šī liecība tālā no aizseniem laikiem
mūsu cildenos sentēvus vīla.
Tie rakstīja himnas daktilā,
Un tāles bij debeszilas...

Mēs stāvējām kūmās pterodaktilam
Un kūlām 30-metrīgas astes.

EKSOTISKĀ SALA

Aizpeldēsim uz salu
un izdzersim tur savu alu!

Es redzu, kā mirguļo pasaules mala,
fatamorgāna, smilšu sala.

Ir ūdens spogulis bezgalīgs,
caurspīdīgs, gluds un nevainīgs.

Zilganas zivis pa leju šaudās,
tās visur staigā, bet neapmaldās.

74

Uz salas es gribu ieraudzīt krabi,
kas lodā pie zemes tāpat kā mēs abi.

Grabi,
krabi:

abi
labi!

Abi
labi!

Grabi,
krabi.

Vēl tālāk gados —

ej, vecīt, ej
pa ceļu starp krūtīm,
uz netīrām rūtīm
pa lāsītei dej,
ej, vecīt, ej!

Gados vēl tālāk —

ej, vecīt, ej
pa ceļu starp krūtīm,
piepeši pagriez pa kreisi
kambaros pukstošajos,
izjūti sāļumu pēdējo reizi
viņas mīļumos gurstošajos.
Uz netīrām rūtīm
pa lāsītei dej,
ej, vecīt, droši, ej, vecīt, ej.

Gados vēl tālāk

Un tā, un tā tālāk —

ej un saproti izmisumu,
kuru par mīlēšanu var saukt,
lai tad vari, vecumam pienākot,
sēdēt ārā un ilgilgi kaut.
Uz netīrām rūtīm
pa lāsītei dej,
pa ceļu starp krūtīm
savai sievietei.

DZEJOLIS PAR ĶIMENĒM

Varbūt plūdīs alus upe,
varbūt smaržos pēc ķimenēm,
varbūt es beidzot pabeidzis būšu
stāstu par divām ģimenēm.

Dzīvoja divas ģimenes,
kas ēda vienīgi ķimenes.
Lika pie sienas abas ģimenes,
tajā vietā vēl smaržo ķimenes.

Atnāc, es stāstiņu rādīšu kādam,
Kas ar tām lietišām ķimerē.

Varbūt plūdīs alus upe,
varbūt smaržos pēc ķimenēm.

TU VĒL SKATIES

Viss, it viss
putekļu pulverī pārbirzis.

Zināmas atmiņas klūpot
iet uz soda vietu
kādā mežā, ko rīts
ir skāris.

Un lietus vēl pil
no skujām,
un liekas, ka migla
vaimanā
profesionāli un sirdi plosoši.

Viss, it viss —
kas tad paliks —
pielādē man,
tu vēl skaties.

▶ ▶ ▶

ej pār laukumu piedrazotu
izvairīdamies kā nu proti
no atlūzām raibām un asām

aiz muguras pāļu dzinējs lēkā
kā likums kas stājies spēkā

kā savā mājā tu staigā
pa izgāztuvi
ar acīm kāri meklēdams
savu palaistuvi

78

aiz muguras pāļu dzinējs lēkā
kā likums kas stājies spēkā

padebešos iet
nekad nenolīt
tevi neiztraucēt,
zemenīt

bet kokam piedurties
(dvēśle kokā mīt)
asaras kā sveķi
un tu, zemenīt

matiem uzliesmojot
meteorīts krīt
šūpojas virs tevis,
zemenīt

būt vēl dzīvam sveci likt
acis aizdarīt
te ir nāve tur ir nāve,
zemenīt

AIZMIGUSĪ ATMIŅA

1

Neaizmirstules puķē
Un sliekā, kas atceras lietu...
Vai sliekai prāts?
To pajautā man.

Lai kādas asinis puķei
Un sliekai ar nepārlietu,
Tām dzīvām būs
Savs prāts, savs godaprāts,
Atmiņa mana.

80

Neaizmirstules puķē
Un sliekā, kas atceras lietu,
Guļ atmiņa mana.

Dzīvas radības
Ar manu atmiņu.

Atminot dzīvas.

2

Aiz muguras tā elpo klusi...

Vai nebaidies? Tava atmiņa

Aizmigusi.

Nevienu soli.

Ne tuvāk.

Ne prom.

Un tu atskaties uz atmiņu savu —

Tāpat, lai ieraudzītu bērnu:

Starp divi elpām maldās bērns

Un līki satverošām saknēm,

Kas aug no baltas mūžības

Tāpat, uz savu galu.

(Nevienu soli.

Ne tuvāk.

Ne prom.)

Un tu saproti sevi kā bērnu:

Tai brīdī esi spēcīgs. Cits ir māņi.

3

Atmiņa — tāpat mūžs.

Tāpat viena.

Palīdzi, atmiņa:

Lai bezgalība rauj to manu ilgo ceļu

Uz iznīcību!

Viss ir jau bijis, atmiņa, —

Ko lai es daru, tu pasaki.

Vai lai mājā no upes un koka,

(Kur manas dvēseles ļaudis

Mīt savās neatrodamajās istabās,

Bezgala asinsvadu koridoros)

Vai lai pasaulē mazā,

Bez kuras miris tieku,

lenesu vienu ceriņu baltu?

4

Vai gaišiem ceriņiem
Pušķotu katafalku?

Atmiņ, kad mēs būsim veci,
Tad pasaki —

Kuros bēniņos
Es atstāju savu
Gaišiem ceriņiem
Pušķoto?

5

Dzīvu radību atmiņa dzīva,
Mirusām atmiņa neguļ,
Mirusām mirusi,
Dzīvam guļ kopā ar dzīvu —

Es eju un apguļos
Atmiņai blakus,
Tāltālu lietū un puķē.
Guli, mīlā.

DEDALS UN IKARS

(Un ņemas gadus un gadus, vēl ilgāk,
Līdz pataisa spārnus. Bet puika
Blandās pa Krētu un milē meitas.)

Tie paceļas spārnos un lido blakus
Guļ apakšā salas kā balti kauli
Ak tavu lidošanu traku
Bet vecais māca neaizmirst sauli

Šķeļ spārni gaisu kas apkārt žūžo
Un dievi skatās pa milzīgiem logiem
Tēvs izstāsta dēlam savu mūžu
Dēls izklaidē tēvu ar puiciskiem jokiem

Tēvs stāsta kā sveces gaismā lasījis Robinsonu
Dēls nupat ir atdzejojis Apolinēra Zonu
Tēvs piemin Ikara māti ar vismīļākiem vārdiem
Dēls pavedis bagātnieci
un padzīts aiz pilsētas vārtiem

Es tevi mīlu tēvs kam bijī tik bargs tur lejā
Tēvs vicina platos spārnus un dārdoši smejas
Jo puika ir stingri jātur
kamēr tam uzdīgst ūsas
Līdz puikam uzrodas spēki
un maigums pa dzišlām kūšā

Dēls uzšaujas stāvus gaisā un dzied
un met nāves cilpas
Aizmirsis visas pārestības vēzē spārnus
un svilpo

Līdz kūstošais vasks viņam uz muguras pil
Ai milzīgais jūras plašum tu esi drausmīgi zils

Bet mēģināšu vēl nolaisties

Vēl spārni mazlietiņ turas

Viņš zobus sakož un cīnās

Virš jūras

Nāves nojausma apmiglio acis skaistās un platās

Tēvs lido tālāk lido

un neatskatās

Neklepo, tu aizbiedēsi veļus,
Kas sagājuši virtuvē un vāra kartupeļus.

Aiz sienas nerimstot skan klusas, klusas balsis.
Un trauki grab, un, liekas, atskan valsis.

Kāds spēlē mutes ermoņikas neredzamas
Un sagādā mums sāpes nebeidzamas.

Mēs esam pārstājuši visu pārdzīvot,
Bet viņi izliekas, ka nesaprot.

86

Un visi miega zāles dzer, lai nedzirdētu veļus.
Un mana sieva mizo viņiem kartupeļus.

Mēs gaidās dzīvojam, un, raugi, atkal naktī
Tie sanāk virtuvē un valsē savā taktī,

Tie raksta spoguļos, un viņu dzejas
No rītiem maigi glāsta mūsu sejas.

Tais rītos gaudenos, kad visi nikni ceļas,
Pēc zemes smaržo virtuve, pēc sairušas veļas.

Un krēsli virtuvē mums pajautā, kā klājas.
Viens šķīvis pats no sevis ņem un nomazgājas.

Kur, cilvēk, dēsies, tie ir mūsu veļi
Un mūsu virtuve, un mūsu kartupeļi.

Klusu skalojas viļņi ap stāvošā kuģa sāniem
 kā divdesmit meiteņu rokas, kas atraujas
 neviļus glāstā
 no pieres, kas pilna ar nodomiem rāmiem,
 un mutes, pilnas ar mīļvārdiem zaijiem
 kā jūra, un tikpat klusu kā jūra
 tos klāsta.

Nāk prātā domas par kuģiem, tie
 nogrimst bez viena vaida,
 un jūras meiteņu rokas virpulī savijas pāri,
 bet tomēr man jābrauc ar kuģīti savu,
 tik žiglu kā vasaras spāre,
 kur savādi kalni stāv nomodā savā,
 kur cilvēki atstāj smaidus

Un uzmanīgi dodas pa stāvajām nogāzēm
 lejup.
 Divdesmit meiteņu rokas dej
 vējiņa uzpūstos viļņos,
 svaiga brīze liek mīļumam rādīties
 drūmos marmora cilņos,
 bet miruši nabagi visi, kas zināja dzīvības deju

uz ņāves sliekšņa.

Ar pilnām burām es tagad uz turieni eju.

KRASTA RUNA

Krasta viļņi un vējš, un
latviska jūra sirdī
Spīvi mēdās un šņākuļo,
sāpīgi skar manu dzirdi.

Ilgi stāvēt un salt, un
degunam tecēt sev lieku,
Dvēseli izsaldēju un galvu
ar tīri latvisku prieku.

Jūra veļas un sabrūk, un
veļas atkal un jūk.
(Citi veļas un sabrūk, un
veļas atkal un jūk.)

Mūžu mūžos, laiku laikos,
tagad vai nekad.
Turies, mute, paciet, sēža,
aizveries, dvēseles bad!

Kaut kas virmojošs, kaut kas
saviļņots, kaut kas karsts —
Un vēl turas, esmu dzīvs,
man ir svars.

Un nekā no tevis vairs nevar
redzēt, ne laivu, ne buru.

Un es kā Dēmostens
bļāju uz jūru.

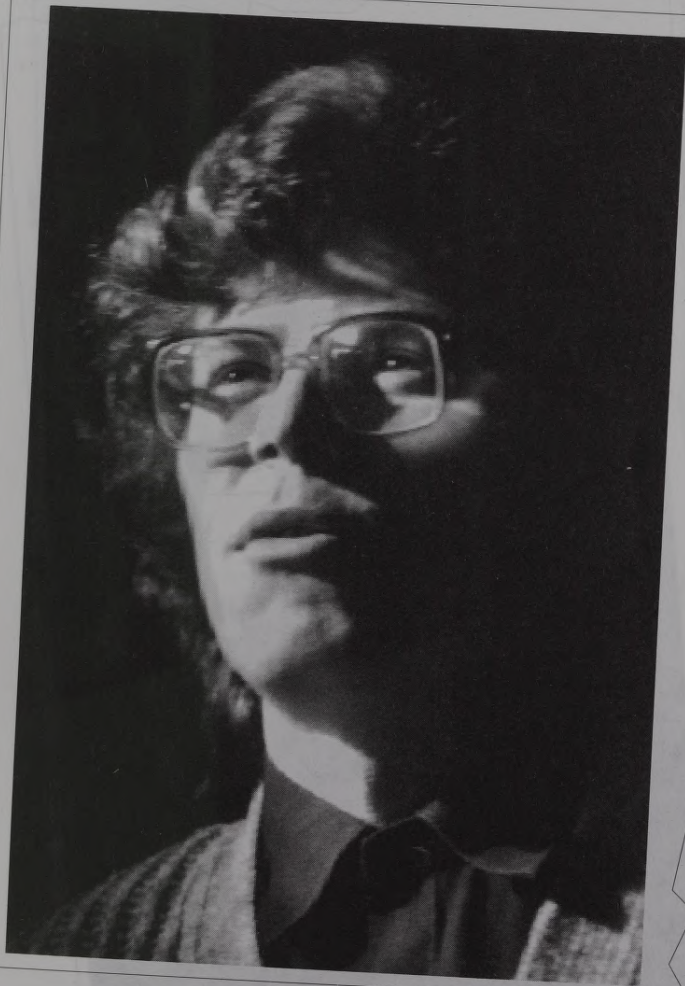

Tu attālinājies dziedādams
Pamazām dūmakā slīga nams
Virs tumstošiem kārkliem viļņoja balss
Un tavās pēdās kātoja sals
Dancoja maizes kukulīši
Uz siltu mājokļu sliekšņiem
Tev matos bij ieķēries vainadziņš
No dadžiem un biškrēsliņiem
Bet ārpus Ēveles viss bija tumšs
Un vilku acis tur spīdēja
Krauklis uz tava pleca
Pieglaudies ausij sēdēja
Plūda un plūda vēl viļņojot balss
Pa pēdām palēkdamies loba sals

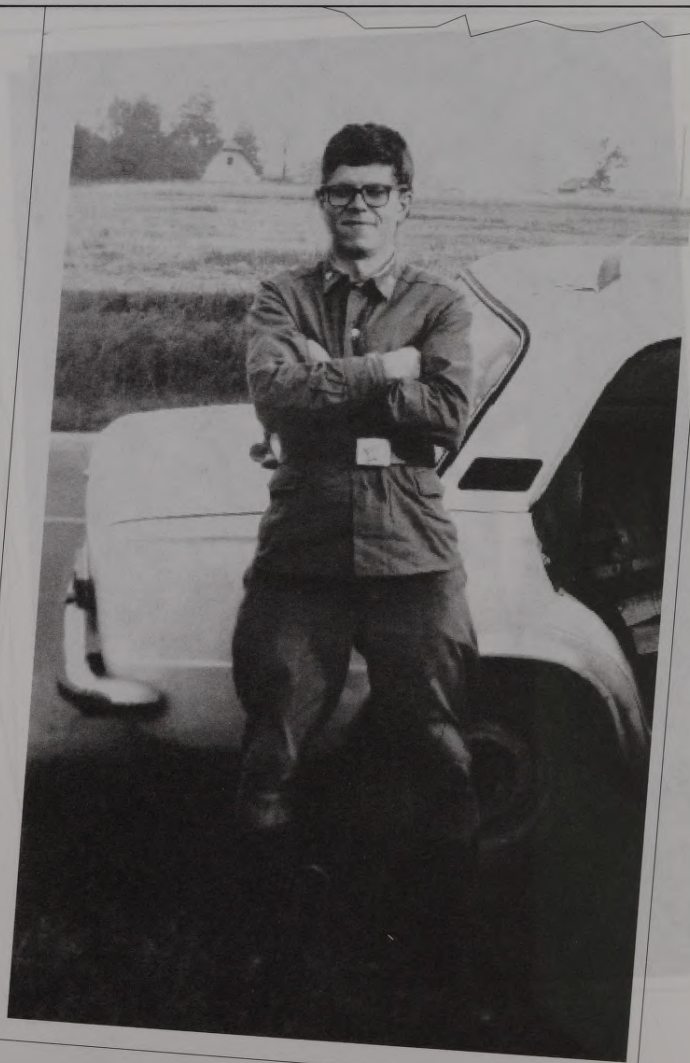
Milestībā uz Džonu Lenonu. Aptuveni 1980. gads.

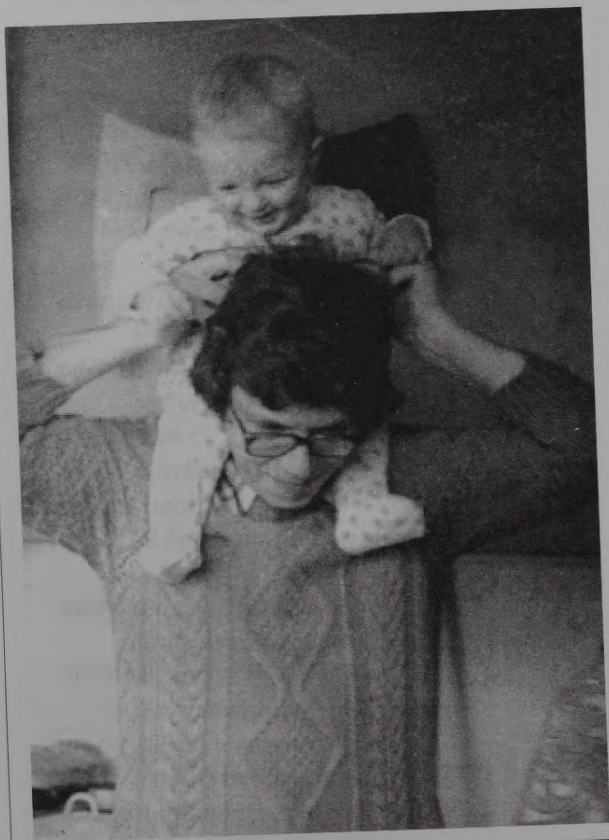
Dzejas sarīkojumā 80. gadu sākumā.

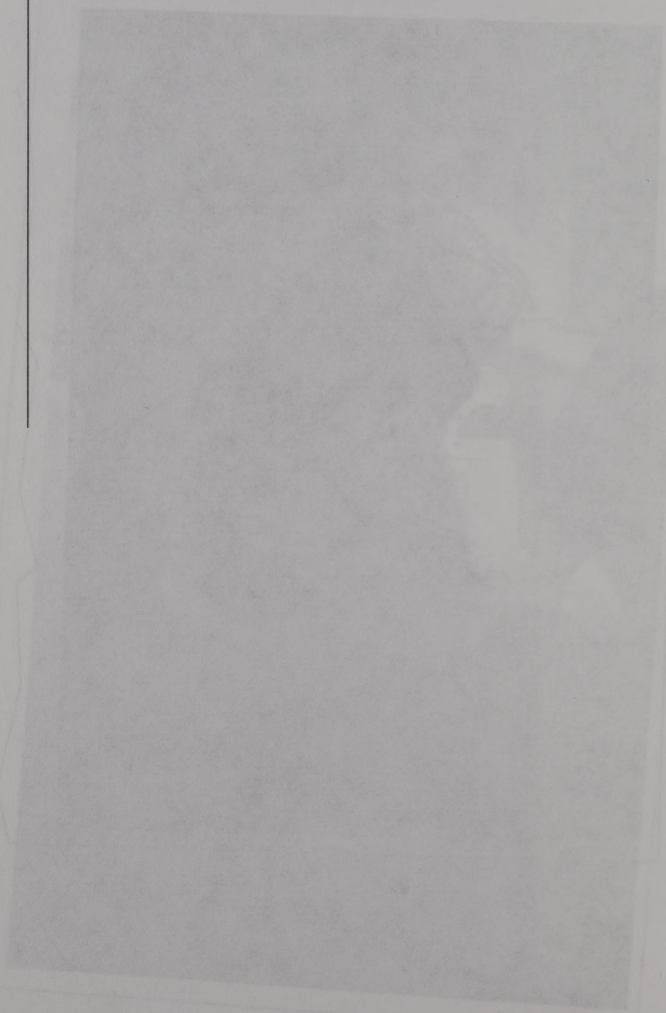
Armijā Kaļiņingradas apgabala Gusevā. 1982.gads.

Ar dēlu Mātišu. 1982.gads.

Bēdas uz nebēdu (1986)

es tev piedāvāt varu
vien tīru un pliku Neko
rasas podiņi pļavās
tukši un svinīgi slejas
aptrūks tev glāstu
un atbildot klusi uz to
pilēs no pienenēm
skaistas un savādas dzejas

pilēs par visiem
kas dzīvojuši zem saules
pilēs par mēmiem par kurliem
par visiem kritušiem ar'
viņi kā zāli
ir izdiedzējuši kaulus
ko tavi papēži basie
kā lietus un svētība skar

kaut nu es apklustu laikā
kaut nebūtu citiem par nastu
droši kā pīpene vējā
stāv pļavā mans plikais Nekas
un pa zāli kā vijļņiem
uz visu dvēseļu krastu
spītīgi nemanāmi
airējas airējas tas

Man pienāca kaste ar dažādām sirdīm

vien tūn un plūk Nekas
tasas podini pļavās
tūksī un zvīņģi sijas
aptrūks tev glāstu
un atpildot kīl uz to
pļēs no pienēm
skatītas un savādas dzijas

pļēs par visiem
kas dzīvojuši zem saules
pļēs par mōmēm par kuriem
par visiem kņūsiem ar
vīņi kā zāli
ir izbedzējuši kaulus
ko tevī papēži bāzē
kā lieus un svētda star

kaut nu es apļūstu laikā
kaut nebūtu cļēm par nastu
droši kā pļene vēģ
stāv pļavā mans pļikā Nekas
un pa zāli kā vīņiem
uz visu dvēselu krasu
spļūpi nemanāmi
sīņjas sīņjas tas

12

man pienāca kaste ar dažādām sirdīm
kā vēzišiem sārziem
un vakars jau bija bet es vēl pie loga
vēroju zarus kas klanījās vējam
un viņus kas mudīgi skrēja pa zāli
pulkstenis tikšķēja krāsniņa arī un
putekļi degunā cirtās

paskat kāds vājprāts
neviens tak nav laimīgāks ticis
no šitādiem sūtījumiem

* Par krokušiem daļi dēvē
tas automātisku ierīcīti, kas pa zonu nēbmu.
(Autora komentārs.)

cauri rūtīm
kā caur krūtīm
atskanēja kliedziens gaišs
mīļo puisīt mazo puisīt
kas tev kaiš

dūmu dūre
gaisā stājās
tramvajs nekustējās vairs
mīļo puisīt mazo puisīt
kas tev kaiš

98

lidmašīnām nokaroties
kaunīgs noklepojās dievs
(kura nebija) un smējās
varavīksne
esmu vainīgs
esmu grēcīgs
esmu liels

saule pie debesīm lielās
 krokusi* izlien ielās
 un man briesmīgi gribas
 noskaidrot attiecības

apriļa vējam tik skriet
 kā fregates meitenes iet
 man pieder mans teļa prieks
 es laimīgais īpašnieks

kabatās nav nekā
 galvā ne tik nekā
 un pievienot pie šīs bagātības
 gribas apriļa attiecības

viņas ir platas kā ielas
 labas kā liepas lielās
 un visos kaktos un alās
 vairojas proti dalās

---

* Par krokusiem daži dēvē
 tos automašīnu īpašniekus, kuri pa ziemu nebrauc.
 (Autora komentārs.)

NO NAKTSSARGU BŪŠANĀM < < <

tu aizbrauci ar pirmo trolejbusu
es būdā atgriezos un taisijos uz dusu
man iesāpējās kaut kas krūšu rajonā
un sāp vēl tagad kad par tevi jādomā
kam visam vienmēr jābeidzas tik slikti
kam pelēks pretīgs rītiņš allaž aust tik dikti
nu aizbrauc kas tad ir vienalga man
kaut tavi čukstieni vēl manā būdā skan

* Par ieviešiem daļēji
tas automātiski jāpazīst, kas tas ir nebrauc.
(Autora komentārs.)

nekustīgi mākoņi sēro
 un lūžņu pilno pagalmu vēro
 guļ konteineri guļ dēļu grēdas
 guļ caurspīdīgas un plikas bēdas
 vien cerība ar uzsistu aci
 pa stikliem staigā un taisa traci
 es izeju ārā un viņa nāk iekšā
 es aizveru acis kad viņa ir iekšā
 lai nesprūk no manis un nedauza rūtis
 viņai tikko sāk veidoties krūtis

VĒROJUMI KRASTMALĀ

Krastmalā trīsuļo smiekli
Dāmas tur pastaigājas
No upes puses caur margām redz
Dāmu kājas

Sērīgi sērīgi vakars nāk
Vien dāmas vēl pastaigājas
Bez īpaša mērķa tāpat tāpat
Glītas un neglītas kājas

Nekāda vēja gludin gluds
Daugavas spogulis
Kur ta nu jozīsi dullā meitene
Kas tev pie joda ir noticis

Man bail ka tā dullā meitene klups
Pār dāmas kāju kas mierīgi ies
Meitenes visas par dāmām kļūs
Un man protams atliks pakārties

DZEJA DIVOS NAKTĪ

miegs jau deg viņa galvā
nedroša paliek roka
kas turas pie augstā žoga
deg lampa otrajā stāvā
var būt ka nodegs roka

tas notiek un autobusā kad rīts
apmierināts kā sievietē svīst
atskan balsis: ak jaunekli guli
bet nesmērē drēbes ar nodeguli

viņš izlec un brēkdams atpakaļ skrien
mīlējis viņu vienīgo vien
vienīgā vieta kur viņu pārsies
nākamnakt atkal uz žoga kārsies

man skatoties palika deguns melns
mans lielais deguns mans vecais velns

daži dzejnieki izgāja ārā
jo iekšā bija sākušās dejas
sērkokā liesmas apspīdēja
viņu domīgās sejas

bija caurspīdīgs vasaras rīts
kas burvīgi oda pēc alus
viss kopā izsauca vēlēšanos
ko parasti izsauc alus

un tad viens no viņiem nav svarīgi kurš
teica runu par sievietes dabu
to runu neviens gan arī viņš pats
neatzina par sevišķi labu

bet ēteriskais un mūžīgais tēls
kam dzīvību deva šie vārdi
klausījās viņos nogūlies
virs galvas uz jumta skārda

no mitrā gaisa no paguruma
nošķaudījās šis tēls
tik spēji — kā spaļi pajuka
skumīgie mūzas dēli

tēls pagrāba vienu un aizlaidās
tad brāji nu miers ar viņu
viņš nebija vismaz pats sliktākais
ja es tā salīdzinu

Cilvēciņš, kas izlēca
no manas sirds,
līdzīgs vienai pazaudētai
meiškai ir.

Viņam gari mati,
līdz nabucītim kreklis,
viss, ko saka cilvēciņš,
varbūt liekas sekls,

bet viņam ir daudz mīļuma.
Kas gan man to dos.
Nelaimīgais cilvēciņš,
viņš ilgi nedzīvos.

veries
viena astes zvaigzne
tā kā roka lejuļ slīd

piespied sevi nemanāmi
novērsties
un pasmaidīt

svītrojumus neņem vērā
lielās debess karātavas

tikai skavas
tikai skavas

106

veries
vizuļojošs celiņš
nāk no Lielās Pienotavas

cik ļoti mēs bijām pieraduši
pie viņas garajām kājām
mēs runājām visu kas ienāca prātā
par viņu mēs nerunājām

līdz pienāca laiki kad iesāka dzist
zvaigznes pie debesu juma
un labākos gabalus izkodusi
aizloba lunkana puma

man liekas mēs meklēsim ilgi
meiču ar garajām kājām
mēs bijām piedzērušies bet kautri
mēs par to nerunājām

man liekas mēs meklēsim velti
cirks jau ir nojaucis telti
nāve jau sūta mums pāri
bezmiega dūcošo spāri

mēs varējām iegūt bērņus
no meičas ar garajām kājām
mēs bijām nīcīgi tārpī
mēs par to nedomājām

ŠĪ MEITENE DARINA ASARU KRELLES

šī meitene darina asaru krelles
un izrotā gultu un izrotā lelles
saulrietā staigā šī meitene skumjā
un visus pēc kārtas lād

vai tad nepieskarsies nemūžam
neviens pie šīm kājām šīm krūtīm šīm gūžām
man labpatik līdzī ar viņu skumt
bet viņa nolamājas un klūp

nāk nakts un pie debesīm parādās zvaigznes
ko lai vientuļai meitenei aiznes
šī meitene darina asaru krelles
un izrotā gultu un izrotā lelles
uguns rotā vijīgo tēlu

„viņi satiksies agri vai vēlu“

zobeļus klabinot aizdese Jumis
viss tik zaļo un viss tik auksts
skuķim kas šovasar vītās iz kūniņas
varbūt vispār nav nolemts plaukt

mednieks ir kaislību mēlīti nospiedis
lode jau lido bet neskaties
kurš gan ir trauslās frēzijas piespiedis
kopā ar puļenēm gājienā iet

pasaulīti es šovasar būvēju
bēdu betona pamatus lieku
cik nežēlīgas ir manas skrūves
skuķim nekur nav vietas

ak dzeltenās bērzu piramīdas
es esmu jūsu Šampoljons*
par jūsu atšifrēšanu mani
uzslavēs rudens kā Napoleons

rudens ir manis dziedamais laiks
pret pavasari es esmu klons
un tās jūsu vasaras puķes
man ir tikai odekolons

rudens ir pieredzējusi sieviete
tam ko rudens ar mani dara
dvēseles herbārijā atbilst
lieliski nodzeltējusi skara

---

* Ž. F. Šampoljons (1790—1832) bija ģeniāls lingvists, kurš pirmais atšifrēja ēģiptiešu uzrakstus (t. s. Rozetas akmeni u. c.). (*Autora komentārs.*)

18.01*

noslikdams tev priekšā (domās)
mīļā mīļā astonkāje
teicu

stiepšu tavas somas
gan jau vilciens nenovājēs

gan jau vilciens būs it brangs
tā kā izcirtēja sprands
perons locījās kā mēle
(kur tavs vagonš neviens nezin)
drāzās reaktīva dēle
debess vizmoja tik mēļi
kā virs ūdens
kā virs ūdens
kā virs ūdens vizmo benzīns

visi gali ir zem ūdens
neuztraucies ir tak rudens

un tu kāpi kupejvāgī
kurš vēl nebij piekabināts
tikai muļķi atvadoties
pielabinās

---

* 18.01. — kāda vilciena atiešanas laiks.
(Autora komentārs.)

vai tad šķidrā vidē degs
labi izrediģēts sekss

kad pie Ararata vilciens
šņākdams izlīdīs no ūdens
atceries kā elsberģiskais
zutis teica

rudens rudens

trami viņa labo gribu
izmanto kā elektrību

ar papirosu izkūp dzīve gaisā
 un rupucis pa mājas trepēm kāpj
 ak mana lidojošā mana īsā skaistā
 ak mana nolādētā kā lai tevi glābj

uz māju četri akmens pakāpieni
 un stundām rupucis uz katra atpūšas
 mēs bijām divatā mēs esam ļoti vieni
 uz tevi četri akmens pakāpieni

STAICELIETE

„es klusēšu par visu to
kad ragulopi mājās ies
es ķīlas nevaru tev dot
bet klusēšu par visu to
no acīm riņķi atkāpsies“

kad ragulopi mājās ies
un dzērājs tālu miglā kliegs
„jo tu man esi pieskāries
kas tālāk būs lai izlemj dievs
viss redzams nāks kad kritīs
sniegs“

114

„es ķīlas nevaru tev dot
un vai maz nopietni tu prasi“
skrien simbols spārnus vēzējot
nē tas ir krauklis atvaino
„ja būtu brīva dotu pasi“

„bet klusēšu par visu to
kā visas mazas upes klus“
„kam asais dūms tu acīs kod
nu ko man tava dzīve dod“
un laipiņa pār upi dus

no acīm riņķi atkāpsies
„es esmu upe laipa kleita
tu pēdējais kas pāri ies“
kā lazdas zars tev pakļausies
šī mazā nelaimīgā meita

rokas izkūst un klājas uz vēsajiem pleciem
 verdošās lūpas svilina spuraino zodu
 saule sen aizgājusi kāpēc gan vēl tik karsti?
 nelaimīgā ko lai es vēl tev dodu?

plava ir izdegusi un liesmas vijas pa stumbriem
 kad ledus gabals beidzot saprot jau projām
 viņa ir aizplūdusi un aklu akmeņu starpās
 lēni atdzīstot lēni ir gājusi bojā

Kur mēs abi tagad esam?
 Sniegā vesels lērums taku,
 autopilotš sadauzīts.

krustceļš, kā tika sacīts,
 katulis, beigts. Un viņam blakus
 kājām gaisā zvirbuļš.

* Šis Katula slavens dziesmā
 „Lestijas zvirbuļa nāve” (atdzejojis A. Griestis).
 (Autora komentārs.)

es nesos pa pelēko šoseju
itin kā bēgtu no kāda

aiz mašīnas neganti plivinās
pār acīm nomaukta āda

kam es to būtu novilcis
zvēram vai cilvēkam

ko lai es tagad daru
kam lai es piesakos kam

116

visi mēs esam cilvēki
visādi dzīvē gadās

no kurienes tādas šausmas
kur tāda āda radās

ko lai es tagad daru
kā lai es apstājos

kā lai to ādu dabūju nost
kā lai es nositos

no acīm riņķi aikāpsies
„es esmu upe laipa kļūta

tu pēdējais kas pāri ies”
kā lazdas zars tev pakļausies
šī mazā nelaimīgā meita

Vijas, vijas mīlas medus,
uznāk sals —
un tikai ledus
vizuļo uz tavas maizes,
karote ar visu podu
ceļas tavai rokai līdzī,
krustcelēs ar klusu būkšķī
nokrīt miris zvirbulītis.*

Mati ceļas miera stājā,
un pa galvu smagām kājām
staigā šausmu apakšvirsnieks,
saldū dziesmu svilpodams.

(Dziesmu ziemas milzu varai
darīt mani nelaimīgu.)
Un gar sētu aizklumburē
kokle, kurai nevaids stīgu.

Kur mēs abi tagad iesim?
Sniegā vesels lērums taku,
autopilots sadauzīts,

krustcelēs, kā tika sacīts,
Katullis. Beigts. Un viņam blakus
kājām gaisā zvirbulītis.

---

* Sk. Katulla slaveno dzejoli
„Lezbijas zvirbulīša nāve“ (atdzejojis A. Ģiezens).
(Autora komentārs.)

lampas un zvaigznes lēnītēm dziest
pasaulē valda šausmas un miers

sabrūk un gāžas mani nami
klusi kā Mēness tu riņķo ap mani

briesmīgi žēl bet patiesi tu Mēness
kas mūžam nenokritīs uz Zemes

naktī var dzirdēt kā kauc manas klintis
kā bremzes kā rīkles kā hiacintes

118

pasniegtās rokas ir smaržas varbūt
grib nokļūt pie tevis un tukšumā zūd

* Šķ. Katulis dzimēno dziesmā "Laidies zvirbulis nāve" (stiprināts A. Čekans).
(Autors komentārs)

eju gar valgu mūri
 kuru tu stāvus turi
 nebūtu tevis tas mūris
 sen būtu apgāzies

aptaustu vēso mūri
 saltas asaras sūcas
 sieviete uzbūvē mūri
 tad nesadzirdama lūdzas

noglaudu valgo mūri
 kuru tu stāvus turi
 nebūtu manis tas mūris
 sen būtu apgāzies

IEGĀJIS

Iegājis Vientulības pili
un visus kaktiņus pārbaudījis,
un smieklīgi siltos akmens purnus
bargajiem lauvām noglaudījis,
es cienīgi apsēžos zālē pie galda
un sirdīgi veros, cik vakars ir zils.
Te neapkalpo. Te tāda pils.

Gar sienām aug lipīgi marmora augi,
kas visādus kukaiņus pievilina,
un aprītais taurenis akmeņu mutē
ir vientuļš kā es.

120

Es paceļu iedomāto kausu
un dzeru līdz pusei, tad izmetu sausu
un pieceļos atkal kur iet.

Bet zāle jau bezgalīga. Līdz durvīm
dzīvam vairs neaiziet.

Katram ir kāda brīva
vietiņa dvēselē,
katram ir kāda, dūdoju,
vērdamies naktī, —
cik pūkaina migla,
cik smaržīga sieviešu šalle,
gāzes radziņi — kādi tie ir?

Katram ir kāda vietiņa, velku
un velku mierīgu meldiju,
velku kā milzīgu zivi no ūdens,
kā smagākais vecis velk atspēries virvi,
ieķēries pašā galā... katram
ir brīva, katram ir neizmantota vietiņa,
kur neviens nevar mitināties
(varētu tas, kurš ir aizgājis, pametis), —

tuksnesis, tuksnesis,
pāri mulla
velk savu saucamo garo.

TEKSTI 1.—4.

1

laiku pa laikam es atceros labākās dienas
klusī un skumīgi aizveras vaļējais logs
un gar krastu kur nopietni korpusi slienās
aizpeld no atmiņu niedrēm pataisīts plosts
garām izgāztuvēm kur smaržo pamestas puķes
ar avīzi apklāta sāpe kur vientuļi pūst

es esmu tā upe kur dvēsele domīgi kuģo
upe kas neguļ un lēni kā nopūta plūst

122

2

visu labu mans neaizsniedzamais krasts
visu labu pie tevis es negribu vairs
vējā saļogās mīklaini kapakmeņi
zem pelēkām smiltīm guļ apnikums dīvains un kails

3

mēs esam pie brasla kur liepas man pāri brien
pie tagadnes brasla pat kaķis man pāri skrien
es dzirdu kā tu man blakus lēnītēm plūsti
es esmu Tigra tu mana Eifrata būsī
Jaudis pirms tūkstošiem gadu ir dzīvojuši
starp mums
un viss ko tie rakstījuši
arvien vēl ir noslēpums

4

laiku pa laikam es atceros labākās dienas
visu labu
bet krastus es nejūtu vairs
un atkal es iemīlos liepā ko redzu pāri sev brienam
pagātnes vaigā rotājas sastindzis smaids

lūk tādā balsī ir jābrēc kaijai
ko gabalos rausta vējš
bet es nezinu kā ir jārunā
man ar tevi kad šķiramies mēs
es to nezinu tavos matos
neganti virpuļo brāzmas
varbūt man tagad ir jāsabrūk zemē
jāņem un jāapgāžas
bet aplaizu sausās lūpas
nezinu ko tev teikt
mēs ejam caur pagalmu skaties es saku
šis kaķis laikam ir beigts

un tumšā pagalmā kam toreiz gājām cauri
mēs pakļupām pār nomirušu kaķi
kāds augšā vienaldzīgi pūta tauri
un dārdot pārvietojās smagie mākoņblāķi

un tādas mūzikas un atkritumu čaukstu
un sētnieces no rīta nolamāts
pa staru dzeltenu un bezdievīgi aukstu
nu kāpa kaķis putna uzrunāts

uz debesīm kur mājo visi prieki
kur bezzobaini senie ienaidnieki
nu kaķa planēta ap dūmu grīstēm griežas

un mazie kaķēni kas viens pie otra spiežas
nu neatraujami un projām neaizsviežami
kā mana doma „Sērot būtu lieki —
par kaķi. Bet par cilvēku, patiesi,
šie vārdi kādam liktos vismaz nepatiesi.“

aprstītas papīra lapas
mazas asiņu pilītes
un viņi vienalga nesastapās
un viņus vienalga pievīlu es

pār mani nu nepiepildītais viņu
liktenis guļ kā lāsts
pietrūka asins pilieniņu
un neuzrakstījās stāsts

bet viņi taču bija tik dzīvi
mīlētāji kas biju es pats
stājas gaita — un mirguļo dīvi
tumsā bēdu zaļganā acs

tumsā viegli spīguļo bēdu
fosforescējošā acs
atkal es lēnītēm tevi ēdu
un lēnītēm saploku pats

iešu rīt aprunāties pie Laimas —
ko viņa grib mums teikt
uzsūtot ķildas un visādas vainas
ko nevaram veikt

kāpēc gan dzīve kas ir tik skaista
reizēm ir tāda maita
un ļauni viscietākos mezglus raisa
vaļā — un apstājas gaita

sastindzis gaidās tev pretim es sēdu
ar tevi notiek tas pats
tumsā viegli spīguļo bēdu
fosforescējošā acs

atkal vienalga paisums ceļas
neatkarīgi no manas gribas
gludajās smiltīs nāk viņi pilni
īstas šļakatu mīlestības

viņa neaiziet — maigi un klusi
smilts to visu ir uzsūkusi

es iemiegu kad visi guļ
vien mazulītis kājas kuļ
zem viņas sirds
un palags kust
es iemiegu kad visi dus

es jūtos tikpat mazs kā viņš
bet man par īsu paladziņš
un manas kājas sen jau kust
šai pasaulē kur visi dus

Es velku uz papīra līniju.

_____

Es velku uz papīra līniju.

_____

Līnija ir taisna: _____.

Līnija ir skaista: _____.

Es velku uz papīra līniju,
līnija ved uz tevi.

Es skaitu un skaitu lūgšanu,
lūgšanu par tevi.

130

Neko citu es nemāku,
es velku uz papīra līniju.

Es gaidu un gaidu.

_____

Pie palātas gaidu.

_____

Vai saulainu laiku?

Gaidu un gaidu.

Lai manai mīļajai labi iet.

Tik daudziem uz pasaules labi iet.

ir tapis bērns
viens maziņš zēns
un kliegams tevi meklē

ar pīkstuli
jau kuroreiz
tu piespied viņu nekliegt

viņš labs
viņš vienmēr aizmirsīs
kā esi viņu krāpis

un uzticīgi ieķersies
tev rokā tā kā krabis

DZĪVES ZIEDI

mūsu logā dvēsele deg
jau pāris gadu bez miega
acuraugi žēlīgi brēc
baltajā autiņu sniegā

un garām pa debesīm mākoņi skrien
kā padomu plosīti nervi
veļas mašīna gaudo un rēc
sentimentālā sterva

bērni ir dzīves ziedi
ziedi kas kukaiņus ēd
pievilina un aprij
un smiltis pa virsu ēd

bet kukaiņi gribēja dzīvot
dzīvot plaši un skaisti
sapnis par savu migu
sastāv no pilsētas gaisa

skaties kā maza uguntiņa
klejo pa sadzīves dūksti
ai skaties kā maza uguntiņa
klejo pa sadzīves dūksti

PĒC APMALDĪŠANĀS

Lūk, mazā roka
tev uz pieres velk
vēl vienu maģisku, tik iedarbīgu zīmi —
tavs puika bur,
liels klusums apkārt ir —
vien gausā nākotne čab nākamgadu mizās —,
tu viņu stiep,
un tavi soļi dip,
un kokā novaidas un ātri
laižas prom
kāds lietuvēns, kam tagad ciemošanās
uz tavām krūtīm ilgi neiznāks, —
tavs puika pestējo...

Tu atpopies —
liels klusums apkārt ir,
līdz mājām atlikuši tikai daži soļi, —
lūk, tā viņš bur,
kad uzticīgi gul
uz tavām rokām,
aizmidzis pēc ceļa.

ES NEESMU VIENTUĻŠ

es neesmu vientuļš
nu kā lai
dzejas priekš vientuļiem rakstu

kad ikdienas vilnis man uzguļ
ar tīkami rosīgu šļakstu

es neesmu jocīgs
nu kā lai
dzejas priekš jocīgiem rakstu

tik naktīs es laimīgi kļūstu
pie virtuves galda par ākstu

tvīkst vientuļi vientulībā
un jocīgie jocīgi klaigā
un es viņu vietā skatos
bērniem un nāvei vaigā

Ilgi viņš uz tevi skatās,
ilgi tevī lūkojas,
un uz gaišā rakstāmgalda
puķes viegli šūpojas.

Ko viņš tevī ieraudzījis,
aukstā, melnā rudens nakts?
Piesmēķētās krūtīs virmo
padrūms prieks kā nenozagts.

Bet viņš prieciņu šo ņēmis,
zadzis tiem, kam pienāktos, —
viņa siltais, gausais skatiens
reti aplaimo vairs tos.

Viss, it viss uz tevi tiecas,
tevī vien viņš lūkojas.
Nakts, tu drūmo puišu diena!
Puķes viegli šūpojas.

mati rudens vējā plīvo
mati tādā veidā dzīvo

mati atceras kad sirmo
savu plīvošanu pirmo

mati raksta vēstulīti
vecie pie spoguļiem saņem ik rītu

kaut ko tādu par rudens vēju
par kādu novecojušu seju

tavējie izsakās mīļi un īsi
vēl ilgi tie neko nerakstīs

bet saņemot vēstulīti pirmo
es ilgi klanīšu galveli sirmo

„Es mūžīgi tajā kalnā būšu,
lai cik mani lejā nestu.
Veltīgi atnāci — īstenībā
tikai augšā es esmu.

Aproc mani un nokaucies,
paldies par nesumu...
Bet tikai galā, tikai tur augšā,
manu zaķi,
es Esmu.“

ēna paklanījās
un gāja
aiz ēnas aizvērās durvis

uz grīdas stāvēja
viegliņš un zils
neizmirstuļu kurvis

tūkstoši mazu
tūkstoši zilu
tūkstoši zilu ziediņu

138 | ja man tas viss ir jāpieredz
kāpēc es vispār piedzimu

Lūk ponis
 lejūgts drasē
 darba
 d'ienās vīs
 un cilvēcīgā iekmē ceļos nomietis
 lūdz kapeiņu mērkais

bet tas ir tagad

viss zaļš
 un pumpurs lipīgs

bet bija laiks viss zaļāks bij un lipīgāks
 es biju mazs

joprojām zaļš
 un siltums maigs caur mugurkaulu skrēni
 līdz saulei rokas atzīles pret mūri

bet tas ir tagad

un vēl ir zaļš
 un grības nopietn zemei kādas kārtas nost
 un atdzīvina hominīdus zverus
 kas bija mazi kad es tādš biju
 cik ilgi izvilksi ar tādām mazām ķepām
 un nāsīm drošsām un lupri
 un piezninām un knābi

rūgts ir ne tikai analģīns
bet arī dzīve ziniet

uz grīdas stāvēja
viegliņš un zils
neizmirstuju kurvis
lūkstoši mazu
tūkstoši zilu
lūkstoši zilu ziedīgu

138. ja man tas viss ir jāpieredz
kāpēc es vispār piedzinu

ZOOLOĢISKAIS DĀRZS

Lūk ponijs
iejūgts drasē
darba
dienas rīts
un cilvēcīgā lēkmē ceļos nometies
līdz kapeiņu mērkaķis

bet tas ir tagad

viss zaļš
un pumpurs lipīgs

bet bija laiks viss zaļāks bij un lipīgāks
es biju mazs

joprojām zaļš
un siltums maigs caur mugurkaulu skrien
līdz satriec rokas atsities pret mūri

bet tas ir tagad

un vēl ir zaļš
un gribas noplēst zemei kādas kārtas nost
un atdzīvināt nomirušos zvērus
ķas bija mazi reiz kad es tāds biju
cik ilgi izvilksi ar tādām mazām ķepām
un nāsīm drebošām un kupri
un plezniņām un knābi

kur neviens vēl nav bijis
kur dzīvo kam nav vēl vārda

tur staigā maziņi Klāvi
un debesu akmeņus spārda

tur dzīvo viss kas es būšu
un viss ko es neatgūšu

kur neviens vēl nav bijis

no turienes sapņi nāk
no turienes bērni nāk

kur neviens vēl nav bijis
kur neieklūs mūžam neviens

mans liktenis ienākas manī
kā zirnekļa pavediens

atvadies puisīti vecais
no gaišiem un ausainiem laikiem

kad sūkāji liepu lapas
un Salacā peldējies

tie bija lieliski laiki
maigi kā atmiņas

tu nezināji cik smalkā
diegā viss karājas

ir vasara pārtrūkusi
puisīti atvadies

ar asu zāli sagrieztajos pirkstos
spīd blāvas ugunis spīd mūsu liktenis
es zālē turējos bet dzīve rāva

šņirkstot
viss pārtrūka
un sāka dzīvot viss

cik svinīgi šis karuselis griežas
un kāras ausis mīlas vārdus rij
es metu kauliņus no visa spēka svežu
es sirmi dzīvoju un citu dzīves spiežu
pat lietuvēns reiz laimīgs puika bij

144

pat lietuvēns pat veca nodzērusies
un trula sieva bija taurenis
iet slīcināties bērnība
iet jaunās dienas kārties
bet cilvēks dzīvo vien kā dzīvojis

no atmiņām no zaļi baltiem pelniem
nāk viņa bērnība šis cekulainais putns
kas aizlido kas mūžam netiks velniem
ar spārniem atplestiem

pa upi es domīgi plūdu
glaudīdams ūdensrozes
un jāvos lai virpuļi gausi
mani visādi groza

es tecēju pāri siekstām
un apskāvu peldvietu smiltis
man pāri lidoja svīres
un šūpojās gājēju tilti

jo gājēju tilti pa naktīm
kad neiet pa viņiem neviens
skumīgi šūpojas paši
un pļavās vēl smaržoja siens

pavisam jau kļuvis par upi
es vientulīgs jutos un labs
un gremdējos domās par jūru
ko var arī nesastapt

bez steigas pār akmeņiem vēlos
un mazgāju baltas bēdas
jo ūdens var neatstāt pēdas
un mūžīgi steigties kurp vēlas

bet neizmukt iegulsies nāve
man acīs kā glumja sieksta
un atradīs kājeles basas
Salacu manā vietā

tu tekalē
pīšļi
caur pirksteļiem tek
šausmīgi uztraukts
tu tekalē te
bākas nevienas
nelāgas dienas
melkulis
tekulis te
tu tekalē te

TAS TEV JĀŅEM VĒRĀ

Tālumā, tur
uz sniegta aizvilкта ceļa,
ir apsēdies sapnis.

lesim, sniegā
gausi un svinīgi
gurkstēs mūsējie
soļi.

Bet lielajam sapnim vienalga,
vai mēs nākam vai nē.
Gluži vienalga, vai mēs
viņu iekārojam vai nē.

Sēž kā meitene. Garie
un zīžainie mati
uz platajiem sapņa pleciem.
Vīpsnā kā jūra.

Pēc grūtgrūtā ceļa pa sniegu
mēs klupsim. Kā vilciņš
tu griezīsies, šķaidīdams neļķes,
un kauksi kā lokomotive,
kam vagonus nepiešķir vairs.

Virš plāvām dzisa rīts...

(un aklā dienas gaisma,
kas visu rāda skaidri,
 kaut neredzīga pati,
 ap jumiem taustījās...)

Viens rīts ir miris, un
plēn sapņu procesijas,
kas visu dienu smaržo
kā elles ziedu vijas,
līdz visu pārmāc saules
cepināto baļķu
un izkaltēto dobjū
biezais aromāts...

148

Ir laimīgi, kas neizkaisa baltās,
tik baltās sapņu kapeikas
uz ceļiem,
kas neved atpakaļ
pie skurbā apnikuma,
pie laiskās, taisnīgas un skaidrās vēlmes —
gulēt.

Tiem ir ko aizmaksāt.

Virš plāvām dzisa rīts...

Bet nenormālo auri:

„Aust jauna diena, vivat sol!“ —
jau tricīnāja gaisu,
un gaismas asfaltrullis
dzina sev pa priekšu
ak! nelaimīgu baru,
kam trakas bailes krist...

Ak, gaismas vajātais tārpiņ,
kantora mūzikas List...

nu paskaties kā ūdensmērītāji
ar tievām kājām drāžas dzīvei pāri

kad viss ir gluds tie nesas ātri ātri
jo paši viegli ir un viņiem gari kāti

es arī akmens neesmu un vēju nerunāšu
vien elpu izgrūdīšu ašu ašu

es viens no tiem un ātri viņi zūd
lai viss ir gluds lai viss ir gluds ir gluds

cik žigli ātri garās kājas zib
kaut kas grib tumsas stinga akmens grib

un ūdensmērītājs kas aukstu bluķi nes
kā brīnums jož tas esmu es tas es

Vai nu tik savādi bija,
vai mirklis pret restītēm sitās,
bet istabā lidoja kraukļi
vai spārnota radība cita.

Cik piemērotas mums likās
putnu kustības lēnās!
Bij zināms, ka drīz viņu vietā
šeit kustēsies mirušo ēnas,

šeit pulcēsies mirušo ēnas
un zvaniņu mēlītes mēmas
mums pasludinās, cik senas,
cik likumīgas ir bēdas

par visu, ko gribēja viņi,
par visu, kas nenotikās...
Un kādreiz tā lidos i mūsu
ēnas, neba nu citas,

jo izlaužas brīvībā mirkļi,
kuri pret restītēm sitas.
Un lkars, kā redzi, krīt.
Pat lkars — ai, paveries — krītas.

Ja trāpās gaiss,
un gaismas asfāltu
dzina sev pa priekšu
sīk nelaimīgu baru,
kam trakas balles krīt...

Ai, gaismas vajātais tārpiņ,
kantora mūzikas list...

IZKRĀSOTĀ GRAFIKA

par visiem nogāztiem podiem
debešis izplūst raudās
es biju kā cilvēks kas turas
ciešas un nenošķaudās
jo šķaudieni nenes laimi
un veselību ne tik
paiet gadi un pēkšņi
pulkstenis saka Tik

tu domā ka vēl nav sācies
bet vienkārši neesi lūgts
re zibens neganti plaiksnās
un pārkons teic Labi rūkts
tavs gadiņu vecais puika
ir vairāk nekā tu pats
tu nejēdz ka Mīlestībai
šodien ir citādas acis

es kārpos kā arābu ķēve
nokratot lietuvēnu
meklēju tumsā un palos
gaišo „Ausainā” zēnu
un dzenāju mīlestību
kura ir aizgājusi
cik tu esi uzticīga
kā tu esi samirkusi

par visiem nogāztiem podiem
debesis izplūst raudās
re kur eņģeļi stāv uz adatas
re kur tie mati skaldās
bet mūsu mirušie klanās
mēs viņiem liekamies kungi
mēs viņiem liekamies baigie
arhetipi un Jungi

152

es eju pie pieminekļiem
un pa pīšļiem es brienu
ķēms vai tu vasarā atminies
Mīrušo piemiņas dienu
pa miegam tu staigā
daudz tabletes tērē
es tomēr tev ticu
es varu derēt

ārā ir silti Barons ir liels
pavasaris ir tuvu
un es dungoju Atceries
ko es no tevis guvu
un es zinu ir jāgaida gadi
pirms vēlreiz spēj patiesi sacīt
viss atkal mostas un asaras
kā pumpuri — citādās acīs

re kur meitene aiziet
vedot saitītē lauvu
es pukstu kā velkonis apmetis
savām nedienām tauvu
es zinu ka tikai mietpilsoņi
vadā saitītē lauvas
bet nāciet vien tādi kādi jūs esat
man kaut kur vēl ir dažas tauvas

maigās rifkabīļu sejas
laika akvārijā peld

spuras kustina un smejas
tagad ēsma labi ģeld

viena sirma mata galā
karu gabaliņu sirds

cauri sirdes gabaliņam
blēņu āķis blāvi mirdz

154

cap nu rausta ka tik turies
mats kā stīga rešņi skan

akvārijā rifkabīļus
kādreiz patīk zvejot man

ārā ir silts Barons ir liels
pavasaris ir tuvu
un es dūņoju Atceries
ko es no tevis gūvu
un es zinu ir jāgaida gadi
pirms vēreiz spēj patiesi sacīt
viss atkal mostas un asaras
kā pumpuri — citādās acīs

viens lidinās gaisā un viņam ir labi
viņam ir spārni viņam ir knābis

viens klaigā sētā aiz atkritumkastes
viņam ir ūsas viņam ir aste

viens medī pa džungļiem un auro kā durns
viņam ir strīpas viņam ir purns

viens tek man garām un spīguļo silti
viņam ir krasti viņam ir tilti

viens pilēdams pil viņa rokas ir slapas
viņam ir zari viņam ir lapas

viens plešas un kratās aiz piepūles lielas
viņam ir kvartāli viņam ir ielas

viens klibo man pretī tik liks kā skumjas
viņam ir domas viņam ir dumjas

viens bija varens viens bija liels
viņam ir zārks viņam ir miers

viens ir apmeties drusku tālāk
viņam ir tornis ar krustu galā

ČAKA IMITĀCIJA. RĪGAS GALVA <<

Rīga naktī — ai, tumšā galva
ar sirmi spīdošiem ielu matiem,
ar Daugavas virmuļojošo celiņu
vidū, kam pāri krīt tilti kā šķipsnas,

ar savām domām par tevi
kā ķemmēm —
vai drīkstu tev pieskarties šonakt?

Domu un rēķinu pārpilnā galva, —
ķemmei laikam gan nebūs darba —
ar zaļganām koku šķērēm,
kas elpotu svaigi kā rūpīgas rokas,
es gribētu tevi apcirpt mazliet,
lai koki tavā sirmumā tiek.

Lai augtu koki tik augsti
kā Purvciema lielākās mājas —
sekvojas,
baobabi,
lai zaļumi saglaustu tavu
meistaru sirmās kļūdas.*

* Šajā vietā 1986. g. iznākušajā krājumā sekoja dzejolis „Pļavnieki” („Te kādreiz govīs ganījās...”), kuru autors vēlāk iekļāva plašākā ciklā „Pļavnieki” — sk. 323.—331. lpp. (Red.)

kam citam šie leknie dēsti
 ja ne saulgriežu naktij
 kad ķimeņu sieri tiek ēsti
 un krūmos guļ sieviešu akti

varbūt šīs krāsas par treknu
 un manī nav nekā derīga
 bet var būt ka dēsti par leknu
 un dabā ir pārlieku devīga

es nezinu ko tur var darīt
 bet akti gar upmalu guļ
 cik upei ir labi — man arī

klūst silti no dīvajām ruņām
 kā maigums no dvēseles dūņām
 paceļas burbulis buļ

KUSTĪGĀ KĀJA

Erikam Ādamsonam

spirtgā zaļā un caurspīdīgā
pavasara rītā
pa Rīgas ielām
kustējās tramvajs

skrien un lec ja gribi paspēt

pie loga
austošās saules apspīdēta
sēdēja skaista meitene
un kustināja
„1. aprīļa“ kurpītē ieautu
glītu kāju

un sirmā zemeslode protams
spirtgā un zaļā aprīļa rītā
kustēja līdz

pat vulkāni sacīja
puf — puf
un izgrūda apaļus
dūmu gredzenus

skrien un lec ja gribi paspēt
netici
nokavēsi

tramvajs tūlīt
brauks gar kapiem
kas dzied un zaļo
spirtgā pavasara rītā

un visi mirušie meijām rokās
šūposies līdzī
meitenes kājai
nemirstīgi puf — puf
laimīgi puf — puf

skrien un lec ja gribi paspēt

tramvajs tūlīt
brauks gar zoodārzu
visi mazie rezusiņi
svinīgi saņemtam rociņām
ronis
melno likumu viņās
virs eļļainā ūdenslīmeņa
slīmesti un ķenguri
lēkās
meitenes kājiņai līdzī

met kapeiciņu uz atgriešanos
dzirdi
kā nodžinkstēja
mirušie liksmi sauc
joda vecmātei tarbā

meitene kustina kāju arvien
spirtā un zaļā pavasara
ikgada revolūcija
es klaigāju ielu stūros

upes kustina ledu
meitenes attiecības

ETĪDE

klanīdamies vakars nāk
bez palīgiem pie dienas

diena nobālē un gausi
gausi kājās slienās

kārto lielo rakstāmgaldu
atstāj instrukcijas

un uz tumsas kroņa māju
pāri jumtiem vijas

NAKTIS

naktis
vienmēr kāds ceriņš zied
naktis
asa auksta smarža
naktis
smarža ko izplata apskauta
bet izdegusi spuldze
naktis
un tu ieej spuldzē un mēģini
savienot trauslos vadiņus
naktis
kāds ieslēdz gaismu un
tu netiec ārā no spuldzes un dauzies
naktis
neslēdziet gaismu neatdariat acis
tiem kurus es mīlu
es vēl arvien
mēģinu savienot vadiņus
naktis
viss pagalam tikai krūtīs brēc
naktis nē
āži mana piesietā maiguma āži
naktis
pret Viņas pieri nosisties gribas
naktis
vienmēr kāds ceriņš zied
naktis
sakrampēto pirkstu starpās arī
kaut kas zied
naktis nē
kas zied? nevar redzēt nāve tizlāk zied
naktis

pirkstgaliem aizdegoties
neveiklie vārdi iet bojā

lai tu ar tuksnesi mutē
caur simbolu birztaļām ietu

(nāve konspektē mūžu
un pasvīturo šito vietu)

GOGĒNA MONOLOGS

tuvāk pie dzeltenām debesīm
tuvāk pie sarkana ūdens
jūsu umurkumura miets
ir pārāk ziepjains un gludens

jūsu kumoss ir pārāk mīksts
atdzisis taukains un gludens
tuvāk pie nāves bet debesīs
tuvāk pie dzeltena ūdens

gleznot platseju sievietes
sapūt un smaržot kā puķe
akadēmiskais meistar
jūsu māksla ir kuce

un palēkdamies zuda kokos diena
un stingi blenza 200 W acs
es metu skatienu kā akmeni pret sienu
un kļuvu režisors — kā Jaunušans vai Kacs

bij trupā ļautiņi ko pazīstu (vai mīlu)
un bija opera kas vienmēr bija cita
un dvēslē romieši kas nākotnei par ķīlu
pie greiza krusta vakardienu sita

kas vakar izdevās to nebūs darīt šodien
un Kristum jēga tikai piekrustītam
pa sirmiemiem matiemiem veļu kuģis dodas
uz kādu Gambiju pie moriem nekristītiem

un bija spogulis kas novērsās no manis
un cēlās putekļi kas ņēmās mani lādēt
jo esmu aktieris — kā Liepiņš vai kā Skanis
kam neizriķot ļaužu kavalkādes

vējš lapas nes man sirdi rūnīdams
viens dzērājs iet ar sevi runādams
uz soliņa turklāt
franciski (angliski?) uzrakstīts ART
nervozi kustēdamies
(kaut ārēji — sēdēdams stalti)
es risinu uzdevumu
no kura mati kļūst balti
nu piemēram iela
kas netālu kustas un šalc
varbūt nav iela nekāda
bet zilganu asaru palts
nu piemēram mana roka
kas mēteļa kabatā salst
varbūt nav roka nekāda
bet neliela darbīga valsts
noslēpums vispār vien sekundi dzīvo
bet zināmo nav vērts izrunāt
vai tas nav drausmīgi mākslinieku brīvo
apjaust: patiešām tur uzrakstīts ART
dižajie izsaka noslēpumu
bet ne jau visu kas prātā šiem bijis
nepilnīgs krāsu vai teikumu salikums
nejauši nemirstīgs izrādījies

viņš vientiesīgi skatījās
kā saule lec

nekustīgi virs pļavām
gulēja rīta miers

viņš vientiesīgi skatījās
nezinādams kā iesākt

zeme vilka un vilka
zaļgani gaišu elpu

166

iesākt vai pabeigt
rīts mums atbildi nedod

noslēpums neatrod ceļu
atbilžu baltajā birzī

rītam turpinoties arvien
viņš kļuva vecāks un vecāks

dzīvība kustējās pļavās
un galotnēs baltās

visās istabās spuldzes dziest
 ir vai nu rīts vai vakars
 un man ausī tik daudz ir liets
 ka es jau palieku sarkans
 kā gaisa balons virs Antarktīdas
 vai oranžs
 kā sliežu tīrītājs
 kas pa tramvaja ceļu slāj

varbūt drīz es jau kvēlot sākšu
 un kļūšu spuldze
 kā Čaks vai Lukss

varbūt es tiešām dzejnieks kļūšu
 un skolaspuikas no manis muks

Dievmātes katedrāles zvaniķis
 kurlais un neglītais mīlētājs
 raugi kā rakstot jaunība paiet
 oranžā vestē pa sliedēm slāj

spuldzes mirdamas mirkli trīc
 ja arī vakars vienalga rīts

ak raugiet šo padebesi
 tur Veidenbaums vientulīgs mīt
 un vieglītēm aizķerdamās
 saule tam cauri spīd
 vieglītēm aizķerdamies
 atstaigā pavasaris
 un kādu mirklīti vēlāk
 sarosās puķes un zari
 bet piedod ak mantīgais dārznieks
 kas tulpes uz tirgu nesī
 bija tāds dzejnieks viņš drusciņ
 ēnojas padebesī

VAKARS UZ EZERA

patiešām te mājo vēl zivis
aizlīgo zilganas ēnas
bet nevajag domāt par viņām
nav taču ēdamas
ēnas

(pie viena vēl gribētos sacīt —
karpām ir burvīgas acis)

kad nosprāgs pēdējās zivis
šis ezers arī būs tukšs
vien ūdeņu miesas glabās
līdaku steidzīgos glāstus
tukšums būs arī tavās
biezokņu teicējās acīs

un cauriem vakariem nāve
slaistīsies krastā bez darba
un mētās plakanus oļus
kas aizlūkās palēkdamiem
kā pieklājas plankaniem oļiem

„MĪLAS DZIESMA“

J. K.

gaisma tek pār kukainīšiem
kas pa zaļām lapām tek
manā sirdī tīri glīši
danco mīlas zirneklīši
maigums visam pāri deg
    varbūt roku sagriezišu
    sniegdamies pēc tavas krūts
    sarkanīgām pilēm lišu
    kamēr tevi atradišu
    tur kur maijvaboles dūc
170 | varbūt aizkulties līdz mikai
alus tek no saules krūzes
varbūt uzsmaidīt tev plikai
krūtij pieskarties un tikai
pacelties virs drūzmas
    lidot prom no kukainīšiem
    prom no visiem draugiem bēgt
    (laiks un nāve uzglūn tīši
    tā kā divi zirneklīši)
    acis tā kā durvis slēgt
gaisma tek un pirksti arī
tā kā smilts pār nazi plūst
šodien nē bet rīt vai parīt
ir jau žēl bet ko var darīt
ka es nepanesu jūs

KRŪMU BRĀLIS

un vakara miglā
kāds pazīstams tēls
zem jasmīnu krūma
atņirdzās jēls

puķe tam rotāja
pogcaurumu
un seja
atgādināja trumu

kur viņš tāds radies
es domāju kur
savāds un riebīgs
viņš gulēja tur

kas gan viņš būtu
ja būtu tīrs
varbūt sieviete
varbūt vīrs

man sametās bailes
man nepatika
domas kuras
viņš domāt lika

varbūt man reiz
bija atslēdziņa
kura caur zobratiem
aizved pie viņa

vai griezu
uz nepareizo pusi
ka samazgu bedrē
viņš nogrima klusi

vai pasniedzu viņam
to kapeiciņu
kura kā vadzi
pārlauza viņu

kur gan tas bija
es domāju kur
kā suņa kodiens
viņš gulēja tur

puisis novēlās no klāja
kuģis ātri projām gāja

„es vēl gribu palikt dzīvs
nesit mani āmurzivs“

puisis peldēja cik spēja
viļņi meta augšā lejā

„es vēl gribu meitas meņģēt
nekod mani resnā reņģe“

tālu tālu dzimtais krasts
tālu kuģis tālu masts

„es vēl gribu audzēt punci
nēd mani mīlais tunci“

lielās baltās viļņu bārdas
nedzird puīša teiktos vārdus

„es vēl gribu palikt dzīvs
nesit mani āmurzivs“

Bet bruģis, kas pilsētas krūtis ir klājis, —
Tie ir akmeņu cilātāji.

„es vēl gribu palikt dzīvs
nesit mani āmurzivs”

uzreiz jā
izpūst peldējs cik spēja
kā samazņu bedrē
„es vēl gribu meitas meģēt”

nekad mani nesnā
to kapiciju
kura kā vādzi
pārleusa viņu

„es vēl gribu sudzēt punci”
nēd mani mīļais tunci”
kā supā kodens
lielās patās viņu bārdas
nedzird puīša teiktos vārdus

„es vēl gribu palikt dzīvs
nesit mani āmurzivs”

AUGUSTS

no negantās augusta saules
visa Latvija žūst
melodija pa gaisu
izlocīdamās plūst

aklais tur tavi prieki
kā dunduri vijas ap zirgu
un aste — vijoles lociņš
spēlē rudeņa tirgu

līdz kuram vēl jānodzīvo
ne tas tik viegli nekā
bet sausums un cerības tavas
nav vainojami pie tā

zirgs čīgā ar savu asti
viss ir jau ienācies
augusta leijerkasti
tu gausi un svinīgi griez

Nē, patiesi, nesnideja
tur nekas, jā, it nekas,
staignas smiltis, palet nevar,
jātīc, nespīd, jātic, nespīd,
nedejoja tur nekas.

IZDŽĪVOTIES

AUGUSTS

es paņemšu tevi līdz
uz dārzu kur apstājies laiks

kur smaržas ap dīvainiem ziediem
vijas bet neizplatās

ar sīciņiem izpletnīšiem
te nolaižas lietus lāses

laiks ir tai garajā zālē
laiks ir tai Vāczemes eglē

176

un citur ko nevaru teikt

ar sīciņiem izpletnīšiem
te nolaižas lietus lāses

te labi var izdzīvoties
zem pulksteņdājiem augiem — — —

Vai tur nāve jūras malā
nedejo pa akmeņiem?
Kas tik savāds galu galā
spīguļo uz akmeņiem?

Kas tik savāds, bailes sacīt,
cilvēku nav tuvumā,
jāvelk elpa, jāslēpj galva, jāmūk
tavā tuvumā.

Siltums kluss no tava klēpja,
vēji pūš, un priedes šalc,
nebaidos, bet tikai slēpjos.
Kas tur mirgo? Priedes šalc.

Ak, tas būs man tikai licies,
saules mirga akmeņos.
Tas būs licies. Tikai licies.
Liels un dzīvs — un nebaidos.

Nē, patiesi, nespīdēja
tur nekas, jā, it nekas,
staignas smiltis, paiet nevar,
jātīc, nespīd, jātīc, nespīd,
nedejoja tur nekas.

PASAULES SAIMNIEKS

„Valgani vēji šalc priedītēs,
šīs priedes man kādreiz piederēs.

Un gludajā ainavā iederēs
šīs upes, kas kādreiz man piederēs.

Un lepnākās mājas man durvis vērs,
jo, ziniet, tās arī man piederēs.

Un bāros es gulēšu piedzēries,
viss ūnabis man vienam piederēs.

178

Un vēji, kas jūru liederēs,
arī man klausīs un piederēs.

Miniet, kam svāri zeltu svērs.
Uzminiet, kam tas piederēs.

Man visa pasaule piederēs
pēc bumbas, ja vienīgais dzīvs būšu es.”

PUSAUDŽI KARĀ

1

no pusaizgruvušā smaida
trūkstas uz galvas ik mats
un acis valgumu šķaida
kā pārplīsis ūdensvads

var būt ka vīgriezēs gaida
vēlreiz un atkal tas pats
aiz tranšeju likloču smaida
stāv kritušu pusaudžu vads

es nedomāju ka panki
paliktu dzīvi ja tanki
atkal izdrāztos pļavās
turiet mani pie vārda
ir katra dzīvība dārga
kā naktis sievietes skavās

2

aiz tranšeju likloču smaida
redz kritušu pusaudžu vadu
bet vāvere pazarē skraida
kā elektrība pa vadu

no raķešu iekārtu pultīm
spīd skumīgas pusaudžu acis
spīd abstrakti bērni — tētis
šo tranšeju viņdienās racis

180

spīd bērni kas varēja piedzimt
no karā aizdzītiem puikām
ko firers sūtīja nomirt
kaut kur ellē Bobruiskā

un pusaugu puikām bij jākrīt
lai kristu sadistu banda
bet rudeņu dienās sēnes
no apakšas tranšeju vanda

no raķešu iekārtu pultīm
spīd skumīgas pusaudžu acis
no raķešu iekārtu pultīm
spīd skumīgas pusaudžu acis

es ražuju dzejas vielu
ar kuru var pielīmēt lielu
raķeti klātu pie šahtas
ģenerāli pie tahtas
draudīgus vārdus pie mutes
un zemūdeni pie butes

Ko uzrakstīt uz tavām krūtīm,
diena? Pirms mirkļa piedzimusi,
tu man esi priekšā.

Ak, nebūs ilgs tavs dienas mūžs,
tu tikai diena; ja arī
nošauto tev atgadīsies vairāk,
kas tevi atcerēsies?
Piesarkušie stobri?

Es rakstīšu tev „cerība”
uz krūtīm. Nav jēgas vaidus
iztērēt pirms laika.

182

Nav jēgas nepacelt —
kā bērnu rokās — dienu,
nav jēgas neskūpstīt
šo žilbinošo sniegu,
kas uzkritīs
starp cilvēkiem
nez kad.

(No debesīm, kur nelaimīgās māsas.)

no pļavas uz kapiem ved milzīgi vārti
kas itin nekad nestāv ciet
tu vari pūlēties cik vien gribi
nesapratīsi kas tur iet
kas tur staigā kā milzīgā dzīvoklī
mijkrēsli zaļganā egļu gaismā
zemi no mirušiem neatbrīvosi
netērē meitenīt savu daiļrunu
šajā pasaulē vairāk nozīmē
tavi apaļie ceļi
nelipini uz lūpām rozīnes
neklusās veļi

Renē

Virš jūras,
dzertuvē zem klajām debesīm
mēs dzērām slepu
līdzatnestu vīnu.

Nakts visam uzkrāvās kā smaga sieva.
Kļuva vēsāks.

Ar svešiem aizgājējiem pieblīvētais gaiss
mūs lēni grieza miklām šķērēm.

184

Virš jūras,
kurā atspīdēja pusmēness,
līks zobens dūrās
katrā mūsu šķēlē.

„Vai elpot ūdeni
un glaudīt cauru oli,
un aizmirst,
ko mums turki darījuši?“

Un vērp tik tālāk, bals.

Virš jūras,
dzertuvē zem klajām debesīm
mēs dzērām slepu
līdzatnestu vīnu.

ŠUKŠINA MOTĪVS

Un izlec veči plānvidū
un dejo,
un tupus laižas,
kājas mētādami, —
pa vidu pops,
un grīdas dēļi vaid —

laid mani vaļā, resnā dzīve,
laid!

Uz augšu vien,
uz patiesības velvēm —
cik neizdevusies, cik baigi
viņas žēl, —
bet sabrukdam tu nesabrūc,
tu paliec —
to zina meitenes,
to nojauš mazais dēls.

Pa sniegu velteņos,
ik solī spalgi čīkst,
bet neliecas kāds nepasacīts maigums,
bet nebeidzas kāds neizdzerams spirts, —
nē, veči, neaizmirsīs
mūsu laikus.

ATGĀDINĀJUMS APSTĀVĒTĀJAM

Venta viļņo aiz eglēm, mākoņi kliegdami lido.

Bet tu stājies pie vaļēja kapa un vervelē,
rokas saņēmis. Vai nav pazīstama aina?
Tavi vārdi ir šķebinoša asaru gāze, kam turklāt
sen beidzies lietošanas laiks. Labāk
būtu uzreiz rādījis savu brūngano mēli.
Varbūt kāds sāktu raudāt. Piemēram, es.

Vai tu zini, vecais nelga, — atrast pareizo
balsi nozīmē pašam katru reizi mirt.

Vecas egles visapkārt, netālu jūra.
Kurzemes ziemēju gals. Nebrūķē gaudenu muti.

Sajust negaisu caur egļu saknēm, miegties,
baidīties, kad zibens plaiksn un iesper.
Atrast pareizo balsi, gandrīz vai pašam mirt.

VAKARS DES RUDENĪ

bojā gājušiem jūrniekiem

jūra iesāla visu
smiltis ir vieglas kā gaiss
man šovakar liekas — tās kaijas
nenolaidīsies vairs
kadiķis iemieso visu
nāvi un izsamisu
priedes jau paceļas spārnos
bet jūra iesāla visu

un švīkstēdams pludmales smiltīs
aizlodā jūrnieka velis
virs ūdeņiem karājas saule
kā sirds vai kā nobrāzts celis

VISS RUDENS

Viss novītis, kam jānovīst.
Piešegsim visu, kas palicis,
ko rudens vēl nav aizticis.

Rudens ies,
rudens aizies, un tavas gaudas
un tavas gaudas
skanēs kā nauda.

Viss lietus nolīs, kam vajadzēs lit.

Lapas aizver acis un krīt.

Sadzīs viss, kam nevajag dzīt.

SERENĀDES RUDENĪ

meloja kļava ka lapas
tai nebūs vairs vajadzīgas
vijole gvelza ka viņai
nevajadzēs vairs stīgas
muldēja nāve ka nāvei
nevajadzēšot vairs izkopts
cilvēki tramvajā teica
ka viņi gribētu izkāpt

rudens bij kamdēļ gan kļavai
lapas vēl vajadzīgas
ebrejs bij nomiris kam gan
vijolei vēl tās stīgas
nāvei bij šļirces un bumbas
un neliela suvenīrizkopts
mums bija domas no kurām
vienalga nav iespējams izkāpt

mums bija domas par tevi
tu kompostrē mūsu mēles
bet ārā viss izskatījās
pēc zaudētas dubultspēles
mēs pīpējām zobos bija
„Astra“ ikvienam no mums
pa vaigiem asaras lija
kā izkūsis saldējums

tu būsi vijole mūsu
tavi mati būs stīgas
mēs maksāsim tev ar lapām
kas kļavai nav vajadzīgas
spēlēt uz tevis šodien
uznākusi mums dziņa
sirdis tik pilnas ar tevi
kā krājkases grāmatiņas

tādas lūk serenādes
skanēja rudenī
tramvajs caur lapu virpuli brauca
tā kā kuģis pa ūdeni
pulksteņi centās un gāja
cik nu vien ilgi spēja
bet asaras krita aiz logiem
un pulksteņi sarūsēja

ebrejs bij miris bet klusi
vēl spīdēja vijoles stīgas
spēlēja rudens gaisma
meldijas nemirstīgas
bet gribējās kaut ko jaunu
ja nāve gribētu izkāpt
no trama es grūstu to viegli
un dabūtu šņāpienu ciskā

ak negrūsties jaunais cilvēks
es pārdomājusi esmu
un sildišu jūs jūsu bēdās
ar savu smaržīgo dvesmu
te nu jūs viņu redzat
modra ir medniece vecā
ar automātisku verķi
kā cilvēku muļķību plecā
rudens bez gala un malas
un tramvajs uz slidenām sliedēm
sūrstoši bezmiega logi
un braucamās kartes mums pieder
kad nebūs vairs elektrības
dinozauris vagonu vilks
atkal mēs griežam ap stūri
izkaps pār akmeņiem smilkst

atkal ir vasara
Kristus asaras
skraida pa pļavām
vākdamas medu*
un ar savas dvēseles karoti
es no debesīm ēdu
tās nav daiļās Debesu sfēras
tās ir sajauktas pagāniskas
dzejas medu es esmu dzēris
sapnī redzējis ciskas
atkal ir vasara
pienaglotā
dieva asaras
medu vāc
nebrīnies zemniek ņem karoti rokā
un savu dzīvi tiesāt sāt
pat ja mucā
tu esi audzis
pa spraugu pie tevis debesis
iekļūs iekšā
tu sāksi raudāt
vasaras lielas
pār vaigiem tev līs

192

---

* Mīts par bišu izcelšanos no dieva
(Ra, pienaglotā Kristus) asarām bijis izplatīts
gan Senajā Ēģiptē, gan Bretaņā. (Autora komentārs.)

PILS

Tauta nav lielgabals,
tauta ir pils — būvēt un rēķināt,
liekas, ir viss,
kas tev ir jāzin.
Tavs akmens ir liels.
(Sen vairs lielākos necilā dievs.)
Domā, kur ieliksi.
Cits tev to neliks.
Domā, kas atliks. (No tevis — nekas.)
Liels esi vagā, bet mūrī tik mazs.
Tauta nav lielgabals, tauta ir pils.
Kas tad ir lielgabals — izšauj, un viss.

Tik vien ir tās mīlestības,
 cik tu, Daugaviņa, nes.
 Ir jau daudzas citas upes
 platākas uz pasaules.

Platas gan — nu jā, bez šaubām, —
 vien tik blīvas nekur nav:
 dvēseles pa virsu staigā,
 iedurts zobens stāvus stāv.

Šķēr' bēdā mēr' ķēniņus sešpadsmit
 un savu dzīvi tēst' sīc
 pat ja mūcā
 tu esi audzē
 pa spraugu pie tevis dabas
 lēnās lēnās
 tu sākat raudāt
 vasaras līdijas
 pār vaigiem tav li

* Mūsdienu bērnu literatūrā ir daudz
 (da, pļonagā, kērtus) auzām blīz-
 gan šādiem bērniem, gan šādiem bērniem.

AKMEŅI

Akmeņi sakustas. (Vasaras rīts.)
Un sapnī uz Zemes viduci krīt.

Lēni pār pierēm mūžība grūst,
Rasa pa sāniem kā zirnekļi kust.

Velis vai dzīvais, vienalga, veļ.
Šķeļ un liek bruģī vai pilsētu ceļ.

Gudro un būvē, darbi sokas.
Bruka, saplacinātas rokas.

Sajūk un nomirst, nepieredz daudzi.
Akmeņi atkal izveido kaudzi.

Lēni pār akmeņiem mūžība klūp.
Vēji staigā, akmeņi drūp.

Elle ir vēji, sakrālais — melns,
Un meteorīts ir viņu velns.

Akmeņu dvēselēm jānokļūst
Vidū Zemes, kur viņi kūst.

Griezīgs, bet lēns akmeņu smilksts.

Re, kur viņu mirušie — smilkts.

Akmeņu vārdus līdz vecumam klausies,

Gadsimtā teikums. Lauznim sāp ausis.

Akmeņu pielūdzējs locīsies siekstā,

Miesa birzīs Visuma piestā,

Bet bruģis, kas pilsētas krūtis ir klājis, —

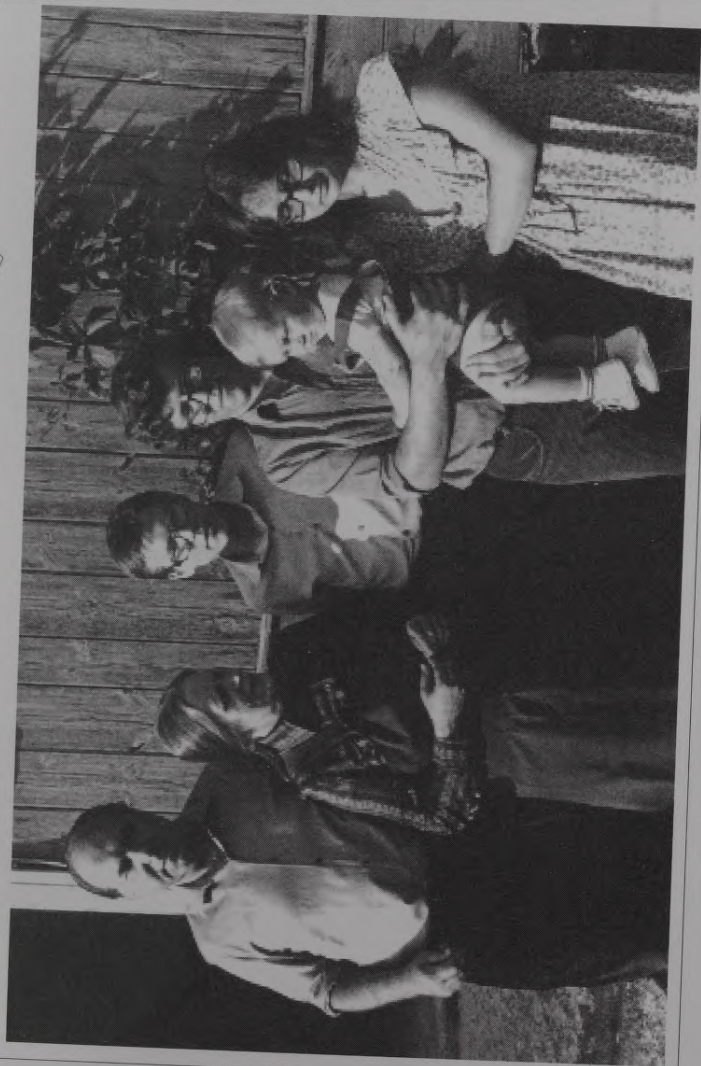
Tie ir akmeņu cilātāji.

Klāvs, Irēna, Matīss un gaidāmā leva. 1983. gads.

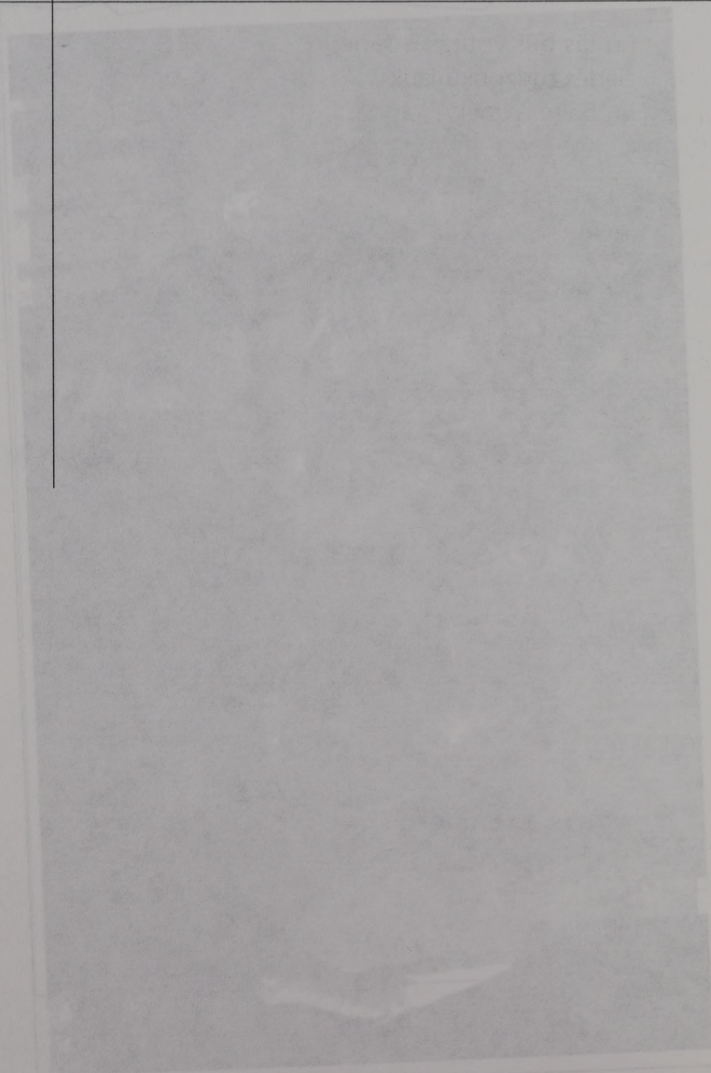

Ģimene Inešu ciema "Lejasklīgēnos".
Zigurds Elsbergs, Vizma Belševica, Jānis Ramba,
Klāvs ar Matīsu, Irēna Auziņa. 1983. gads.

Gimene Inšu ciema "Ejasklāns".
Zigurds Elšbergs Vāzma Bēlševica Jānis Ramba
Kla

pie sienas un Maigajā zemē

un tās būs vistīrākās sāpes
ziedēs rudzpuķu lauks
un baltu akmeņu kāpnes
iz mums pret debesīm augs

mēs kāpsim tikai uz augšu
lai kristu tikai uz leju
un pirkstu kauliņiem knaukšķot
es sagrābšu tavu seju

bet tukšums būs manās rokās
un lūpas drebēs kā vadi
pa kuriem skrien nelielas mokas
un mugurkauls gaidīs kā vadzis

to pašu pēdējo nastu
no kuras ar prieku pārlūzt
nakts mākoņus kopā sastums
un paņems siltus mūs abus

VICTORY IS OURS

div' rotaļu zaķi
ar ausīm rāda
V
kas nozīmē *Victory*

un uzkārtā rāpiņa ēna
ar knaģiem —
div' rokas
kas rāda man *Victory*

divas ģimenes
viena Verona
divi klani
un viena Čikāga
divi zaķi
un viena kaste
divi bērni
un mēs ar Irēnu
divas rāpiņa kājas

pie sienas

redzi
tur aizlīda Laiks
kā milzīga žņaudzējčūska
naktīs
tas guļas mums virsū
un ilgi un prasmīgi žņaudz
mēs novecojam
bet naktīs

jo dienā tas nebūtu vēlams
mēs redzētu kā tas notiek

pat mums
tas būtu par daudz

tukšā Dubultu bārā
 ar kustībām gausām un liegām
 es noēdu zibsni
 blenzdams
 aiz milzīgā loga
 sniegā

„ārā ledaina ziema
 bet sauleszaķītis manī“
 ar tādu domu es vilkos
 uz istabu
 frančus ganīt

un bija tik vientulīgi
 starp mirušo gallu gariem
 kā zvaigznei
 kas izkrata sirdi
 projāmsteidzīgiem stariem

ŠONAKT NAV MIGLAS

Šonakt nav miglas es veros uz bākām
mēs papīru vergi arī tā mākam
palīdzēt — katram gadījumam —
jebkuram kuģim vai radījumam
doties ostā vai doties dzīvē
doties brīvībā doties nāvē

vai sažņautām rokām uz balkona stāvēt

ar piesūcekņiem — čmok un čmok —
viens taisni kalnā iet

to neuztrauc un nerausta
kas notiek mūsu pagastā

viņš soļo (ašs) viņš soļo (lops)
ar piesūcekņiem apbruņots

viņš dodas pie princeses ilgotās
ar gumijām visās kabatās

kur ellē mans akmens ciris?

kungi — mans gadsimts ir miris

drūzma un vēji
Kaļiņina prospekts
Maskavas mākslīgais žoklis

šeit var smaidus un somiņas nospert
no sevis uz brītiņu noklist
NE VELNA

pēdas pie asfalta turas
un mākslīgie zobi debesīs duras
tu apstājies
iemiets:

tas notiek ar mani
lai mākoņos lido poli armāni
TEV JĀDIMDINA CITĀDI ZVANI:

MUTEI IR JĀBŪT KĀ BETONA
MAISĪKLAI
VISI NO GATAVIEM BLOKIEM
MĒS TAISĪTI

(raksti bez apstājas dzejiņas kuras
izriet no šādas arhitektūras!)

DZEJA NO STIKLOTĀM FASĀDĒM PIL
IZŽĀVĒ IEGAUDOJIES UN ŠĶIL
KANTAINI GLUDENO KRĀVUMU SITENIS
GARŠĪGĀKS NEKĀ MĪLA UN LIKTENIS

Bet meiča (tā pati!)
atpakaļ nāk
lietišķi atdabū nosperto smaidu
es veros viņā
un PROSPEKTA vidū
brīnumu
dabīgi
nesagaidu

tu mīļā man elli nekur
es neiešu citur nekur
es laidīšu taisni uz Meku
kā īsteni ļaudis uz Meku

tur Mekā ir baigi koši
tur visi ir ugunsdroši

es eju ap stūri še kur
un pieturā nostājos te kur
tur autobusi uz Meku
reku viens nāk re kur

bet Jasirs ceļ stroķi te kur
es runāju bleķi par Meku
es esmu jau tālu re kur
pie tēviem
ne ceļā uz Meku

thanks tev I. Z.

1

izberz acis un ieskaties izberztās
(manās) — Viņi
un ķēde jau izvērsta
paskrienas nokrīt un slēpjas aiz ciņiem
nāve steberē kopā ar viņiem
nāve ir iznēsāta un iznērsta

2

210

Dambi! pret sacerēšanas plūdiem
Dambi! pret iztēles asajiem asniņiem
rutīnas balasta Dambi! pret šausmām
ko iztēloties nav grūti

3

bet kalnos tur kalnos
patiešām iet karsti
norit iepriekšminētie nārsti
un komentētāja velis
dvēseļu čaihanā sēž

4

bet Daugava
mierīgā veļu straume
veļas uz jūru un klus
bet rīdzinieki
mierīgie zombi
savās gaitās bez apstājas kust
cik labi dažiem ir savos taukos
labi kā hipijiem
zemeņu laukos
(ak! cienītais Dreslera veli)

5

ak! neveiklās publicistikas nārsts
televizora piedēkli strupais
es ieeju sevī un aizcērtu durvis
bet dzīvokļa tumsībā knubinās bailes
un instinktu žurkas grauž
iluzoro un tamdēļ tik smieklīgo
sitamo riņķi

6

kas tu pret planētas karstajiem avotiem?
kas tu pret čaliem brīvības spārnotiem?
kantora zombis un
nekaunos atzīties
stāju pret viņiem ieņēmis
stāju
ne lozungus plikus
un viss

► ► ►

sargi ādu no mazām dienām
sargi ādu kā jaunava godu
āda ir tava tēvzeme latvieti
sargi to cieši un negāz podus

tupi un turies un nelien kur nevajag
mazgājies melos un bailēs kā pienā
tādas ir mūsu ieražas senajās
sargi ādu no mazām dienām

protams
jā protams
mūžības skartos
un kulta skartos
es nedomāju

bet domāju sevi
un arī tevi
un daudzus priekšniekus
gan es domāju

ZEM SNIEGA

Numurs ir izbalējis,
augums vēl stingrs kā stiegra,
bet cik nevaldāmas ir sāpes
zem sniega.

Nogriež maizi, bet piekož klāt
visu, ko sargi svieda.
Cik nedzēšama atmiņa ir
zem sniega.

Uzvalks ir izgludināts,
rēta ir gaiša kā rievā,
bet tajos gados it nemaz
nebija Dieva.

Seja saviebjas smaidā,
rīkle iedrebas smieklā,
bet cik no sakostās tautas guļ
sniegā.

„BACK IN THE USSR“

stipra kā nāve ir šī zeme
kā lēni briestoša negaisa
mākonis

un ik mākonim
sidraba maliņa

un mēs dzīvojam
tajā maliņā

bet labāk atminēsimies Danti:
arī ellei ir maliņa apkārt
tur gaudodami nesas uz riņķi
tie kuri dzīvē
tie kuri savā
tie kuri savā vienīgajā
ir bijuši tādi:
ne cepti ne vārīti

protams
jā protams
mūžības skartos
un kulta skartos
es nedomāju

bet domāju sevi
un arī tevi
un daudzus priekšniekus
gan es domāju

kā ierindas mācību mēs
klausījāties šo runu
(dvēseles drasēja cēli
pa noasfaltētu placi)
kā lidaparāti eskadrijā
mēs mainījāties ar vietām
bet tu nevarēji pacelt acis
un es nevarēju pacelt acis

mēs šaudījāties pa mākoņiem
ar skatieniem piesieti zemei:
tā starmeša kūļa aplis
ir piesiets savējam starmetim

ar skatieniem piesieti zemei
mēs šūpojāties kā slikoņi
kājām pret mākoņiem

tā kā drusku pēc miskastes smird
tā kā dzejoļus skanam dzird

cik nelaimīgi tie visi kas turas
pie šitās kalpu literatūras

KRETĪNU DEJA

laimīgi atkal
pie loga es smejos

manā sētā

kretīni dejo

viņi to labāk

par normāliem māk

viņiem tas iznāk

patiesāk

umpapā umpapā

kretīni dejo

umpapā tralalā

stāvu un smejos

kretīni dejo

dienu un nakti

es tik stāvu

un situ takti

kleinajām kājelēm

baleta mānija

mazo gulbīšu

grafomānija

pagalmā manā

ir purvelis maziņš

pazūd jau umpapā

kretīni dažī

pasaulē tomēr
ir kretīnu daudz
citi nāk vietā
ar mašīnām brauc

umpapā umpapā
kretīni dejo
umpapā tralalā
stāvu un smejos

komplimenti
smaržo kā spirts
cik labi tev iznāk
cik solītis tvirts

kleinajām kājelēm
baleta mānija
mazo gulbīšu
grafomānija

daži ar kuriem
es aprunājos
teica ka tas vēl
tik mēģinājums

īstenā deja
pēc gadiem būs
pie sava loga
es ielūdzu jūs

VĒSAIS DZEJOLIS

kādas apspriešanas sakarā

Mūsu dvēselēs polāra ziema
un es pat negribu iemācīt tev
kā to pārlaist

šo polāro ziemu
ņem kaut vai lāsteku skaliņus šķel

Mēs esam tīnīšu vētrasputni
izteicam vārdos ko viņi ar frizūrām
nemeklē kvēlošas ogļītes skatienā
nemeklē siltumu gaišajā glazūrā

Neaplauz zobus pret ledaino skaistumu
nemeklē Arktikā remdenu ūdeni
klausies tik vēso un ritmisko mūziku
uztraukties vajadzēja rudenī

tur kur vilcieni lodā
 kur velkas tie ledainā naktī
 šīs zaļās un netīrās sliemas
 kur klabinādamās lien

dzelzceļa malā sapnis
 pakārts šūpojas vējā
 sasalis galīgi ciets
 ka cilvēku nosist var

lai nu tā nenotiktu
 pasauksim Santa Klausu
 lai paņem līdzī un ilgi
 vēsumā uzglabā

SABIEDRISKĀ TRIJOLĪTE

es drusku pacīnīšos arī citu labā
bet lemšu pats cik lielu vāli ņemt
kaut padomnieki manu pauri knābā
es drusku pacīnīšos arī citu labā
es nelūrēšu tikai savā nabā
kaut no tiem padomiem man bieži gribas veimt
es drusku pacīnīšos arī citu labā
bet lemšu pats cik lielu vāli ņemt

LIELĀ UGUNŠ

1. Pusaudzis

Tikai liesmas; es neredzu vairs, kas deg.
Pārāk vēlu atskrējis
pasaulē esmu.
Manis pēc. Varu jau baudīt šo skatu.
Ļaudis ar spaiņiem nespēj man pateikt, ko dzēs.

2. Vecis

Tikai liesmas; vairs neatceros, kas deg.
Vēl arī liesmu virpulis man uz kakla.
Vēl arī šautrām jāiešvirkst manās acīs.
Vēl viena pastardiena atkal man jāiztur.

224

3. Orators

Biedri, to, kas te bijis,
mēs būvēsim tagad no liesmām,
jo, pirmkārt, kvēlāk jau nevar,
otrkārt, degdams nedegs, treškārt,
liesmas visādi vijas, tāpēc
varbūt mirkliem būs jaušams
arī tas, kas te agrāk bija, —
sazin kas, bet veidolā cēlā.

4.

tad pusaudzis vienā malā uzmeta smilšu sauju

TĒLNIEKIEM

Laukakmeņu kapela spēlē
ledus laikmeta smagnējās dejas.
Nekustība ir viņu valsis.
Viņi nelēkā. Viņi slejas.

Neizteikt viņus. Kā zirneļi tekālē
visi, pat smagākie valodas verbi.
Vasaras vakars. Nojautas raisās.
Kājas no akmens. Neplīvo tērpi.

Skaties, tu apsūno. Pamatīgs, varens —
re, kāds tu dejojošs akmens esi.
Tevi vairs nebradā. Drīz jau tev garām
jaunekļi degošas lāpas nesīs.

Tu būsi varens. Pārakmeņojies.
Lai dzelzsbetona tauriņi smejas.
Nečirksti, sastingsim mūžīgā liecībā,
desmittonnīgā balles dejā.

Kāds iztraucēs mani; es nosviedīšu
zemē šo vāzi. Bet glīta gan
tā varēja izdoties — velim kur ielikt
neplūktās pīpeņu lampiņas. Tumsā
nevar saredzēt švīkas,

ar kurām šo vāzi rotāja bērns.

Ceļā no bērna uz veli

ir plīsusi kārtējā

vāze.

Ceļā no sāpēm uz sāpēm

ir zibsnījis dīvains zieds.

Visiem kopīgā pļavā es gauši sakožu zobus.

STARP VAKARU LAUKOS UN TEVI

1. Doties aiz kalna pēc piena
un nomazgāt bērniem kājas.
2. Kājot pa zāļaino ceļu,
miegties pret rietošo sauli.
3. Ieiet sētsvidū, apmīļot suni,
runāt ar saimnieci, justies
piederīgam un iederīgam
kaut māņi un laipnība vien.
4. Aizbērt plaisu ar saulrieta stariem,
ar kaķi uz malkas grēdas,
ar siena kaudzēm, ar puķēm, ar pļavām,
saudzīgi cilāt pēdas.
5. Iemānīt mutes kaktiņos smaidu.
6. Atpakaļceļā mest gaisā bērnus,
kas atskrējuši tev pretī.

Nomazgāt bērniem kājas
un parādīt grāmatā bildes.
7. Naktī šo sarakstu iznīcināt
un skatīties melnajā plaisā.

cilvēku vārdi kā stabiņi glīti
drūzmējas manā galvā
stāvus

kā japāņa uzrakstīti

tie ir no piemiņas plāksnēm
vai atmiņas sojas plātnēm
un tādi ko tūlīt pie sienas

bet es viņus nešauju vēl
bet es viņus nešauju vairs

228

vēsture visus ienaidniekus
nebūt vēl atdzīvinājusi nav

kālab mēs tiem —
no piemiņas plāksnēm —
liekam tukšumā šaut un šaut?

LIELAIS LAUKUMS

O. Vācietim

Jūsu pastaigu vieta ir slēgta
Lielā Esplanāde ir ciet

Vieta kur visas nelietības
parasti pulcējās vienviet

Vai tev patiešām likās ak cilvēce
dzejnieks kā bruģis tik ciets?

Vai tad jūs nemanījāt ļautiņi
laukums reģistrē visu un cieš?

Ciet ir jūsu pastaigu vieta
un ledus burtiem virs vārtiņiem zied
viņa par Čaku sacītais vārds:

NESLAMPĀJIET

cik saldi nobrēkties
pie tavas kurlās auss
ka it neviens
vairs negrib tevi nīst

tad atbilde
kā dārgu ziepju putas
uz tavām lūpām
burbuļo un plīst

kā dārgu ziepju — —
grūti dzīvot tīram
ja visa vēsture viens
sūdu okeāns

jau susē susē...
deso Pāns
viņš grib būt nemirstīgs — —

tad jābūt lielam vīram
kā tu kam bauroju
pie aizaugušās auss

OBELISKS

Saule stāv uz akmeņa
un skatās platām acīm.

Viss ir tikko sācies,
pat neliešu vēl nav.

Zeme kūst un maigi
aiztek spraugās;
pāri
visam kūko liktenis.
(Nē. Zvaigznes gaisos blāv.)

Tūlīt sāksies vēsture,
būs neliešu papildnam.
Saule stāv,
un zeme deg
kā kūla vai kā vilna.

Saule, kad tu visu
kaut kur projām dzīsi,
neaiztiek kaut mani —

brēkājušu pīslī.

es zinu ka šogad mēs jaunu
 Indiju neatklāsim
 dzērves lido uz vienu pusi
 un tāpēc veidojas kāsis

es zinu ka pelēks ir pelēks
 es zinu ka balts ir balts
 es zinu ka Latvijā
 rudens ir lietains
 bet pavasaris
 ir salts

232

dzērves lido uz vienu pusi
 tāpēc veidojas kāši
 bet kāpēc tā nelidojam
 mēs paši
 mēs paši
 mēs paši

Cik skumji, ka labie vārdi
top nodzīti gluži kā zirgi.

Es ieliku Sparam ausī
koltu un šāvu, ka rīb.

Ai, ķēvīte Labestība,
kam viņi tevi tā trenca?

(Es gāju no vārda pie vārda,
un avīžu žurkuļi blenza.)

Panks brēca, ka jāšauj vēl.
Nav ložu...
Pēdējā sev.

YELLOW

es esmu dzirdējis ka pastāv grupa *Yello*
es esmu redzējis ka pienešes ir *yellow*
cik daudz ir muziķas šai saulē pasarg tētīt
ir iepuvis kas jauniem ļaudīm netic
ceļ vectēvus no migām graudus vētīt
un senas meitenes ik nakti muižkungš drātē
ak skolas maize glītā akurātā
bet neapgūst vien nelietības prātā
ir klusa mūzika no tēviem un no mātēm
kas purvos guļ un nav vēl uzrakstīta
var būt ka varena var būt ka sasodīta
un droši vien ka tā nav jaunais vilnis
ar ko patlaban mūsu pauri pilni
(zūd vilnis smiltīs balsis lēni lūst
un cita muziķa pār jauniešiem plūst)
varbūt man arī patīk grupa *Yello*
un patīk meitenes kam galviņas ir *yellow*
bet es pa naktīm strādāju kā moris
un arī apskatos kas man visapkārt noris
man maģa nav un TV kastes nav
es klausos nostāstus ei joki mazi klau
vai taisnība ka cerēt uz jums nelon?
vai taisnība ka pastāv grupa *Yello*?

aiz loga ir aukstums
uz galda ir aukstums
un lampiņa sīka vilcēna acs
un es roku virs lampiņas sildu
lai noglāstītu
ja pienāks kāds
pienāk viens draudziņš
ledains tāds
un es neglāstu
glāsties pats

FABULA

„Es jūtos tik veca,
tik mitra, tik slima,“
sērkociņam
sacīja pīma.

„Un kas tu man esi,
vai laime? vai nāve?
Vai tu mani nogalini
vai žāvē?“

Tā nervozi tērgā
ikviena pīma,
ko sērkociņš
klusēdams aizdedzina.

Jau saulrieta atspulgi dziļumā stīdza
Kad virspusē uznira Milzīgā Zivs
Un aicināja vīrieti līdzī
Jo dziļumā esot grimusī pils

ai tie kuri klausījās Milzīgo Zivi
sen vairs nav dzīvi
jā sen vairs nav dzīvi

KAUJA BIOLOĢIJAS KABINETĀ

jeb
učenes atņemta, nepabeigta varoņpoēma
algebras burtnīcas beigās

kritaina lupata lidoja šmaugi
pār klasi
vējinā rītā viss pieklusā
skanēja Balss
smurguļi sīkie jūs norausieties
pa tāsi
pieturi durvis nu mazajiem
seskiem būs gals

238

lepni tie cēlās un pretojās
Lielajiem Zirgiem
kam tabaka nāca pa nāsīm
un benčiki smirdēja ķešās
baumas pa gaiterņiem skrēja kā
ziņas par cenām pa tirgiem
septītie atkal ar desmito
bē klasi tešas

septīto līderis paķēra
salauzto krēslu
(skolotājai bij domāts un
gudri pie tāfeles likts)
saproti gnīda es samīšu tevi
kā mēslu
atkāpies Bifeli citād' var
iznākt kas sliktis

aizsens bij strīdus un kaislības
lielas kā mītā
apspiesto lepnums un varmāku
negantais naidis
droši tam meklējams iesākums
kaut kur jau cilvēces rītā
saules ar pārsistu degunu
spītīgais smaids

viens bija stūrītī iespiests un
žēlīgi palīgā! sauca
paciņu kožļenes glābējam
solot par balvu
Žanna ar puķpodu maitam pa
muguru mauca
nespējot aizsniegt vēl
Desmitā sprogaino galvu

direktors bolīdā kāpa un
nesās pa gaitenīem turpiņ
taču no iekšpuses durvis kāds
turēja ciet
varēja dzirdēt pret duravām
nožļekstam kurpi
(direktors gribēja zināt kā
dēlam no Desmitās iet)

Bifelis nogrāba Miku un
 turēja cieši
 Andris tam trīsreiz pa milzīgo
 dibenu spēra
 lidoja dullums kā gailis un
 durstījās pieši
 tukšojās akvārijs Ričijs kad
 aizelsies dzēra

muziķka varena visam vēl
 uzdeva toni
 meitiņas izbailēs uzrāpās
 aizkaros
 Desmitie Jembastu uzsākot uzlika
 Eltonu Džoni
 „Burvīgi kauties ir sestdienas
 vakaros“

draudzīgais učeņu kolektīvs
 durvis kā rāceni vilka
 velti jo tās bija slēgtas un
 atslēga nolauzta sen
 Jānis ar blāvienu skaļu „es
 nebaidos vilka“
 leca uz sola un ņirgājās
 „dzen mani dzen“

DZEJOLIS,
KAS ADREŠAS REĢISTRĀDA KAS

Bīfelis III tam sirdīgi
pakaļ vēl steidza
piesaukdams svētos kas dzīvību
devuši tam
zvaniņa trilleris sparīgos
cīkstoņus sveica
stunda bez učenes beidzot bij
beigusies gan

laukā tie izgāja nesdaami
vairogus cēlus
antīkais koris aiz durvīm tiem
skandēja peršas
piecus no Desmitās notesa
viņi kā dēlus
laime pret varmākām allaž ar
muguru vēršas

PUBLICISTIKAS RECIDĪVS

kur zaļganā mijkrēsli peldēja zivis
turēdamās pie dīvainas takts
klusītēm šūpojās slīkoņi divi
plus viens pagrimis sievietes akts

pirmais bij Lāčplēsis otrais bij Melnais
dievs ar viņiem tie dara ko var
bet sievišķis nosodījumu pelna
tā bija Spīdola dvēsele gars — —

DZEJOLIS, KAS ADRESĀTU NESASNIEGS

skaties un apskaud cik forši man ir
es atšķiru to ko tu neatšķir

skaties un apskaud dzejnieka pozu
kārtējo tramīgo metamorfozu

jo citkārt es nezinu kur man slēpties
kā runāt ar ļaudīm un kā man ģērbties
bet tad atkal nedomāju par to
un gadās ka pasaku arī ne to

bet tā tam ir jābūt un forši man ir
es atšķiru grāmatu
spalvas tu šķir

naktstauriņi grib iekšā
dvēsele grib — kaut kur

nakts grib spokus pa krūmiem
nazis protams grib durt

nazi tev apaļš gals

ej un cīnies ar klaipiem

bet dvēseli pasūtīt nevar

244 | tā naktstauriņi grib iekšā

es neatsakos no draugiem
arī tad ja tie dzer

es neatsakos no gaismas
arī tad ja tās nav

es atceros būdas tumsā
līķbālos aveņu stiebrus
tie noteikti ilgojās saules

es negribu nodot biedrus
ko dzīve ir izdzērusi
sausus kā vītušus ziedus

tāds nu ir mūsdienu dzīves
nesimpātiskais vaigs

jezga un izpriecas lētas
nemanāmi iet laiks

cepeši krīt no gaisa
nav elpas un riteņi griežas
šis laiks ir automātiskas durvis
neviens lai tām nepiespiežas

246

nekad nav bijis tik viegli
iz dzīves vilciena krist

bet negribas ātri aiz logiem
atkal var mainīties viss

tā tomēr nav taupīšanās
bet īstākais apjukums

mums pašiem nekad nav laika
atskatīties uz mums

Tu runā — un cik man tālu
līdz aizkustinājumam vairs?

Sniegs ir tik tikko nokusis.
Vīss vēl ir vārīgs un kails.

Es negribu norādīt vietu,
kur notiek šī saruna klusā.

Vai mūsu zemīte mostas
no ilgās un murgainās dusas?

Re, uzticēšanās ziedīņš —
vārīgs kā patiess smaids.

Tu runā — un cik tur tālu
līdz aizkustinājumam vairs.

8 NEĻĶES

es nesu šīs astoņas neļķes
gar sapņainu mīlnieku logiem
gar alkainiem dzīves logiem
kur drēbes kā ledus iet

šīs astoņas astoņas neļķes
tik vārīgi pastieptā rokā
lai redzētu skatulogā
cik jocīgs es šķietu un lieks

un tomēr ir jāizbrien cauri
gan žļurkstošu elsienu purvam
gan asignāciju lietum
kad jātur kabatas ciet

caur divkošu sārtajiem sviedriem
cauri godkāres murgiem
jo ar astoņām neļķēm
tikai tā varu iet

un kad es nonākšu galā
es drīkstēšu nolikt šos ziedus
jo graši man būs uz acīm
vien tālab lai slēgtu tās ciet

Un es iemetīšu punktu debesīs —
akmeni.

Un es nevienam putnam netrāpīšu.

Jo tiktāl mums spīdēja
kāda cilvēka mūžs.

Un es zinu, ka punktu viņš pats
nebija domājis pielikt.

kāpi vai nekāpi sapnim uz rīkles
atkal sapnis kā jorģīne zied

mani draugi caur tīkla acīm
brīžiem itin svabadi iet

tik vārgi pastieptā rokā
kāds cilvēks mūs.

Un es zinu, ka punktu
nēpja domājis piekta

un tomēr ir jāizbrien cauri
gan žurkstošu elsienu purvām
gan asināciju lietum
kad jātur kabatas ciet

caur divkošu sārtajiem sviedriem
cauri godkāres murgiem
jo ar astoņām neklēm
tīkai tā varu iet

un kad es nonāktu galā
es drīkstētu nolikt šos ziedus
jo grafi man būs uz acīm
vien tālab lai slēgtu tās ciet

VELTĪJUMS SENLAIKU ZEMNIEKAM

skaties — tas akmens
tas pats
kurš viņlaik bij tava seja
skaties — tas akmens
jā tas
smejas un smejas un smejas

un es viņam iesmejos līdzī
un drīz visa telpa dārd

skaties — tas akmens
tas pats
viņam vēl ir tavs vārds

bet pieminēklis viņš nav
viņš lielceļa malā tup

un mūsu mūžības jēdziens
pār viņu
kā kleinkājis klūp

vēl pie manas piektās sienas
nav nevienas sīktas dienas

stāv pie sienas jocīgs mūžs
jūras viļņi vēl pūš

izsniedz visiem piecas sienas
tiem kas paļū stāv pie sienas

EKSKURSS ĢEOLOĢIJĀ

velti ložu bite spindz
te ir klints
un tikai klints

te ir tikai zemes krokas
mūžu krokas
tautu krokas

citi saka līdzenums
tak ir labāk zināms mums

te zem pļavas
te ir klints
te zem ādas
atkal klints

te vēl nebrūk
te vēl stingrs
ja ne šeit
kur tad ir klints

citam vecim nav nevienam
istabas ar piecām sienām

es tik vadu savas dienas
istabā kam piecas sienas

jā pie manas piektās sienas
sliktas gleznas nav nevienas

staro silti mīļi tāli
pieci dārgi oriģināli

viens Gogēns viens Pikaso
divas Delles viens Ruso

citam vecim nav nevienam
istabas ar piecām sienām

nav pie manas piektās sienas
sliktas grāmatas nevienas

stāv pie sienas augstos plauktos
ādas vākos biezās jaukos

vēl pie manas piektās sienas
nav nevienas sliktas dienas

stāv pie sienas jocīgs mūžs
jūras viļņo vēji pūš

izsniedz visiem piecas sienas
tiem kas paši stāv pie sienas

lūk pastardienas saulīte grib rietēt
 lūk apvārsnis kā pieriet pilns ar ļaužu sapņiem
 kā tesmenis

ar ķebli spaini
 aizklumburē nāve
 pa jūras virspusi kā viņlaik dieva dēls
 pie tesmeņa —

vēl sārtojas virs ūdens
 šī ļumīgā un izpļaukātā seja

nu iesāk slaukt

254

melns gāžas viņas spainī
 tad iesāk baltoties — sāk bērnu sapņi nākt

un dievs no mašīnas grib aizgriezt tesmeni
 kā patvaļīgu piedauzības Krānu

pa nagiem nāve grieķu nelgam jauc
 un tā kā traka tesmeni tik slauc

lūk pastardienas saulīte kā seja
kur sadegušo vaibsti saplūduši kopā
kā fotorobots dieva dūzenē
pirms Tiesas

un lūk šī saulīte kā Ilgu tesmenis
dzers nāve
resna kļūs
no malas liksies — šī uz grūtām kājām
un būs jau arī
pati sevi dzemdēs un pati sevi miljardreižu nokaus

DABA ŅEM ELPU CIET

Daba ņem elpu ciet.
Zāle kā neprātā aug.
Bet nav viena cilvēka pļavā...

Nuja...

Viņš ir miris jau.

Un skatos kā daltoniķis
uz dabas orgijām apkārt.
Kur junkurs? Kam netramda peles?

Nuja...

Sen jau ir pakārts.

Sazaļo, zaļā vasariņ.
Cilājies, viļņojies, lauks.
Es gan šo burvību nejūtu...

Nuja.

Esmu jau auksts.

Dvēselē džinkst un džinkst
kāds brutāli pārrauts vads.

Izkapti atvēzētu
fiksē bezjūtu acs.

V. Rasputina motīvs

Zem ūdens, tur ērmojas rāgi,
peld kazrāgi, staburāgi,
un mūsdienu Valdis ar pīcku
velk laukā zivteli sīkstu.

Virš Daugavas mākoņi staigā,
un kauns ir tiem skatīties vaigā.

Zib mašīnu rāgi un nāgi,
peld elektrostabi un staburāgi.

burvīgi
prusaku orķestris
spēlēs
spārnotās raķešu dzērvītes
dancos

saplaks Rīga kā iztukšots
maks
šos pekstiņus nezināja vēl
Čaks

258

svētīgi iraid šie ūsainie zvēriņi
viņiem tā nākotnes valstība pieder
zem viena jumta man dzīvot gods
ar civilizāciju nākamo

VĀRDS KOKIEM

inspiré par Jacques Prévert

ei!

notirpstošs vārds

vārds kokiem

par betonā

(jā mēs mīlam kokus jā)

par betonā uzvilktiem

Amora lokiem

vārds kokiem

(jā nu jau mēs mīlam dabu jā)

vārds visiem

tikai

ne kokiem

(jā

bez labuma jā

vajag darīt jā

mēs

dabas vienīgā cerība

krakš jā

krakš jā

tā ir? jā)

Bet mēs kāpsim
atkal

un pavisam drīz

un neatcerēsīmies

ka būtu
kādreiz jau kāpuši

bet tā bija

bet tā taču bija

diezgan sen

kā liekas

kā brūni ķekari karājamies

par to

vārds kokiem viņi atceras

260

(koki — trūkstošais ķēdes loceklis urā

mīlam jā

mīlam jā)

bet nē netiksim vaļā

jā

no astēm no zariem

jā

un mēs būsim mazi

un koki būs lieli

nu nē — kurš to teica !!!

kurš kurš kurš kurš

kuš kuš kuš kuš

Mēs lidosim

brīvi

no zara

uz zaru

no zvaigznes

uz zvaigzni

un paliksim ar garām astēm

koki

saka

koki

saka

saka

saka

vārds kokiem

PASTORĀLAIS PANTS

laukos mēs laimīgi krītam
klusuma atplestās rokās

pāri klusuma plecam
noskatās svaigais gaiss

negantā lēkmē vēl ilgi
kvēpainā dvēsele lokās

gluži kā smirdonis kuram
uzmaukts ķērāja maiss

NI-NI

gauži lēni tistāmies
un vīstāmies
un sitam sauļā —
toties vēl neviens
nav kritis
baigās aizsardzības kaujās
pavasaris gausi nāk
mūsu klimatā
(kā zināms)
mēs kā ziedu laika rudens
gardus riekstus gausi šķinam
mēs kā pavasara rudens
gudrāki un gurdāki
nav ko velti dvēslī
izbļaut —
sāpe, nekārdi-
ni-ni

man gribas iztēloties kā tie abi dzīvo
cik tērē mīlestībai
cik mēdz izdot nāvei
cik aklu glāstu tiem uz grāmatiņas
vai viņa rudeņus krāj melnā tikliņzekē
cik viņi iekrājuši
ko var atļauties
— tie daudz var atļauties
ir zilu izmisumu
ir pašas nāves pieskārienus biklos
ir smieties smieties
krist ar galvu stiklos
un piecelties kā svinīgs sēru foto
virs atvadvārdu restēm
— un arī bērni viņiem tādi paši

DRAUGI UN PAZĪSTAMI II

es viņu pieskaitu pie ļoti labiem ļaudīm
ir ezers ciet un saulē dzirkstī ledus
es kamaniņās savas bēdas vedu
lai ezervidū pabāztu zem ledus
jo dzīvo atmiņās man viens no labiem ļaudīm

kad es tā izsakos par ļoti labiem ļaudīm
nāk vējš no ezera un sirdīgs matos klūp
no debesīm jau krāsa nenolūp
turp nokļūt var ir tad ja bieži klūp
bet visiem nestāsti par ļoti labiem ļaudīm

es veros tev acīs tik uzmanīgi
kā futbola turnīra tabulā
mēs esam viens otram tik liktenīgi
kā iepazīnušies Kabulā

es noglāstu krūtis tev piesardzīgi
un brīnos kā man iet labumā
neregulārās domas par tevi
un izmaiņas turnīra tabulā

— un arī bērni viņiem tādi paši

POZA

lai klusās meitenes pa ielu lejup nāk
tu neskaties būs viņām ziedi rokās
ne pielūgsme ne meli netiek atkal
aiz plakstiņiem kur mācas lietussais
ak mirsti strādīgum ko sajēdz tu no mīlas
tu mani uzturi kā sarūsējis nazis

mums reizēm ir labi
bet parasti nav

kāds angļiski runājošs zaķis
nāk sapnī pie tevis
un jautā

„It's love?”

un tu viņai saki

„oh, no”

ja būsi tik lēnīgs
dzīve arvienu
lidos tev sejā
ar atsitienu

un reizēm tu nepašauj
laikā roku priekšā

well

sapnī kāds klauvē
pie tavām acīm
un tu atsaucies
„iekšā”

kāds angļiski runājošs zaķēns
nāk smaidot pie tevis:
make love not war
un tu viņai saki
nu protams to var
bet ja nu mums nesanāks

bet *she* tikai smejas
oh, yea viņa smejas
„Amerika ies bojā ja sāks“

well tu viņu apskauj
un jūties tik brīvi
kā planierītis pa seksa dzīvi

bet radari nesnauž
un drusku virs Zemes
skrien pavadoņi
ko apspīd Mēness

bet paliec pavisam
uz manām lūpām
kā salda un mūžīga buča
klau paliec pavisam
uz spilvena mana
kā viegla bet mūžīga smarža

kļau paliec pavisam
mēs vasarā brauksim
ar laivelīti pa Gauju
saule spīd sejā
un modinātājs
„P. S. I love you” dzied

(jo lielākās bēdas
nav meiteņu dēļ
kaut arī mīla
ir faktors
kam vajadzētu
saulgozī dejot
nevis slapstīties kaktos)

Jūtas — tik glumas kā Kupravas māli
klāj manu ceļu pie tevis pie tevis
ēju kaisīdams vīrišķu sāli
rētās pie tevis pēc sevis

ciema padomes seifā tu glabā
manu sirdi starp dokumentiem
kā tu vari tā mana labā?
kā man to izņemt bet neapraudāties?

es tevi izdomāju. Kā tad.
ciemu padomes arī ir labas
bet kurš var galvot ka seifi nekad
dzīvas sirdslietas neapglabā?

estēti manī smejas. Lai smejas.
ēju tvarstīdams nākotnes sejas
reku jau viena notverta seja —
dzeja kā „papīrs“ un „papīrs“ kā dzeja.

LŪKODAMIES NO DEVĪTĀ STĀVA UZ GALOTNĪTĒM PIE MANĀM KĀJĀM

aizgrābts es veros uz priedēm tur lejā
arī priedes mēdz piemeklēt laime
saule no viņām spēj panākt visu —
kā no meičām —

ar glāstiem un glaijiem

saulainā pirmā februāra dienā
gribošas priedes līgojas vējā
dziļā saskanībā ar dabu
tvīkdams caur stiklu es lūkojos lejā

cik smalcīni ir tie stari
kas iztraucē vientulību
pat saprāta zirneklītis
nereaģē uz tiem
un naktis nav noaudušas
nav vienkārši paspējušas
kārtīgas bruņu vestes
bet aizkari dejo un dejo —
mūsu istabas restes

cik smalcīni ir tie stari
cik naivas tās stabulītes
kas vīrišķu hādroku spēlē
trīs Pāni uz dīvāna sēd
un piepīpē mūsu telpas
cik smalcīni ir tie stari
cik vienkārši pietrūkst elpas

kad izdauzījies ar Pāniem
tu pārnāc un liecies uz sāniem
aizkari dejo un dejo
un skatiens pa istabu klejo
tu domā ko tagad darīt
vai gulēt vai kafiju vārīt
cik smalcīni ir tie stari
cik smalcīņa esi tu arī
tad pamostas zirneklītis
un kož tā kā pēdējais suns

stāstītu anekdotes bet zinu
tikai vecas un jēlas

purinādams galvu es minu
ko šī sieviete vēlas
ko viņa uzglabā
savā dvēselē
vēsajā medaljonā?

es viņu vedu ar šampi dzirdīt
vasaras paviljonā
es viņu vedu kā retu zvēru
kas rātņi man pēdās min
es viņu gribu uz viņu es ceru
bet viņa to visu jau zin

Es gribu vēlreiz tev iespītēt,
es gribu vēlreiz tev iespīdēt
zem domīgo acu ēnām.

— Kā smeijies, rudenī rēnā.

Es nezinu, kā tevi pasaudzēt,
es nezinu, kā tevi pazaudēt,
izlaist uz brīdi no acīm.

— Paveiksies skuķim, tā sacīt.

Man vajadzēs tevi iesūdzēt
bargajā gultas tiesā.

— Nē, tikai buču. Tas arī ir viss,
ko šajā lietā var iesākt.

starojums tavā sejā
nāca no maldu guņa
aiz loga zem ābeles zariem
iesāka gaudot kuņa

ak labo nodomu spožum
tu esi bēdīgi īss
novēlots kuņas kauciens
zvaigžņotās debesīs

Ir tādas zāles, kuru nav
pat lielajam debesu mantziņam.
— Un ir tādas naglas, kuras rauj
ar asaru sāļajām standziņām.

Ir tādas zāles. Ir jābūt, kaut arī
neviens vēl tās nava dzēris.
— Es arī reizēm ķeru pie sirds,
bet būtu pēc tabletēm ķēris.

Tur sapresēti sapņi, kas māc
meitenes — tievas kā sklandiņas,
un mīļās domas, ko domā tāds,
kurš lido uz pirmo randiņu,

un rūgtie šņuksti, ko izgrūž kāds —
nupat vēl it laimīgs plandijies,
un jaunas meitenes rakstāmgalds,
kurā viens atkal ir vandijies,

un Jāņu naktis, un balles, kur diets,
un līgavas māsu sejas,
un pirmā kustībiņa zem sirds.
— Un skaistākās latviešu dzejas.

Un ir tādi joki, par kuriem krauj
gan ieroču brālim, gan paziņam.
— Un ir tādas naglas, kuras rauj
ar asaru sāļajām standziņām.

cik nevainīgs un tīrs ir gaiss
ir silta Jāņu nakts
ir katrā krūmā nelabais
bet es kā pelavmaiss

ir vienmēr kāds kas nesajēdz
ir kāds kurš arī tumsā redz
ir velēnu kas pāri sedz
un Jāņus nepieredz

un tālab drūvīgs paskats man
kaut sirdī līgojas un skan
jo vienmēr jaiedomā gan
par tiem kas nedabū

278

ir kādam drūmam jāpaliek
un tas kā jūtat būšu es
un dziediet ziediet meitenes
un zēni kas prot dvest

ne man tas grūti ir nekā
un svētkos neiztikt bez tā
ja gluži visi šā vai tā
var apvainoties veļi

ROKAS

no cikla „Dzejas par zaldāta locekļiem“

Viņa rokas snauž un klusē
klajā laukā, svešā pusē.

Rokas, kuras mīlēt māc,
lēnītēm pie pieres nāk:

Ciemiņi, kam nav ko darīt,
Melni aprepuši zari,

Rudens kļava, kuru zaļu
padarīt tev nedos vaļu.

(Kam gan tev tas vajadzīgs
pats tu zaļš un pogas spīd)

Rokas, smagas, piemirkušas,
klusē, stobru aptvērušas,

Rokās ielikts darbarīks,
nejauks, lieks un nelietīgs.

Piere, kura mīlēt māc,
lēnītēm pie rokām nāk.

Pierei tomēr ir vēl grūtāk
Rudens kara-meles sūkāt.

mākonis nodūrās; liksmi
 lāsītes leļup lija
 nerūsē paškaltas važas
 un mīla iekš melodijas
 un kļiedziens kas saduroties
 ar izžauto veļu laidās
 caur sirdi kā pagalmu palsu
 dabūja vārdu
 „gaidas“

Eu, Rīga, azote siltā —
 kad ledainie vēja pirksti
 iespraucas tevī
 dziļi,

mums visi ir jānodreb.

Tas atkal ir sliktais laiks,
 un, vīsties vai nevīsties, skumji,
 un, nīsties vai nenīsties, sazin,
 kā labāk.

Vīrs Daugavas migla. Un līst.

It kā vasaras nebūtu bijis,
 it kā nebūtu viņas pēdu
 siltajā zemē starp tavām krūtīm.
 Nopūtas tikai. Un šķavas.

Eu, Rīga, azote siltā —
 kad mani ledainie pirksti
 atkal rakņāsies tevī,
 nesit man pārāk stipri.

KAD JŪSU AUSAINIE SKUMS

kad jūsu ausainie skums
es atlidošu pie jums

kad lapas no kociem birs
kad zāle klusītēm mirs

kad naktis kļūs bezgalīgas
un dienas būs nemīlīgas

kad dzīve no sāpēm raudās
kad nebūs ne kripatas naudas

282

ko astoņus kustoņus pirkt
kad cerības peļķēs mirks

būs ausainie kopīgi mums
es atlidošu pie jums

žēl man to negulēto nakšu
bet vai tad es vēlreiz pasaulē nākšu
vai izlīdīšu maziņš un plīks
un gulēšu ietīts kur mani liks?

un bez spoguļa skatos sev acīs
bet nesaprotu ko es tur redzu
tas ir tāpat kā pasaulē skatīties
tas ir tāpat kā vilcienā kratīties

pelni bez kādas melodijas
neizvandītā kaudzītē guļ

Egilam Plaudim

pūš milzīgi vēji
bet nenes nekā
vien šūpina Sauli
kā aukliņā

tu mīli šo dzīvi
kas nedod nekā
vien Sauli tādu
kā aukliņā

Zālē guļ noguris karavīrs
sazin no kādas armijas
uzpleču spārniņi vieglītēm trīc
vērpjas pa smadzenēm atmiņas

Bet nava uz pleciem tam
rakstīts nekas
un grūti būs izdibināt
vai sapnis to aiznesis Floridā
vai purvainā Berezinā

Zināms ir tikai, ka sapnis ir labs
tur darbojas kāda sieviete
un drēgnumā vieglītēm zobi klab:
mana angliete mana krieviete

PASAKA PAŠAM

Citi Visumi gaismu mums dod.
Saule ir neliels iluminators.
(Nule šīs patiesās gaismas ausainais
luminiscēja tev matos.)

Zvaigznāju plaisas,
no kurām līst gaisma,
viņiem šķiet šķirbas,
kas jādrīvē ciet.
Neraža taisni,
pa visādām Saulēm
labums tek projām un tumsībā iet.

286

Citi Visumi gaismu mums dod.
Saule ir neliels iluminators.
(Nule šīs patiesās gaismas ausainais
luminiscēja tev matos.)

Ačgārna pasaule.
Visums tiem spožs tāds.
Zvaigznes un paši
tik melni, ka drausmas.
Laikam tur dzīvo,
kam nepatīk ausainais,
nepatīk mūsu ausmas košās.

laiku pa laikam es atminos ballīti
kurā es biju
ciema popgrupas spēlēto melodiju
laiks bija tovasar saulains
un lietus ja lija bij silts
zem mūsu kājām vientuļš un kaulains
drebēja uzkārtais tilts

un upītē tukša vēl šūpojās drūmākā Harona laiva

siena smarža kā ūbele laidās
un ievija smaržu man nāsīs
kur mēs esam un ko mēs darām
melo ja kāds tev prasīs
melo un aizmelo viņiem ausis
kā bite liek medu kārēs

nebaidies audzināšana arī
gluži kā iesnas pāries

kad laivinieks ariem pār plecu
no gaistošās Mudītes pārnāks

tikai nejauši laimētais noslēpums
ķersies pie kājām kā rasa

Mēness jau dod tev roku
naktstauriņi (jā miroņgalvas)
jau sitas pret spožajām krūtīm
melo ja kāds tev prasa

neapdzīvotais nams
 putekļu savādās dejas
 un mirušās vieglais skūpst
 uz manas domīgās sejas

neapdzīvotais nams
 veco avižu čauksti
 un katli pie virtuves sijas
 melni un galīgi auksti

neapdzīvotais nams
 vēsās un bēdīgās telpas
 un cerības tvaiki uz loga
 no manas vārīgās elpas

neapdzīvotais nams
 neaizkritušie plaksti
 joprojām vēl dzīvais dārzs
 aiz loga —
 un spēcīgie laksti

neapdzīvotais nams
 putekļu savādās dejas
 un mirušās vieglais skūpst
 uz manas domīgās sejas

kad jūs gribēsiet bērnu
padomājiet par putniem

padomājiet par putniem
kas lidinās debesīs

par tādiem putniem kas nenolaižas
nevienu brīdi uz zemes šīs

padomājiet par atšķirtību
kas lido uz dienvidiem prom

par salām kuras nav piesaistītas
un vējainā laikā pa ezeriem peld

par Klīstošo holandieti

par zvaigznēm un kā viņas attālinās
tik drausmīgi ātri ka neaptver prāts

ziniet es pats to izdarīju
vienīgi putnu pierunāts

nē kad jūs gribēsiet bērnu
padomājiet par zvēriem

padomājiet par lāčiem
kas lidinās debesīs

par tādiem lāčiem kas nenolaižas
nevienu brīdi uz zemes šīs

padomājiet cik viegli
lāčiem ir debesīs

arvien dziļāk dzīves akā
skatiens tā kā piliens krīt
arvien grūtāk paklanīties
arvien grūtāk pasmaidīt

arvien grūtāk sadraudzēties
arvien grūtāk vainas dzīst
arvien dziļāk dzīves akā

arvien grūtāk kādu nīst

Virī nāk uzpīpēt.
Strādāt nav slikti, un tikai jāpēc

Daudz ļoti mainījies
Mūsu ikdienā šai mazajā tēlā
Bet es ticu, ka būšu kā tu, ja
Ja sacīšu: „Nē.”

Noķeriet mani, aizbāziet muti,
Pieveiktis bez viltus svārstībām —
Cūcīšu šķūli muti kā būgūbū
un norūksu savas „Nē.”

Mani izglābs, dzīvoju es.
Tad varat nākt mani apstāvēt,
kad esat pilnīgi droši —
es netekšu: „Nē.”

tev nav vārda
bet lāgiem
slīd pāri tavs baltais vaigs
un tumšo dvēseļu zemē
iestājas saulains laiks

tev nav sejas
bet brīžiem
tu esi ikvienā vaigā
un tad mēs jūtam
tu atkal
esi atnācis laikā

292

tev nav balss
bet mēdz notikt
ka dzirdam tās vienīgās notis
bez kurām šai mazajā tautā
it nekas nevar notikt

tev nav nāves
bet lāgiem
kad spokojas — tevis nav
mēs veramies augšup
tu esi
tu esi Atkal
un Jau

ES SAKU „NĒ”

Melni karogi baltā sniegā
Pie dzimtenes priežu saknēm,
Bet es nogrozos dziļā miegā
un saku: „Nē.”

Pļāvējs atliecas, sāpe krustos...
IR tāda doma, ka beigās var sāpēt,
lai nopļauto labāk justu.
Es saku: „Nē.”

Nodārd metāls, zilgmainās kāpnēs
Vīri nāk uzpīpēt.
Strādāts nav slikti, un tikai tāpēc
es saku: „Nē.”

Daudz ļoti mainās uz labu
Mūsu ikdienas pasaulē,
Bet es ticu, ka būšu labāks,
ja sacīšu: „Nē.”

Noķeriet mani, aizbāziet muti,
Pieveikts bez viltus es renstelē
Gulēšu šķību muti kā bute
un norūkšu savu: „Nē.”

Mani izglābs, dzīvošu es.
Tad varat nākt mani apstāvēt,
kad esat pilnīgi droši —
es neteikšu: „Nē.”

tu izskaties pēc novītuša zieda
ko senos laikos Aspazijai svieda

tu izskaties pēc seniem Raiņa lauriem
kas bieži vijušies ap necienīgiem pauriem

tu izskaties pēc lēnās laika gaitas
kas mūsu gadiņus kā rožukroni skaita

tu izskaties pēc tā ko neaizmirstam
kaut iekliedzamies tikai tad kad mirstam

294

tu izskaties pēc vecas vecas priedes
tu esi tas kas tikai mums vēl pieder

tu esi prieks par laikā teiktu vārdu
kas sevī glabā daudzus pērkondārdus

jā var jau būt: ikviens mēs esam sīks
bet vārds ikviens ir milzīgs bezgalīgs

MEKLĒŠANA

1

Zem tām nobrukušām smiltīm?
Tur nekas nav manis paša.

Starp tām mākoņaitām dumjām?
Arī tur nav manis paša.

Bet te, pa vidu zīdainim un vecim?
Vēl nekā no manis paša.

2

mani pašu mans dēls atradīs
es ceru
bet viņš jau meklēs sevi pašu
es zinu
tad varbūt kāds cits meklēs
es ticu
kaut ko jau atradīs
es ceru

vientulīgi pa ieliņām gāju
priečadamies par skaisto dienu
koki ar sarmas adatām durstījās
baznīcā nozvanīja pusvienu

vientuļa māte nāca man pretī
kopā ar savu vientuļo bērnu
māte neskatījās man virsū
bērns mani uzlūkoja kā ērmu

jūrai ledus vāks bija virsū
aizjūra tuvāka palikusi
ledus krāvumi laistījās saulē
sniegi man priekšā dzirkstīja klusi

>>> <<<<<
 kad pārtapsim abi par sapni
 no kura mostas ar vaidu
 es paklanišos un teikšu
 ar platu un vīrišķu smaidu

nu redzi
 cik lēti
 dārgā
 var nopirkt biļeti Šurp

lai tagad pēcteči strādā
 un pelna mums biļeti Turp
 atpakaļ dzīvē

ja nebūsim vajadzīgi
 ja pēctečiem cits būs ko darīt
 tad iesim spokoties pīpēt
 un veļu zupiņu vārīt

es tevi atkarošu
eksistencei un varām

es tevi iekarošu
uz durstīgām smilgām un skarām

es tevi izkarošu
ar bezmiega naktīm garām

lai dzīve tev nepaiet garām

ČUKSTU GAITAS

1

Un čuksti sen jau tajā vasariņā,
bet mēs arvienu mīņājam tepat.

Nav reāli, ka mēs... Bet — katrā ziņā —
man derdzas nāves leksika: „Nekad“.

Tā viņa runā. To vien apkārt dzird.
Bet čuksti sen jau tajā vasariņā.

„Es mīlu tevi.“ Tiecos — katrā ziņā —
tikt atpakaļ, kur mēs tā čukstējām.

2

Un tiklab kāzu pušķis puteklainais,
kā skurbā apziņa, ka mēs vēl jauni esam,

ļauj izlauzties līdz čukstiem vasariņā,
ļauj izplēsties līdz tavam, tavam plecam.

Viņš ir pagalam — pušķis. Dzīve arī šņukst.
Es topu nemīlamāks gads no gada.

Bet bij viens čuksts. „Es mīlu tevi.“ Jā.
To uzšķērda, bet žulti neatrada.

300

Viņš vēl ir dzīvs — tur, tajā vasariņā.
Un pušķis tur. Un jauneklis. Un vēl

es ceru atpakaļ, kur mēs tā čukstējām.
Bet šeit es negribu. Nu, kaut vai vakar vēl

mēs te tā klusējām.
Mēs te tā klusējām.

PUNKTU PROMBŪTNĒ

es tevi izsacīšu punktu prombūtnē
jā kamēr tie — un komati —
nav ielīduši rindās
kā riebīgs *nota bene*

mēs visi nosprāgsim

tik tevi izsacīšu
tik tevi zalgojošām ziedu vijām vīšu
tik tevi gaidīšu ar mīlestības cirvi
aiz bezkaislības stūra ērti noslēpies

tu būsi izsacīta
kuš
jau punkti nāk —
šīs mazās dumjās kapu kopiņas...

Cik spokaini melns ir apnikums,
kad iesāņus klātu man lavās.
Ir pārļaižams aukstais uzbrukums

tikai klusuma skavās
vai arī tavās.

Kad zvaigžņu durstekļi dziest
un iestājas rīta miers,

es izeju sapņu pļavās.

(Tikai klusuma skavās
vai arī tavās, tavās.)

Klusē. Nobirdini pelnus (ja tu atkal pīpē).
Bēdas aizplūdīs pie velna, aizlikumos slīpnē.

Pazemotais galvu cels, un apmānītais gūsies.
Veltīgi es agrāk melsu: mūžam neatgūsies.

Dvēsles rētas aizvilkdamās pārvēršas par kramu.
Būvē droši uz tā krama vienu stipru namu.

bengāliska uguns sprēgā
ikdienības tīģeļi
veikli stīpām cauri lēkā
Bengālijas tīģeri

laiks pret spalvu
glāsta galvu
neizvairīties no viņa
visai derdzīgajiem glāstiem

velti vaicāt smalkiem ārstiem
„Kamdēļ cilvēks paliek vecs?”

304

tīģeri caur stīpām lec

V. Astafjeva motīvs

pa ielām klusi staigā rīts
 bet ēnas velkas viņam līdz
 un tumšā stūrī kļiedziens bāls
 tur notiek kaut kas krimināls
 no tumsas nažiem gaisma pil
 un pieskrien rumaks dzeltenzils
 un vīrietis ar zvaigzni pierē
 velk rītam tuteni iz nierēm
 sen gultās ēnu huligāni
 grimst miglā pilsēta kā klāni
 brauc ātrā palīdzībā rīts
 un gaismiņa pa spraugām līst
 šim auto kura baltā stūre
 ir tavas rokas tavas dūres
 vien stulbie tic ka nemirst rīti
 un kā vēl mirst
 kā visi citi
 spied mēli grīdā kaukdams drāz
 un kājas pagriezienos brāz
 tu rītu ved tu visu tagad drīksti
 viņš ir tik gaišs un mirstīgs mirstīgs

VAKARDZIESMA

drusku riebīgs (tā kā medus)

izpildītais pienākums

pašam drusku prieks par sevi

apmierināts vakars tumst

piepūstajos mēness vaigos

pazīb laimīgs nogurums

kaut kur būdā pieticīgi

aizmieg vilku sugas suns

sērsnas garoza pār laukiem

drūmums pēdas neatstājot

kaut kur aizslāj — kā pa taukiem

sirdī jauni rīti mājō

gana riebīgs (tā kā medus)

izpildītais pienākums

tak nav nolemts pienākumā

lielu kaifu meklēt mums

tur kur staigā dažs no mums
kārtīgs cilvēks neies
piesardzības malduguns
plīvo vēl
kā smeļies

naktstauriņš kā dūre sit
spuldzi —
boksa bumbieri
skapī brīdinoši kāšē
jaunais tīrais mundieris

pēkšņi piesardzīgais kāss
aizdegas kā bērza tāss
un kā laimīgs jampampiņš
mirkli dejo naktstauriņš

— — — — —

uguns noraustās un dziest
atkal valda baigais miers
drūmus vīrus ejam redz
tumsa ziemas ceļu sedz

Es nesmejos vairs. Nopūšos.
 Un gaismeklišos nopūstos
 vien rēgu liesmiņas vairs blāv.
 Un divi Klāvi sardzē stāv.

Vien rēgu liesmiņas vēl blāv,
 bet īstās gaismas vairāk nav.

Un divi Klāvi sardzē stāv,
 bet viena — stinguša — vēl nav.

Viņš atnāks reiz un krekšķinās,
 kā smirdīgs āzis mekšķinās,

308

viņš atnāks — apaļš, nedalāms,
 tik vecs un dumjš, un neciešams...

Es nesmejos vairs. Nopūšos.

► ► ►

MISTĒRIJA

nakts visam uzkrāvās kā ļoti smaga sieva
un azotē man murmināja zvērēns

„es tevi vedīšu uz dziļiem biezokņiem
kur uzglūn purni — vienmēr tērpti sērās”

un tā mēs aizgājām un tagad raudāt gribas
par mūsu nīcību aiz lielas ziņkārības

MISTĒRIJA

piemīdams mīņādams domāju dejo
Žaklīne bārā ar francūzi dejo

virmoja sapnis & raustījās pajacs
attēls bij nereāls = tāds kādu vajag

nogārdzās telpa & šķielēja krauklis
maigi no dvēseles pilēja tauki

nothing is real & nav tur ko apstrīdēt
bārā ar francūzi dejoja Žaklīne

drīz jau būs pumpuri
 sataisies vecīt
 atpakaļvilcieni
 arī vairs neies
 balle ir beigta
 un dodas pie miera
 tavi līdzpilsoņi
 kā smejijs
 balle ir beigta
 un apglabāta
 un pēdējo buču
 tu nogulēji
 vagona durvīs
 parādās draudīgs
 kontrolieris
 kā pogu lējējs
 vagona durvīs
 parādās sapnis
 parādās liktenis
 mutīgs un lecīgs
 balle ir beigta
 ziema ir cauri
 drīz jau būs pumpuri
 sataisies vecīt

PLAISANTERIE MACABRE

Lai kā tur nebūtu,
mums ilgi jāpastāv

pie upes: atkal
pārcēlājam stāv

pie kājām pudele,
kur dīvains šķidrums blāv

kā salti skatieni.
Jā, Harons met un met

312

vien sīkus akmentiņus
drūmā veļu upē.

Viņam stāv

tik vienaldzīgas domas aukstā prātā,
ka paliek bail no ilgi daudzinātā:

lai kā tur nebūtu,
mums ilgi jāpastāv.

Viņš airus ņem.
Vēl pavervelē, Klāv.

lūk pūlītis pilsētas centrā
ar ugunsriņķu centrā

kā pārakmeņojies es —
(viens no šīs trijotnes —
Iztēle Neprāts un Es)
skatos uz kāro rīkli

ačgārmais Prometej
samazinātais Klopster

tavi joki tik stulbi
ka neviļus uzmācas raudiens

arī bez tevis var nodzist
ačgārmais Prometej

plīst peļķēs burbuļi
ar ļoti klusiem paušķiem
es burvju mēteli
kas pirkts par dažiem taukšķiem
pa ielām laipoju
man asariņas birst
šis lietus indīgs
apkārt ļaudis mirst

aust pelēks rīts
man zobi drusciņ klab
un lietutiņš
pa koku lapām čab
un lapas krīt
kaut arī pavasaris
šis lietus indīgs
ko tad tur var darīt

dzen lietus āmurīši
zāli atpakaļ
viens dzenis nojūdzies
un karogkātu kaļ
nu peļķēs atpakaļ
var dzīvībiņa līst
šis lietus indīgs
burbuļgalvas plīst

es nesastapšu bērņus
itin vairs nekad
tie nepiedzims
nevienam vairs nekad
bet mazu meitiņu
tad pēkšņi lietū redzu
un savu mēteli
uz pleciem viņai sedzu
bet tā ir pastkaste
vairs neredzu tik labi
šis lietus indīgs
izzūdam mēs abi

jo bija vienpadsmit
un bija brīva diena

es izlikos ka viņus nepazīstu
(es, rēta, izlikos, ka dzīstu)
es muku baidītē un pirkū desmit olas
es viņus pazīstu
tie ir no mūsu skolas

es negribu lais dzirēs piedalīties
es nažinu kā pienemts
kā ir tad
kad mātes fabrikās
un tēvi kaut kur dropē
un izveidojas griezns stils
ar kuru slēpjas citādākas rētas

MADE

parkets blāvi atstarojas
mēness gaisma klusi krīt
geh zum Teufel geh zum Teufel
geh zum Teufel meitenīt. Made
iet caur muižas vārtiem sabrūk
sirds un gals nāk klātu ezer-
malā nav neviena kas ar
Madi parunātu. Kungs ir izdarījis
to ko katram kungam
klājas darīt Made
arī Made arī Made arī
Made arī

HOSPITĀĻU IELA

un tumšās parādenēs daiļā
zudi tu
vairs neredzēt man tavu gurnu šūpas

bet neesmu pēc dailes nācis šeit

es tālāk soļoju un ieraudzīju žūpas
tur bija kādi pieci vienuviet
ar acīm sarkanām kā bēdīgs saulesriets

bij polši pievesti
tie bīdīja priekš viena
jo bija vienpadsmit
un bija brīva diena

es izlikos ka viņus nepazīstu
(es, rēta, izlikos, ka dzīstu)
es muku bodītē un pirkus desmit olas
es viņus pazīstu
tie ir no mūsu skolas

es negribu šais dzīrēs piedalīties
es nezinu kā pieņemts
kā ir tad
kad mātes fabrikās
un tēvi kaut kur dropē
un izveidojas griezīgs plakans stils
aiz kura slēpjas citādākas rētas

lai piedod labiņie
kas šajā ielā dzīvo
un savu labiņumu
rāda katru dienu

bet viņi nav un nebūs šitās ielas sāls

viens no tiem čāļiem
vecs un gluži bāls
varbūt ir dzejnieks —
visu mūžu raksta
ar pieduļķotām asinīm

uz bruģa
tādas dzejas
kas liktu visam apstāties

un mājas truli raugās
tiesneši rok dārzus
ir brīva diena
vienpadsmit
un lāsts

divu vecīšu piemiņai

cik biezs un necaurredzams plīvurs
kas ietin viņus abus divus

cik maiga nakts ir viņpasaulē
kāds miers pār viņu veciem kauliem

cik plīvurs biezs pār viņu mokām
vai betons drups no manām rokām?

nē, kur nu drups — vien klāsies blīvi
pār pirmskara un pēckardzīvi

„tu nekad vairs tā neskatīsies“
čukst izbijis puķu bērns

„kad tu vēlreiz tā uzvedīsies
rāmītī slodzītais ķēms“

pa betonšūnām mums rāpot
portmonejā čab kāposts
nāks oberi platā solī
un pusmūža plēguri ķērks
„bet tu nekad vairs tā neskatīsies“

320

tas tiesa

    ši kāposta lapās
starp zaļajiem piecdesmitniekiem
nekad vēl nav bērniņš atrasts

ai skalpeli puķu bērns
nešķērd šo drebošo miesu

„bet tu nekad vairs“

es zinu
ir iededzināts un sāp

var būt ka līdz kaklam jau stāvu
bet grimasē saviebtu muti
TEV neklājas piegāzt ar rāvu

mums abiem salutēs reiz kāvi
un Faetons mūs vizinās
bet pagaidām mēs sēžam grāvī
un vārnas pāri lidinās

un pelēks limuzīns mums garām
kā sniegputenis aizlido
un ko nu lai mēs tagad darām
vai aiztiksim jau aiztikto

vai arī domāsim kā sliktāk
kā dumjāk izdarīties var
ar katru brīdi arvien diktāk
mūs rupjas lietus lāses skar

būs jāiet tur kur nevar neiet
tur siltāk būs un it kā ērtāk
bet lūkosim — aiz mums lai paliek
tās goda durvis neaizvērtas

reportāžas no dzīvesvietas

1

tālo zvaigznīšu trajektorijas
melnie Visuma caurumu trumi

un manas dzejiskās alegorijas
tumšas kā biznesa noslēpumi

atgāzis galvu es Pļavnieku debesīs
raugos

un mati nakts vējiņā virmo

zinu ka zvaigznes

neviens Klāvam nenesīs

jāpūlas pašam

un tas ir pa pirmo

dzejoļu ķieģeliši un bloki

cits pie cita kārtīgi kraujas

zvaigžņu mūzika

oki — doki

viss ir labi

ja iedvesmots raujas

aprēķināmas top trajektorijas

uzveicami šķiet Visuma trumi

un manas dzejiskās alegorijas

skaidras kā biznesa noslēpumi

2

te kādreiz govīs ganījās
vēl tagad ragulopi
gar veikalu kā māži sīkā rīksī tek

ak noskretušās apjukušās govīs
te tagad liela celtniecība noris

vai redzi, kustoni:
tur tagad pāli dzen
kā mietiņu
kas tavas ķēdes galā

tur piesies daudzus gudrākus par tevi

tie mirkli grozīsies
pa vējam nolieksies
un bērnu balsīs apsveiks paši sevi

3

Pļavnieku vējā

betona sienās dzied armatūra
kā sarkankarogots matrožu koris
un ar izbrīnu
pavadoņi
novēro visu kas Pļavniekos noris

piebrauc viens dzejnieks
un izlien no vāģa
liekas tiešām cienījams skats

324

tikai dvēsele sen jau
uz kņaģa
nevar būt ka viņš nenojauš pats

betona biezoknī svilpo kāds Pāns
decibeli no stabules nāk
restaurators
kāds poļu pans
drusku pēc Polijas ilgoties sāk

betona sienās dzied armatūra
kā sarkankarogots matrožu koris
Pļavnieku vējā
Pļavnieku vējā
šūpojas svilpotājs dzejnieks un polis

dzīvība līgojas komforta skavās
pīķi un erceni Pļavnieku kavā

4

Pļavnieku bērzi

man ļoti žēl
bet Pļavnieki ir tāds
kā hotelis
kur milzums mīkstu cisu

un es kā viesis
apkārt vazājos

kā sasadzēries dzelzsbetona misu

brauc maisīklas
pa Kazakova ielu
un tvertnēs lēni
jaucas drūmais betons

nē puiselīt
tu labāk nevaicā
kamdēļ es birztaļā
pa galvu kaklu metos

man ļoti žēl
bet labākais no visa
kas manā dzīvoklī
ir skats uz dažiem bērziem

tie dullie aug vēl
dullie tiešām aug
tur ganās večiņas ar saviem mazmazbērniem
un dvēse avarē
un dogi dzejas grauž

maz runcītis par mūsu laikiem pauž

Pļavnieku kaķis

pēdīgās kaķenes tuvumā nav
 padzīts un apmaldījies es kļīstu
 un savā dzejiskajā kļiedzienā
 ielieku dvēseli visu

jaunajā dzīvoklī ielaida mani
 laimes nesējus vienmēr dzen projām
 pagrabos guļu no miskastēm ēdu
 acis pūžņo
 es eju bojā

„Šim dzīvokļa saņēmējam ir jāatdod
 savas tiesības kaķēniem pērnim
 un cietumā jāiet“
 es domāju klupdams
 pār līķīti rītā
 kad eju staigāt ar bērniem

„Velci, tēti“

mums Pļavniekos ir kalns
(kur vecā izgāztuve
ar stāvu kranti pēkšņi izbeidzas)

mums Pļavniekos ir kalns
bet tālu
puika mazs
un māsa arī
vienas ragavas
un striķis rokā
brāli māsa sēdi
un „velci tēti velci tēti velci tēti“

„*Wer reitet so spät durch Nacht und Wind?
Es ist der Vater mit seinem Kind“*“

kā izteicies Gēte
slīd kājas pa sniegu
bet soli pie soļa es cītīgi lieku
bet kas man var pateikt uz priekšu vai tieku

var atkal uznākt kāds *Nacht und Wind*
nebēdā tēta soļi vēl dimd

un snieglapiņas no sniegrozēm lido

tie bērni ir lielāki
viņi jau slido

(tie bērni ir lielāki
viņi ceļ metro
un vaid pa sapņiem un sapņo par retro)

nezvalsties brāli
māsiņa sēdi
„velci tēti“ un „velci tēti“

„*Wer reitet so spät durch Nacht und Wind?*“
tēta pakavs pret akmeni šķind

Bet tev nemūžam nemelošu, Rīga.

E. Zirnīs

pelni un pumpuri tavās acīs
 maigas kā ziedlapiņas tev lūpas
 Pļavnieku dvēsele
 Rīgas daļiņa
 tavā priekšā es nokrišu kņūpus

visādi gadās
 un visādas uzceļas
 mājas —

bet kuram tad negribas platību

kurš mani pievāks
 un kurš mani mierinās
 ja es no tevis piepeši atkrišu?

spīdi spoži vecā saule
tad jau ziemeļbērniem tiks
vēl pa gaismiņai, bet saudzē
kas tāpat jau staigā pliks

kam līdz kaklam spilgta gaisma
Āfrikā kam nav ko ēst
spīdi vecā saules laisma
tev jau esam arī mēs

spīdi spoži vecā saule
iztvaicē šīs melnās tūces
nāc pie mums jo šajā draudzē
tev nav pielūdzēju trūcis

tavu pielūdzēju kauli
simtiem gadu krājas kaudzē
un mēs lūdzam tevi saule
lai tu sildi mūs un audzē

spīdi spoži vecā saule
tad jau ziemeļbērniem tiks
vēl pa gaismiņai, bet saudzē
kas tāpat jau staigā pliks

Guliet, mazie, — augstu gaisā
Ziemeļzvaigzne dzirkstī glīti,
un pa sienu aiztipina
prom uz migu zirneklītis.

Viņam arī maza gulta,
viņam arī paladziņš,
un par zirneklīšu laimi
caurām naktīm sapņo viņš.

man patīk šīs gaišvēderainās naktis
kas laižas tik ātri ka prieks
nepaspēj melnie tev cilvēkam uznākt
kad atkal viens saullēkts tiek

saule atkal pa zemīti staigā
tu gurķus un zirņus laisti
tu netāiesies pārdot neko no šīm dobēm
un tas ir patiešām skaisti

un pati visgaišvēderainākā nakts
tev dāvina pagāna priekus
sargi kungs bēgļus un katordzniekus
un alkaini bēgošos pilsētniekus —

PIE EGLĪTES

Es tev piebikstīšu: — Klau,
cik tev, mīļā, gadu jau? —

Tiešām, piebikstīšu: — Klau,
vai tev piecdesmit jau nav? —

Labāk tā: — Nu, mīļā, klau —
vai tad mēs tik veci jau? —

Asra izritēs no acs:

— Klausies, mīļā, kāds nu gads? —

Tev būs rokā laika rats,
un tu teiksi: — Jaunais gads.

DIVI DZEJOĻI

1

Atkal melni un pelēki
Bez tevis vilcieni skrien.
Atkal melni un pelēki
    No tevis vien.
Ielieku kabatā puķīti.
Kā pūķi vilcieni skrien.
Ielieku kabatā puķīti
    Priekš tevis vien.
Izkāpj uz perona saglaustas
Dāmas cepurēs melnās.
Izkāpj uz perona saglaustas,
    Ne kātiņu neizpelnās.
Atkal melni un pelēki
Bez tevis vilcieni skrien.
Atkal melni un pelēki
    No tevis vien.

2

Tāds tādu atrast un
samīļot prot.

Tāds tādu patur, ja
viņam reiz dod.

Tāds kopā ar tādu
vien prieku sev rod,

kas tādām ar tādu
teiks nedzīvot?

PIRMKURSNIEKA DZEJOLIS

Atceries zvaigznāju — rudens bija,
naktī skaidrojās, dienā lija,
abi mēs cītīgi zvaigznes skaitījām,
abi pie šķūnīša brīnumu gaidījām...

Tagad tu kaujies, kad pieminu zvaigznes,
netici vairs, ka tās rādīja labu, —
laikam tev taisnība. Šaubīgi šķietas,
ka jauneklis Visumu saprot un dabu.

kūpsta ordeni tev piekāŗšū pie krūts
 pašā galiņā tas rotāsies un spīdēs
 tikai Daugava uz jūru tecēs vien
 tikai mākoņi kā slīdējuši slīdēs

kūpsta ordeni tev piekāŗšū pie krūts
 tas man maksās vienu baltu nakti
 bet par to var dabūt pāris gadu
 kamēr mākoņi kā slīdējuši slīdēs

liels kā mīlestība būs tavs grūtais vēders
 pāris gadu katorgas pie baļļas
 tikai Daugava uz jūru tecēs vien
 sīka balstele tev sludinās un teiks

„mazas mutes ordenis pie krūts
 sārtos dupsīšos riet jaunu dienu saule“

Es atceros tevi ar mokām,
dvēseles pagrīdniece,
bet šausmīga tevistiece
staro no manām rokām.

Nav runa par slepkavu cimdiem,
kas līdzētu maskēt šo grēku.
Pūli es noguris pētu.
Tādu kā es gan ir simtiem.

Es atceros tevi ar mokām,
tu saliktā pagātnē dzīvo.
Bet spožums man ir vēl uz rokām

un mīlamā — bezgalīgs lērums.
Tepat jau pa Rīgu tu plīvo.
Es pūli kā grāmatu veru.

ES DRUSKU NOKRĪTU UZ CEĻIEM TAVĀ PRIEKŠĀ

es drusku nokrītu
uz ceļiem tavā priekšā

un sīki zvaniņi
skan tavās pilnās riekšās

tu aizplūsti
kā ūdens pāri krācēm

šī diena — stiegra atvilкта
tu pārcērt

un dūmi ilgi vijas debesīs

un fantastiski mākoņi ir debesīs

un valoda tiek atcelta pavisam

DILŪVIJS

ir zaudētas dažas ilūzijas
bet naktis top nepārprotami maigas
it kā mēs dzīvotu dilūvijā —
arīdzan draudīgā laikā

kad saulīte pošas pie norvēģiem rietēt
bet taksometros vairs nepārdod šņabi
es aizslēdzu visu kas man vēl pieder
un izvedu drusciņ pastaigāt krabi

kā to citi dzejnieki dara
dilūvijā vai slapjākos laikos
skaudīgi noskatās laicīgā vara
manos aiz lepnuma piepūstos vaigos

šis ir tāds dzejolītis sievietei
kura nebūt nav to pelnījusi
bet mākonis tomēr ir pierietējis
un lejup līst vārdi — tik mīļi un klusi

nav nekā liela no debesu dārziem
kur neielaiž lapsas un plēsīgas lijas
neceri dārgā uz dvēseļu ārstiem
nav nekā liela no debesu dārziem
bet mīļa šī seja — šī zeme —
kur lijis

DĪVAINAIS KOMPLIMENTS

„visur ir labi kur tevis nav“
 es dziedāšu būdams velis
 „es neredzams kļīstu kur mūžam nav
 bijis ne manis ne tevis

es plivinos pilis un bāros kur list
 viskijs absints un šņabis
 jo tā ir drošāk: bez bēdu kļīst
 kur neesam bijuši abi

pa tuksnešiem kļīstu un pludmalēm
 kur spokaini saimnieko mēness
 es esmu velis skatīt man lemts
 tālas un dīvainas zemes

es esmu vēl tavās atmiņās
 un tu esi manās atmiņās
 bet dzīvā un svešā veidolā
 tu nelauzies manā apziņā

es nemēdzu klaiņot kur dzīvojām mēs
 man Pļavniekos atgriezties netik
 jo kas var galvot ka tur tavs tēls
 nenāks pēkšņi man pretī

ir sievietes kuras tik līdzīgas tev
bet nav vairs tevis un manis
un tāpēc man labi kur tevis nav
un tev manu velīt — kur manis“

tā es dziedāšu būdams vēl
nepieredzējis velis
un izvairīšos no dzīvajām
kas izskatīsies pēc tevis

bet vēlāk man uzmāksies izmisums
jo ēnas ir vientulīgas
un ēnai ar ēnu nav satikties lemts
tad priedes drebēs kā stīgas

viņa gāja gar jūras malu
un viņas soļi
ir debesīs

skaista slaida
un gandrīz kaila
un viņas soļi
ir debesīs

stindzinošajā rīta velvē
maigi spēlējas vēja gars

vienīgais cilvēks
kurš viņu ir redzējis
ir kāds noklīdis
saules stars

viņa gāja gar jūras malu
viņa gāja gar debesu malu
tu jau tiecies
pēc viņas smeldzes
tagad tu sekosi viņai
no dzelmes
viņas soļi ir debesīs
tavi soļi ir debesīs

jaunekļu neiepazītās meitenes
klusi kopā ar viņiem gaist

nokritīsim uz ceļiem
šai brīdī
kad jūra un debesis
netiekas vairs

viņa gāja gar jūras malu
un viņas soļi
ir debesīs
viņas mati un viņas lūpas
un viņas glāsti
ir debesīs

vai atceries mīlā kā es toreiz laidu
maigu plaukstu pār tavu smaidu

tu nemaz nekustējies pati
vējā vien kustējās tavi mati

un mijkrēsli šūpojās ābeļu zari
tāpat kā floksis

ko tu bijī skārusi

pirms mana glāsta
tas mēļais floksis

346

kas palika neplūkts

tas atvadu zieds

vai tad mēs varējām iedomāties
ka gaišajos mākoņos

lietus var krāties

es gribu ar tevi aprunāties
bet ceļā lietus

man šalkodams līst

kur gan tu slēpies
 un kā tev var klāties
 kas bijīgi noliecis galvu
 tev klāt ies
 tam būs jāiet
 caur krēslainu dārzu
 caur mūsējo
 pārkāpjot floksi
 un naktī

SNIEGA ILGODAMIES

Mēs iesim, dziļa
sniega ilgodamies;
un manas iedomas
drīz visam pāri snigs,
un sirdēsti,
kas visur mani vajā,
drīz aizelsīsies tajā irdenajā,
tik izdomātā sniegā stigs
un atpaliks.

348 Mēs aiziesim
gar apsnigušām mājām
un saldās kupenās
arvienu pakritisim,
un mūsu pēdās
metinās un kals,
un upes fotografēs
kvēlais mīlas sals.

Nu, īsais brīdi,
iemūžini visu,
lai atminos,
cik sniegs bij izdomāts,
cik saltas pārslīņas
caur Maigo zemi laidās;
ak, fotografē, atmiņa, —
cik skaisti apkārt ir,
kad sastindzinās dubļi,
kad nelga laimīgs jūtas...

ak tavu brīnumu
gaisā
ir samanāms tīkams smārds
redzi ko nozīmē laikā
pateikts vasaras vārds

pārbīli izvaikstījies
ciparots kalendārvieplis
redzi kā simfoniju
spēlē uz vienas stieples

redzi kam nav tā vārda
tiem tagad vēlins rudens
bet mums ir zemes pieņā
un divdesmitgrādīgs ūdens

es peldu pie tevis kā ronis
tu ziedi kā cidonija
bet viņiem ir šķavas kā pērkons
un mūžīgi cigoriņi

ap vidukli lieku tev roku
ciešu kā metāla skavu
ak tavu brīnumu
(tavu
tikai un vienīgi tavu)

gludā un kailā jūra
 gludā un kailā tu
 būtu es milzīgs putns
 es lidodams klaigātu

bet palikšu mēms lai cik ilgi
 gar abām jums staigātu
 gludā un kailā jūra
 gludā un kailā tu

es atkal velšos kā vilnis tev pretī
tikai patlaban jūra ir ciet
redzi kā mūsu bērniem tas patīk:
pa ledu kā diviem mikiņiem skriet

lai viņi skraida pa mani arī
lai viņi slidinās manās acīs —
ja reiz tev liekos tik ledains šai brīdī —
un kad būšu pavisam — tad arī

savus čukstus mēs uzdāvināsim lietum
desmit sirdspukstus — pārkonam leišmalē tālu
un es klusēdams atkal mīcīšu mālus
kārtējam podam ko izgāzt par godu tev

lietus noaudīs drēbītes mūsu bērniem
āboli zaros spīdēs kā sapņi vai prieki
lēni aizbridīs miglā veļi un veļinieki
kļavas galotnē asaros tagadnes acs

un es jutīšu tavu galvu uz pleca
ārā lietus — kur lai mēs visi ejam
dzijas grumbas šis lietus ieaudīs mūsu sejās
auzdams drēbītes valgus atteikšanos un dzīvi

SATURS

Jānis Ramba. Ievads ar mirkli bijušajā tagadnē 5

Pagaidīsim ausaino

„*Starp krājuma rindām mājō ausainais...*” 16

„*es klusi rādīšu — tu aizej tur pa ceļu...*” 17

I

Lucavsala 19

Zīmējums 23

Krūmā sēd nelabais 24

Gājēja 25

„*Ja es ļoti vēlu iznāku no mājas...*” 26

„*Un par to, ka cauru nakti...*” 27

„*jo manā pasaulē sniegi snieg...*” 28

„*kam pieder šīs actiņas tālajā kaktiņā...*” 29

Ķeipene—Līgatne, 42 km 30

„*Tovasar bija nelokāms gaiss...*” 31

„*Mīlulīt, ienāc manā cellē...*” 33

Ienirsti, dzirdēsi soļus 34

„*ko tad es varu prasīt...*” 35

Valsis ceļa dispečeram 36

„*ar veldzējošu prieku...*” 37

Rudens, rudens 38

Decembra koncerts asaru dziedzeriem 39

Ainiņa	41
Nāve ir ceļā pie tevis	42
Zalvē	43
Epitāfija	44
„un pēkšņi man liekas...”	46

Slepenā nodaļa

„ar baltu balodi uz pirksta...”	49
„Esi klusa pret mani...”	50
Atstātais tilts	51
„Gribēt un varēt...”	52
„Lai nekavētu procesiju drūmo...”	54
Vasaras rīta gaismas balāde	55
Maza poēma 7 daļās	57
Es gribu ūdens būt	63

II

<i>Concerto grosso</i>	65
Atmoda	68
Vakars vienā krodziņā	69
Lidojums kopā ar koku	70
Dzejolis par kukurūzu	72
Pterodaktils	73
Eksotiskā sala	74

SATURS

„Vēl tālāk gados...”	75
Dzejolis par ķimenēm	76
Tu vēl skaties	77
„ej pār laukumu piedrazotu...”	78
„padebešos iet...”	79
Aizmigusī atmiņa	80
Dedals un lkars	84
„Neklepo, tu aizbiedēsi veļus...”	86
„Klusu skalojas viļņi...”	87
Krasta runa	88
„Tu attālinājies dziedādams...”	89

356

Bēdas uz nebēdu

„es tev piedāvāt varu...”	95
---------------------------	----

I	
„man pienāca kaste ar dažādām sirdīm...”	97
„cauri rūtīm...”	98
„saule pie debesīm lielās...”	99
No naktssargu būšanām	100
„nekustīgi mākoņi sēro...”	101
Vērojumi krastmalā	102
Dzeja divos naktī	103

„daži dzejnieki izgāja ārā...”	104
„Cilvēciņš, kas izlēca...”	105
„veries...”	106
„cik Joti mēs bijām pieraduši...”	107
Šī meitene darina asaru krelles	108
Jūnijs	109
„ak dzeltenās bērzu piramīdas...”	110
18.01	111
„ar papirosu izkūp dzīve gaisā...”	113
Staiceliete	114
Lavas motīvs	115
Āda	116
„Vijas, vijas mīlas medus...”	117
„lampas un zvaigznes lēnītēm dzied...”	118
„ēju gar valgu mūri...”	119
legājis	120
„Katram ir kāda brīva...”	121
Teksti 1.—4.	122
„lūk tādā balsī ir jābrēc kajai...”	124
„un tumšā pagalmā kam toreiz gājām cauri...”	125
„aprstītas papīra lapas...”	126
„tumsā viegli spīguļo bēdu...”	127
„atkal vienalga paisums ceļas...”	128
„es iemiegu kad visi guļ...”	129
„Es velku uz papīra līniju...”	130
„ir tapis bērns...”	131

Dzīves ziedi	132
Pēc apmaldišanās	133
Es neesmu vientuļš	134
„Ilgi viņš uz tevi skatās...”	135
„mati rudens vējā plīvo...”	136
„„Es mūžīgi tajā kalnā būšu...””	137
„ēna paklanijās...”	138
II	
Zooloģiskais dārzs	141
„kur neviens vēl nav bijis...”	142
„atvadies puisīti vecais...”	143
„ar asu zāli sagrieztajos pirkstos...”	144
„pa upi es domīgi plūdu...”	145
22 gadi	146
Tas tev jāņem vērā	147
„Virs plavām dzisa rīts...”	148
„nu paskaties kā ūdensmērītāji...”	149
„Vai nu tik savādi bija...”	150
Izkrāsotā grafika	151
„maigās rifkabiju sejas...”	154
„viens lidinās gaisā un viņam ir labi...”	155
Čaka imitācija. Rīgas galva	156
Jāņu sonets	157
Kustīgā kāja	158

Etīde	160
Naktis	161
„pirkstgaliem aizdegoties...”	162
Gogēna monologs	163
„un palēkdamies zuda kokos diena...”	164
ART	165
Saullēkts	166
„visās istabās spuldzes dziest...”	167
„ak raugiet šo padebesi...”	168
Vakars uz ezera	169
„Mīlas dziesma”	170
Krūmu brālis	171
„puisīšs novēlās no klāja...”	173

III

Augusts	175
Izdzīvoties	176
„Vai tur nāve jūras malā...”	177
Pasaules saimnieks	178
Pusaudži karā	179
„es ražoju dzejas vielu...”	181
„Ko uzrakstīt uz tavām krūtīm...”	182
„no pļavas uz kapiem ved milzīgi vārti...”	183
„Vīrs jūras...”	184
Šukšina motīvs	185

Atgādinājums apstāvētajam	186
Vakars	187
Viss rudens	188
Serenādes rudenī	189
„atkal ir vasara...”	192
Pils	193
„Tik vien ir tās mīlestības...”	194
Akmeņi	195
<i>Neatvadīsimies</i>	197

pie sienas un Maigajā zemē

„un tās būs vistīrākās sāpes...”	201
<i>Victory is ours</i>	202
„redzi...”	203
„tukšā Dubultu bārā...”	204
Šonakt nav miglas	205
„ar piesūcekņiem — čmok un čmok...”	206
„drūzma un vēji...”	207
„tu mīļā man elli nekur...”	209
„izberz acis un ieskaties izberztās...”	210
„sargi ādu no mazām dienām...”	213
Zem sniega	214
„Back in the USSR”	215

„cik trekna svītra mugurkaula vietā...”	216
„kā ierindas mācību mēs...”	217
„tā kā drusku pēc miskastes smird...”	218
Kretīnu deja	219
Vēsais dzejolis	221
„tur kur vilcieni lodā...”	222
Sabiedriskā trijoliite	223
Lielā uguns	224
Tēlniekiem	225
Vāze	226
Starp vakaru laukos un tevi	227
„cilvēku vārdi kā stabiņi glīti...”	228
Lielais laukums	229
„cik saldi nobrēkties...”	230
Obelisks	231
„es zinu ka šogad mēs jaunu...”	232
„Cik skumji, ka labie vārdi...”	233
<i>Yellow</i>	234
„aiz loga ir aukstums...”	235
Fabula	236
„Jau saulrieta atspulgi dziļumā stīdza...”	237
Kauja bioloģijas kabinetā	238
Publicistikas recidīvs	242
Dzejolis, kas adresātu nenasniegs	243
„naktstauriņi grib iekšā...”	244
„es neatsakos no draugiem...”	245

„tāds nu ir mūsdienu dzīves...”	246
„Tu runā — un cik man tālu...”	247
8 nelķes	248
„Un es iemetīšu punktu debesīs...”	249
„kāpi vai nekāpi sapnim uz rīkles...”	250
Veltījums senlaiku zemniekam	251
Ekskurss ģeoloģijā	252
„cītam vecim nav nevienam...”	253
„lūk pasterdienas saulīte grib rietēt...”	254
Daba ņem elpu ciet	256
„Zem ūdens, tur ērmojas ragi...”	257
„burvīgi...”	258
Vārds kokiem	259
Pastorālais pants	262
Ni-ni	263
Draugi un pazīstami I—II	264
„es veros tev acīs tik uzmanīgi...”	266
Poza	267
„mums reizēm ir labi...”	268
„Jūtas — tik glumas kā Kupravas māli...”	271
Lūkodamies no devītā stāva	
uz galotnītēm pie manām kājām	272
„cik smalčiņi ir tie stari...”	273
„stāstītu anekdotes bet zinu...”	274
„Es gribu vēlreiz tev iespītēt...”	275
„starojums tavā sejā...”	276

„Ir tādas zāles, kuru nav...”	277
„cik nevainīgs un tīrs ir gaiss...”	278
Rokas	279
„mākonis nodūrās; liksmi...”	280
„Eu, Rīga, azote siltā...”	281
Kad jūsu ausainie skums	282
„žēl man to negulēto nakšu...”	283
„pūš milzīgi vēji...”	284
„Zālē guļ noguris karavīrs...”	285
Pasaka pašam	286
„laiku pa laikam es atminos ballīti...”	287
„neapdzīvotais nams...”	288
„kad jūs gribēsiet bērnu...”	289
„arvien dziļāk dzīves akā...”	291
„tev nav vārda...”	292
Es saku „Nē”	293
„tu izskaties pēc novītuša zieda...”	294
Meklēšana	295
„vientulīgi pa ieliņām gāju...”	296
„kad pārtapsim abi par sapni...”	297
„es tevi atkarošu...”	298
Čukstu gaitas	299
Punktu prombūtnē	301
„Cik spokaini melns ir apnikums...”	302
„Klusē. Nobirdini pelnus (ja tu atkal pīpē)...”	303
„bengāliska uguns sprēgā...”	304

„pa ielām klusi staigā rīts...”	305
Vakardziesma	306
„tur kur staigā dažs no mums...”	307
„Es nesmejos vairs. Nopūšos...”	308
„nakts visam uzkrāvās kā ļoti smaga sieva...”	309
Mistērija	310
„drīz jau būs pumpuri...”	311
<i>Plaisanterie macabre</i>	312
„lūk pūlītis pilsētas centrā...”	313
Lietus	314
Made	316
Hospitāju iela	317
„cik biezs un necaurredzams plīvurs...”	319
„„tu nekad vairs tā neskatīsies”...”	320
„mums abiem salūtēs reiz kāvi...”	321
Pļavnieki (reportāžas no dzīvesvietas)	
1. „tālo zvaigzņiņu trajektorijas...”	322
2. „te kādreiz govīs ganījās...”	323
3. Pļavnieku vējā	324
4. Pļavnieku bērzi	325
5. Pļavnieku kaķis	327
6. „Velci, tēti”	328
7. „pelni un pumpuri tavās acīs...”	330
„spīdi spoži vecā saule...”	331
„Guliet, mazie, — augstu gaisā...”	332
„man patīk šīs gaišvēderainās naktis...”	333

Pie eglītes	334
Divi dzejoļi	335
Pirmkursnieka dzejolis	337
„skūpstā ordeni tev piekārsu pie krūts...”	338
„Es atceros tevi ar mokām...”	339
Es drusku nokrītu uz ceļiem tavā priekšā	340
Dilūvijs	341
Dīvainais kompliments	342
„viņa gāja gar jūras malu...”	344
„vai atceries mījā kā es toreiz laidu...”	346
Sniega ilgodamies	348
„ak tavu brīnumu...”	349
„gludā un kailā jūra...”	350
„es atkal velšos kā vilnis tev preti...”	351
„savus čukstus mēs uzdāvināsim lietum...”	352

„Pieredzes	322
„Divdaboj	323
„Pirmstunda dziesoj	324
„Kāpēc ordeni tev piekārtu pie kārtas	325
„Es stātos tev ar meģiņiem	326
„Ēdīnku nokūtu uz ceļiem tavā priekš	327
„Dārzā	328
„Divainā kompliment	329
„Vēl gāja gar jūras malu	330
„Vēl atceres mīļā kā es foris laidi	331
„Zaigā līgobamies	332
„Kārtu pīrnu	333
„Glede un kolā jūt	334
„Kārtai veļos kā viņis tev pretī	335
„Tevs čukstis mēs uzdevināto	336
Pievēlēt (reportāžas)	337
1. „Kārtai	338
2. „Kārtai	339
3. „Kārtai	340
4. „Kārtai	341

OBLIGĀTAIS EKSEMPLĀRS

„Kārtai	342
„Kārtai	343
„Kārtai	344
„Kārtai	345
„Kārtai	346
„Kārtai	347
„Kārtai	348
„Kārtai	349
„Kārtai	350
„Kārtai	351
„Kārtai	352
„Kārtai	353

Klāvs Elsbergs
pie sienas un Maigajā zemē

UDK 821.174-1(081)

EI 800

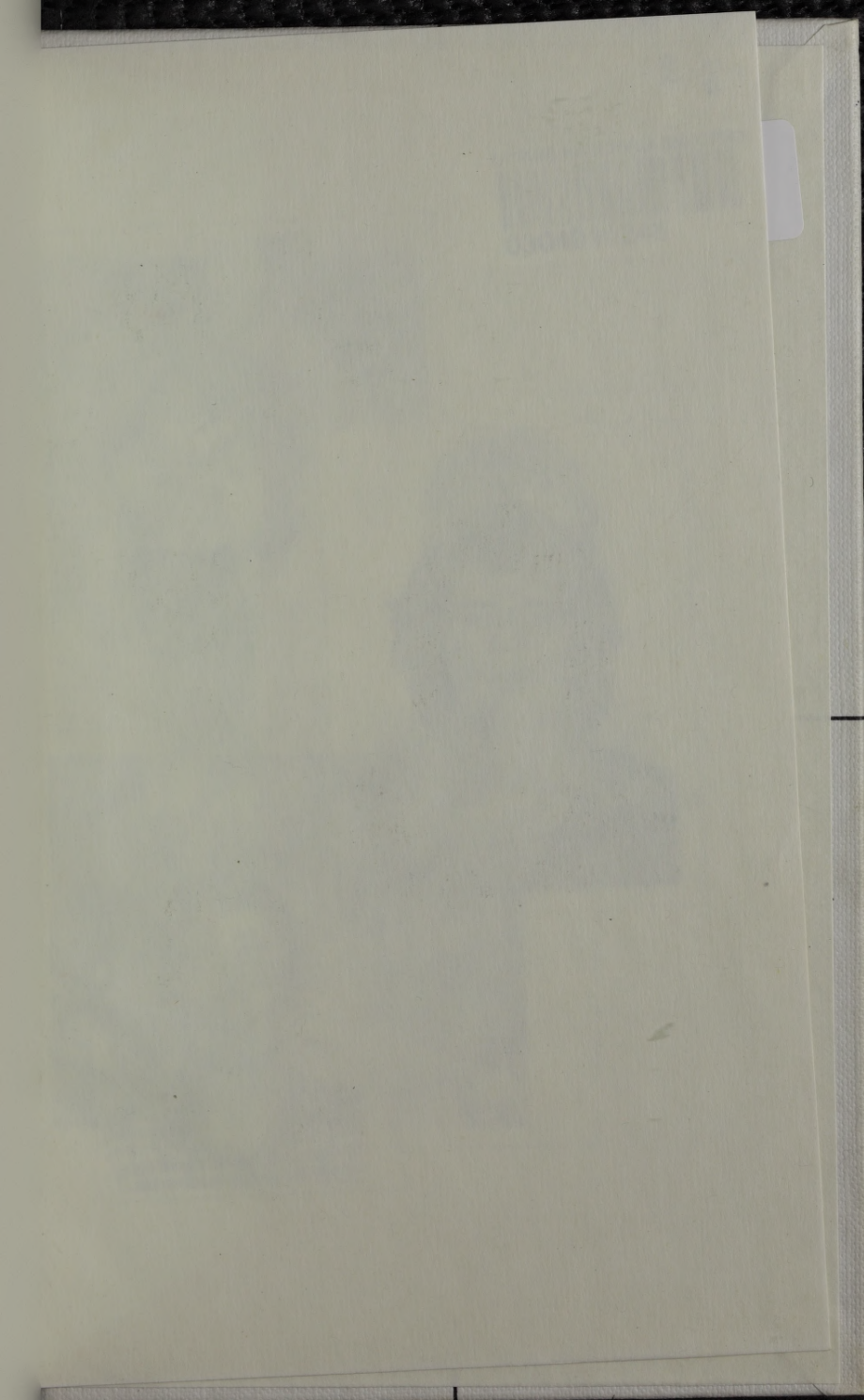
Izdevniecība „Enigma”, Rīgā, Aspazijas bulv. 24, LV 1050.
Formāts 80x100/32. Ofsetiespiedums. 17,02 uzsk. iespiedl.
Iespiesta v/u „Latvijas karte”, Rīgā, Ojāra Vācieša ielā 43, LV 1014.
Iesieta Rīgas Paraugtipogrāfijas 1. ražotnē, Rīgā, Puškina ielā 12, LV 1018.

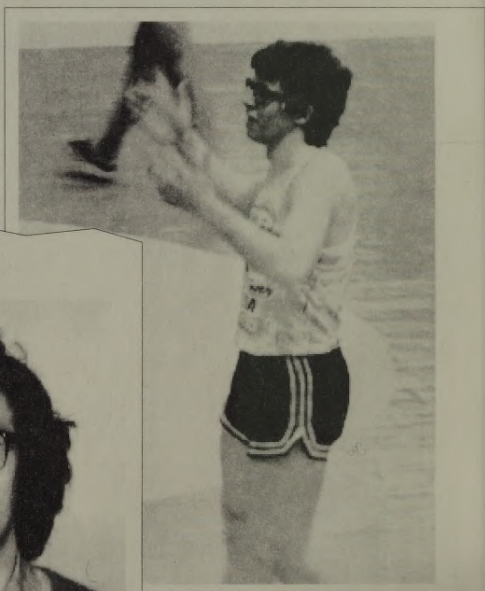
Latvianische „Eigenschaft“, Riga, Apdzītes iela 24, LV 1020.
Formāts 80x100/32, Oststādēdums, 17, 02 uzsk. izpildē.
Izdevējs v/a „Latvianische Karte“, Riga, Oļānu Vācietis iela 49, LV 1014.
Izdevējs Rīgas Kartogrāfijas I. izdevējs, Riga, Oļānu Vācietis iela 22, LV 1018.

LDK 851 744-1087

EI 800

Klāvs Eišbergs
Die zients un Malgā zens

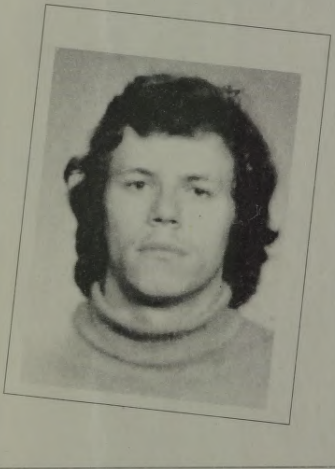

2.80

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0304010245

973
L524

pie sienas
un
Maigajā zemē

ir Klāva Elsberga

(1959 - 1987)

dzejas izlase.

Tajā atkārtoti publicēti
abi dzejnieka dzīves laikā
iznākušie krājumi

Pagaidīsim ausaino (1981)

un

Bēdas uz nebēdu (1986),

kā arī gandrīz visa dzeja
ārpus šiem krājumiem
jaunā sakārtojumā.

